לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ה באלול תשמ"ח, 7 בספטמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13746 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ארה"ב הציעה לסייע לבריה"מ להחזיר קוסמונאוטים ש„נתקעו" בחלל

רויטר

וושינגטון. — ארה"ב הציעה אמש לבריה"מ לסייע לה במאמציה להחזיר לכדור־הארץ את החללית הסובייטית „סויוז טי.אם 5", ובה שני קוסמונאוטים, לאחר שחללית נכשלה פעמיים במאמציה לשוב לכדור־הארץ בכוחות עצמה.

השלטונות הסובייטיים הודו אולם טענו, כי המדובר ב„בעיות מיזעריות" בלבד, ואין הם זקוקים לעזרה.

דוברת סוכנות החלל האמריקנית מסרה אמש: „קיבלנו דיווחים המעידים, כי מצב החללית רציני יותר, ואנו עומדים עדיין נכונים לסייע."

(ראה כתבה בעמוד 5)

בפעולה ללא תקדים הגיעו החיילים לפנות בוקר לעיר והטילו עוצר

צה"ל פשט בכוח גדול על קלקיליה לחיפושים ומעצרים

אבי בניהו

באחת הפעולות היזומות הגדולות מאז פרוץ האינתיפאדה ביצעו אתמול כוחות צה"ל „מבצע טיהור" בעיר קלקיליה שבשומרון.

כוחות גדולים, שמנו מאות חיילים מיחידות חי"ר, שריון, הנדסה וכוחות מיוחדים פשטו אתמול לפנות בוקר על העיר קלקיליה, הטילו עוצר והחלו לבצע סריקות מדוקדקות על פי רשימות שהוכנו קודם לכן על ידי שירות הבטחון הכללי. עד לשעת מסירת הידיעה נעצרו כ־150 חשודים.

בפעולה זו נוקט צה"ל בדרך פעולה חדשה, שבה נסגרת עיר ונערך „מבצע טיהור" כפי שמכנים זאת בצבא. המבצע, שתוכנן זה מספר שבועות, החל עם כניסת הכוחות לעיר, החיילים סרקו את כל הרחובות והסימטאות וכן את השדות והפרדסים שבפאתי העיר שם נוהגים למצוא מחסה חלק מ„המבוקשים".

(סוף בעמוד 4)

חיילי צה"ל שפשטו עם שחר על קלקיליה, בחיפוש באחד הבתים (צילום: יונתן טורגובניק/דו"צ)

ירדן שוב משלמת משכורות בגדה

מנחם ענברי

ירדן מחדשת בהדרגה את תשלום המשכורות לעובדים שפוטרו, על בסיס חדש, ורק לסקטורים המעניינים אותה.

לכתבנו נודע, כי לפני כשבועיים חודשו המשכורות לעובדים ירדנים העוסקים בחקלאות, וכמה ממקחים על מקור התוצרת החקלאית שוב קיבלו את הסמכויות שנלקחו מהם מיד לאחר נאום המלך.

לכתבנו נודע כי תחילה ביקשה ירדן להעביר את האחריות בענייני החקלאות לידי הווקף המוסלמי, אבל שוכנעה שהדבר לא יצליח.

צפויים עוד מעצרים בפרשת הפטורים מצה"ל

הוארך מעצר שישה אזרחים; בצה"ל עצורים 8 אנשי צבא

ביניהם רופא־אורטופד המשתף־פעולה ומוסר שמות ופרטים ● בצה"ל עצורים שני סגני־אלופים, שני רבי־סרנים, סרן, סגן, רס"ר וטוראי ● השופט: „נחמץ לבי על הפגיעה במערכת היקרה לכולנו" ● הרמטכ"ל: „הקצינים האלה הם בושה לצה"ל" ● חוששים שמספר מקבלי הפטורים באמצעות הרשת מגיע למאות

זהבה מוזס, אבי בניהו, יורם בר, עתיים

שופט בית־משפט השלום בפתח־תקוה, שלי טימן, האריך אתמול ביומיים עד 12 יום את מעצרם של שישה מבין שבעת החשודים האזרחיים במעורבות ברשת השוחד והשתמטות מצה"ל. חשוד שביעי שוחרר בערבות.

המשטרה הצבאית עצרה אתמול שמונה אנשי־צבא, העצורים ל־15 יום על־פי הוראת קצין־שיפוט (ראה רשימה במסגרת).

(סוף בעמוד 2)

העצורים בצה"ל

- סגן אלוף יורם ריל — קצין תחזוקה, מרחובות.
- סגן אלוף נתן עמיצור — קצין תחזוקה, מפקד יחידת גיוס רכב של אג"א, בן 42, מבאר־שבע.
- רב־סרן שושנה גולדשטין — ראש מדור במנהל גיוס.
- רב־סרן צבי מזרחי — ראש מדור כוח־אדם מילואים במפקדת קצין רפואה ראשי.
- סרן יעקב גבאי מבני־ברק.
- סגן (במיל.) גיא גריידי — שימש בעבר כקצין במדור שחרורים בבקו"ם, מאשדוד.
- רס"ר יוסי צמח מחיל הרפואה.
- חייל בדרגת טוראי.

העצורים האזרחיים

- ד"ר יוסף פלאש, בן 41, מירושלים.
- חיים גולובנדריץ, בן 33, מירושלים.
- אליהו לוי, בן 65, מפתח־תקווה.
- מרדכי יוסף, בן 34, מגני־תקווה.
- ידידיה מזרחי, בן 42, מבית־שמש (שוחרר בערבות).
- יוסף מזרחי, בן 39, מבית־שמש.
- שוקי מגג, בן 31, מקריית־אונו.

1.1 מיליארד דולר מניות של בעלי השליטה בבנקים — נכללו בהסדר המניות

אורי נחשון

דרישה לבטל את ההחלטות החשאיות של ועדת השרים בראשות דוד לוי, שהעניקה באוקטובר 83 הגנה בהיקף של 1.1 מיליארד דולר למניות ה„נוסטרו" של בעלי השליטה בבנקים, יעלה מחר ח"כ רן תיכון בישיבת ועדת הכספים של הכנסת, שתדון בתנאי מניות ה„נוסטרו".

„נוסטרו" הוא חשבון המשמש לעסקות בניירות ערך של חבר בורסה עבור עצמו, ופעילות הנוסטרו של הבנקים הוסלה בעקבות המשבר באוקטובר 83. ח"כ תיכון אומר, כי ועדה חשאית בראשות השר דוד לוי, שבדקה את הנושא לאחר שפרץ המשבר, הכתיבה מדיניות לא ברורה. „מתוך 1.25 מיליארד דולר

(סוף בעמוד 4)

בפנים נפולות

אתמול בבית המשפט: מסתתרים מהמצלמות

(צילום: מאיר פרטוש)

- כרוז 25 של האינתיפאדה ● עמ' 2
- הליכוד פתח את מערכת הבחירות שלו ● עמ' 3
- המצרים כבר סללו כביש מטאבה לקהיר ● עמ' 4
- תקלה ב„סויוז" — סכנת מוות לקוסמונאוטים ● עמ' 5
- ...שב לתקוף את חח ● עמ' 15

...מוכרי הפטור משרות בצה"ל

חשיפת חרשת הצבאית־אזרחית, שעסקה במכירת פטורים משרות בצה"ל, מחייבת את האחראים למערכת הבטחונית לא רק להמשיך בחשיפת הפרשה עד תומה, אלא גם לערוך חשבון־אמת. אי אפשר לקבל את ההסברים של כמה מראשי הצמרת הבטחונית, כאילו מדובר ב„חריגים", או שהנכונות לשרת בצה"ל עדיין מאפיינת את רוב רובם של המתגייסים, וכי אחוז המתנדבים ליחידות המובחרות הוא גבוה מאוד. הדבר אמנם נכון, אך הרשת שנתגלתה אינה סתם גילוי של עבירות פליליות. מדובר ברשת מאורגנת, הכוללת קצינים, ובהם שני סגני אלופים, וכן אזרחים, ובהם גם רופאים. זה היה ארגון שפעל בתנאי קונספירציה מלאה, ועדיין אין לדעת כמה זמן הצליח לבצע „מבצעי שחרורים". תמורת שוחד.

עדיין לא ניתן הסבר כיצד פעילות כזאת יכלה להתבצע, כאשר מספר המעורבים בפשע היה כה גדול. ועוד, אנו רוצים לדעת מהי הבקרה על המחשב בצה"ל, אם חברי הרשת יכלו לשלוט בו, ו„להורות" על השחרור מצה"ל על־פי רשימת נותני השוחד. גם „שחרורים" על־פי אישורים רפואיים כוזבים אינם מוסברים, שכן על פי טענת גורמים צה"ליים אישור כזה ניתן בחתימתם של שלושה רופאים.

אפשר עוד להרבות בתמיהות ושאלות. אך מעבר לפרטים הנוגעים לפעילותה של רשת זו, אין מנוס מלעמוד על הכרסום בנורמות החברתיות המקובלות ביחס לצה"ל. אמנם נכון, כי גם בעבר היו מקרי השתמטות, והיו מקרים בודדים של שחרור תמורת שוחד (כמו אישור רפואי כוזב), אבל הפעם מדובר בקציני צה"ל — לא אנשי העולם התחתון, אלא קצינים ורופאים, שביקשו להתעשר על חשבון עידוד ההשתמטות. הירידה המוסרית הכללית נתנה את אותותיה גם בתופעה חמורה זו בתוך צה"ל.

כי מציון ייצא ביטחון

אתמול נפתחה בכפר המכביה ברמת גן תערוכת „סקיוריטי 88" לאמצעי מיגון ביטחון ובטיחות. צילום: מאיר פרטוש

עמוד אחורי

על המשמר

אח"מ / אדוארד הית

הגבר האחרון בדאונינג 10

זוכרים את הימים הרחוקים ההם, כאשר בדאונינג סטריט 10 ישב, ראש־הממשלה שהוא גבר לא רק בהגדרתו בפי־העם? אחר מאותם דינוזאורים נשכחים הוא אדוארד הית, ראש־ממשלת בריטניה בין השנים 1970־74. הית', כיום בן 72, שומר עדיין על כושר. ספן־יאכטות נלהב ומנצח־תזמורות, בכישוריהם לנהל משרד בעל סמכויות נרחבות, „הוא עוקץ." הית' בחר להשמיע את הביקורת שלו דווקא בשבועון המזוהה עם מפלגת הלייבור. יהיו חברים במפלגה השמרנית שיראו בכך בגידה, תקיעת סכין בגב. הוא לא חושש, אותי מטרידה בעיקר חוסר־הסובלנות המחריף," אומר הית'. „אני חש בזה במפלגה,

אדוארד הית

שהוזמן להופיע עם כמה תזמורות ידועות. עכשיו הוא מנצח, לא כל כך בשקט, על מקהלת מתנגדי תאצ'ר במפלגה השמרנית ותוקף אותה כמעט בכל התחומים. בראש־וראשונה: האבטלה.

„האבטלה בתקופתי", אומר הית', „היתה נמוכה בהרבה". הוא דאג ליצירת משרות חדשות באמצעות צמיחה כלכלית. הוא מאמין שאפשר לעשות את זה גם בתקופת השלטון הנוכחית אם התעשייה היתה יעילה ומתוחכמת מספיק, כדי להגיע לשווקים נוספים. התחזקות הלירה־שטרלינג בראשית העשור, גם היא, בעיניו גורם להידרדרות, הוא תוקף את ראש ממשלת בריטניה על שהיא מרבה לפטר שרים או להעבירם מתפקידים או לפצל את משרדיהם. „ראש־הממשלה אינה מאמינה, כנראה, בכמה מן החוקים שהועברו בפרלמנט וגם בעיתונות הבריטית. צר לי על כך." הית', שאינו נחשב לעני דווקא, זורק עצם של יחסי־ציבור לעשירונים התחתונים כאשר הוא תוקף את מדיניות הרפואה הציבורית, ואומר, שאי־אפשר שחלק נכבד מן הציבור הבריטי יחוש בבגר ונעזב על־ידי ממשלתו, משום שאינו נמנה על בעלי־האמצעים. מזכיר משהוז דברים כדרדבנות. אלא מה, מסתבר שהית לא עושה הרבה כדי לשנות את המצב. הוא זכה לתואר המאור לא מכובד, חבר־הפרלמנט שנעדר מהכי הרבה הצבעות בבית. הוא מתגונן ואומר שממשלה עם רוב כזה, אינה זקוקה לו כדי להגן על עצמה, נו, טוב, שמענו.

עומר ניר

מדף / „חתונת דמים" — תרגום חדש

כיצד שוכבים בין הגפנים

כמעט כל מתרגם הנאלץ להתמודד עם מתרגם קודם, טוב פחות או יותר, של יצירות שירה או ספרות קלסיות, מכין לעצמו „כתב הגנה" בבואו להכריז על צאתה לאור של גירסתו החדשה. כך גם נוהגת הפעם רינה ליטוין שתרגמה את „חתונת דמים" ללורקה, שיצא בימים אלה לאור בהוצאת „עם עובד". „כתב ההגנה" מכיל התנצלויות ומדבר בשבחי המתרגם הקודם, שכבודו במקומו מונח, אבל הוא... כן... מה לעשות... תמיד הוא מיושן. הפעם הקורבן הוא, בצדק או שלא בצדק, רפאל אליעז, שתרגם לפני למעלה מעשרים שנה את מרבית מחזותיו של לורקה.

והנה „כתב ההגנה" כפי שהוגש לאילנה לוי מהוצאת „עם עובד": רינה ליטוין אינה מבטלת את תרגומיו של אליעז: „הוא ערך לקורא העברי היכרות ראשונה עם לורקה ובעיקר עם מחזותיו וקבצי שיריו", היא אומרת, אולם תרגומיה שלה ללורקה (תרגומה ל„ירמה" יצא לאור לפני שנתיים, אף הוא בהוצאת „עם עובד") מבטאים, לדעתה, ביתר נאמנות את שפתו וקצבו: „שפתו של אליעז מליצית, מקושטת ומצועצעת שלא צורך. לורקה מצטיין בפשטות, שאינה פוגמת בפיוטיות המחזה. „פיוט", היא טוענת, „אינו נוצר באמצעות מלים גבוהות וארכאיות. צירופי המלים הם שבונים את המיסתוריון של השיר ואת משמעויותיו המורכבות". לדעת רינה ליטוין לא העמיק רפאל אליעז די הצורך בהבנת השירים שבמחזה ותפש אותם רק בהקשר ובמישור העלילתיים. מרגימה רינה ליטוין: בתרגום מילולי של המקור שואלת האם: „...

„חתונת דמים" — „פחות רינה ליטוין ויותר לורקה"

תעשה בכרם אישה זקנה תשים אותי בין הגפנים" (מערכה ראשונה תמונה א'). השימוש במקור הוא בפועל הנייטראלי „לשים". אליעז תרגם שורה זאת כך: „תושיב אותי בצל הגפנים" ואילו ליטוין בחרה לתרגם כך: „מה תעשה אישה זקנה בכרם? תשכיב אותי תחת הגפנים" לדבריה, המשך הטקסט מצדיק את בחירתה:

„האם: אביך באמת היה לוקח אותי. ככה זה שהגזע משובח. והיה סבא שלך השאיר ילד בכל פינה. זה מוצא חן בעיני. הגברים, גברים: החיטה, חיטה". הרמזים האירוטיים המובלעים בדברי האם מתאימים למערכת היחסים המורכבת, שבין האם לבנה. הוא הגבר היחיד שנותר לה. היא מצפה שהוא יביא לה ילדים (גברים) במקום האב שלא הספיק. הבחירה בפועל הדו־משמעי „לשכב" מהווה חוט מקשר בדיאלוג הזה. האם אליעז התעלם במכוון מרמיזה זו משום שלדידים של בני דורו היה זה כמו גילוי עריות? טענה.

„השתדלתי מאוד שלא לכפות את ה'אני' שלי כמתרגמת על היצירה", אומרת ליטוין, העומדת לקבל את פרס טשרניחובסקי תשמ"ח על תרגומה למחזהו של לורקה „ירמה". „בתרגום של אליעז יש יותר אליעז מאשר לורקה, חבל".

— עיצוב עטיפת הספר: אלעזר גלעדי; הצילום: רחל הירש

— ראיונה את ליטוין: אילנה לוי

יצחק בשן

רק רקע / סקרי בחירות

מצפים לצפים

מאז פרוץ האינתיפאדה, הביטחון, השטחים והשלום הפכו לחשובים ביותר בדעת הקהל בישראל. אלה יהיו הנושאים לפיהם יכריעו מרבית הבוחרים. כך מסרו עורכי הסקרים של חברות „רסימה" ו„דחף" העובדות עבור המערך והליכוד בפני כתבי החוץ בירושלים.

מטעם „רסימה" הופיעו ד"ר בת־עמי הורביץ ויעקב האורחי, ומטעם מכון „דחף" הופיעה ד"ר מינה צמח.

לא בכל העניינים שבדקו שני המכונים, נתקבלו תוצאות זהות או דומות. כך למשל, לפי „רסימה" 70% תומכים בוועידה בין לאומית, ולפי „דחף" 50% בלבד, ובין הקולות הצפים, אפילו פחות. לפי „רסימה", תומכי הליכוד לשעבר שבין הקולות הצפים, שבו לתמוך בליכוד בעקבות האינתיפאדה, ולפי „דחף", הם עדיין מהססים. לפי „רסימה" הרוב מעריפים את פרס כראש ממשלה ולפי „דחף" יש לשמיר רוב קטן.

שני המכונים אמונים על מהימנות מדעית בסקריהם, ולא ניתן להסביר את ההבדלים רק בניסיון לרצות את מממני הסקרים: הליכוד שממנן את „דחף" והמערך המממן את „רסימה". פה ושם התוצאות שונות בגלל ניסוח שונה של השאלות, אך עיקר ההבדל בכך ש„דחף" עורכים סקרים מדלת לדלת, וסקרי „רסימה" נערכים טלפונית, בשקלול האוכלוסיות חסרות הטלפון, כמו חסרי אמצעים וצעירים. תוצאות דומות היו לשני מכוני המחקר כשבדקו את יחסו של הציבור בישראל לאפשרות של משא ומתן עם אש"ף, כשזה יכיר בישראל ויפסיק את פעולות הטרור. „רסימה" מצאו 53% תמיכה במשא ומתן עם אש"ף בתנאים אלו, ולפי „דחף" מדובר ב־50% בלבד, 45% בקרב הצפים.

חוקרי „רסימה" אמרו שבתחילת האינתיפאדה היתה תפנית חדה ימינה בדעת הקהל, והמערך נראה בצרה צרורה. כעת, רוב הציבור רוצה שינוי, רוצה לצאת מהסטטוס קוו ומעדיף משא ומתן. ד"ר מינה צמח מ„דחף" פסלה שאלה זו וטענה שיש בה הטעיה. היא שאלה זאת אחרת: מה מועדף? החזרת שטחים בהסדר, אוטונומיה או סיפוח? רוב הנשאלים מעדיפים צירוף של אוטונומיה וסיפוח על הסדר עם נסיגה. עם זאת, ציינה צמח, בטווח הארוך הפתרון היותר מועדף, אך הרוב רוצה באוטונומיה בתקופת ביניים, כדי לבדוק את אמינות הערבים בטרם יימסרו השטחים לידיהם.

ד"ר צמח שללה את ההנחה שאם בעבר המערך הוביל בסקרים ובסוף היה שוויון, הרי שכיום כשיש שוויון, פירושו ניצחון לליכוד. לדבריה, התנאים השתנו. ב„רסימה" העריכו שצפויה הפתעה, והמערך ינצח. ד"ר צמח אמרה שלפי סקריה, בהתחשב במעבר ממחנה למחנה, יש עדיפות קלה למערך, אך המאבק עדיין צמוד ויוכרע רק ברגע האחרון.

יורם בר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

מילגות נעמת לשנת תשמ"ט 1988/1989

נעמת תעניק מילגות לזכאיות הלומדות במוסדות להשכלה גבוהה

- ✦ חברות בהסתדרות הכללית.
- ✦ לאחר שרות צבאי או שנתיים שרות לאומי. (תנאי זה לא חל על בנות ערביות, דרוזיות וצ'רקסיות).

עדיפות תינתן:

ללומדות מקצועות בלתי שגרתיים בין נשים, מדע, טכנולוגיה, רפואה, חקלאות ועוד.

ועדת המילגות של נעמת תקבע לפי סדר עדיפויות את הזכאיות.

בקשות לשאלונים בכתב על גבי גלויה תתקבלנה עד 15 באוקטובר 1988, לפי הכתובת: נעמת, קרן המילגות, רח' ארלוזורוב 93, ת"א, מיקוד: 62098.

המילגות לזכאיות תחולקנה במאי 1989.

עורך „עמוד־אחורי": יצחק בשן

חייל נפצע ממטען חבלה בשכם; 2 תושבים נפצעו; הופץ כרוז 25

מנחם ענברי, עתי"ם

חייל צה"ל נפצע קל ברגלו אתמול בשכם. החייל נפצע בעת שהזיז חפץ, אשר התברר כי היה מטען חבלה.

שני תושבי שכם נפגעו אמש מירי במהלך הפגנות בקאסבה של שכם. הצעירים הם מוהנד אל מסרי בן 17, ורסאן אבו סריה, בן 19. השניים נפגעו מירי חיילי צה"ל ונלקחו אל בית החולים אל איתיחאד ואל אנגלי שבשכם. כך מוסרים מקורות ערביים.

כרוז חדש

בגדה המערבית הופץ אתמול כרוז האינתיפאדה מס' 25, וגם הוא יוצא בחריפות נגד תנועת חמאס המוסלמית. כמו כרוז שהופץ יום קודם, מואשמת תנועת חמאס ביציאה מן הקו הלאומי והטלת אימה על התושבים, וכי היא מסייעת לאויב לשבור את האינתיפאדה. המפקדה המאוחדת של אש"ף קוראת לחמאס להצטרף לקונצנזוס הלאומי הפלשתיני.

לראשונה מאז פרוץ האינתיפאדה צוירו סיסמאות בזכות המלך חוסיין. בבית לחם קראו הסיסמאות האלה: יחי המלך חוסיין. כתבנו אומר, כי קרוב לוודאי שהסיסמאות האלה צוירו בידי פעילי חמאס מכיוון שסיסמאות של אותה תנועה, צוירו על אותם קירות באותו כתב יד ובצבע ירוק. סיסמאות חמאס אמרה: לוותר על יפו הוא כמו לוותר על מכה.

נאשמים בהסתה

4 צעירים ממזרח ירושלים הואשמו אתמול בבית המשפט המחוזי בהסתת סוחרים לסגור חנויות. זו הפעם הראשונה מאז פריצת ההתקוממות שהמשטרה והפרקליטות מביאים לדין נאשמים בעבירה כזו.

4 הנאשמים הם מוחמד חראיה מאבו טור צוחצאר ועטרה מאבו־דיס, מוחמד עברו מג'בל מוכאבר וריאד אבו שהלה מאבו־דיס.

התובעת טוענת בכתב האישום, כי ב־23 באוגוסט השנה נכנסו ה־4 למספר חנויות לאורך רחוב דוד בעיר העתיקה והורו לבעלי החנויות לסגור לאלתר את עסקיהם. בעלי החנויות נענו וסגרו את החנויות. הנאשמים פעלו, לטענת כתב האישום, כנציגיה של הנהגת ההתקוממות בשטחים שהורתה לתושבי מזרח ירושלים לסגור את חנויותיהם ולהשבית את המיסחר מידי יום לאחר השעה 12 בצהריים.

פרקליטיהם של השניים הכחישו בשמם את האשמות. שופטת בית המשפט המחוזי בירושלים רות אור תחליט ביום ד' אם לעצור את הארבעה עד לתום ההליכים נגדם.

שופט השלום בצפת עדיאל אלופי ציווה לעצור לשבעה ימים את גזל ג'מאל בן 30, החשוד בכך שבביתו בטול כרם נתפסו 113 קלטות בערבית וכהן דברי הסתה והמרדה נגד המדינה.

נציג המשטרה אמר לשופט, כי החשוד שוהה בארץ בניגוד לחוק ויש לעצור אותו לצורך השלמת החקירה ולהחרמת חומר הסתה נוסף הנמצא במקומות מיסתור שונים בטול כרם.

מחאה על מעצר עתונאים

העורכים הראשיים של "זו הדרך" ו"אל אתיחאד", תמר גוז'נסקי ואמיל חביבי, שיגרו מברק לשר הביטחון, יצחק רבין, ובו גינו את מעצרם של שלושה עתונאים ערביים, תושבי מזרח־ירושלים — חאתם עבד אל קאדר, סלאח זוחייקה וחסן אל חטיב. העורכים ציינו במברקם, כי עם מעצרם של השלושה הגיע מספר העתונאים הפלשתינים העצורים כעת ל־20, ואילו מספר העתונאים הפלשתינים שנעצרו מאז החלה ההתקוממות מגיעה ל־50 ויותר.

בהודעה מיוחדת שפורסמה בטוניס
אש"ף מכחיש הצהרת ערפאת על מדינה לצד ישראל וביטול האמנה

ארנון יפה (צרפת), עתי"ם־מזרח, דפנה ורדי, (בריטניה)

פאריס. — אש"ף הכחיש אתמול, בהודעה מיוחדת שפורסמה בתוניס, את הדברים שיוחסו לערפאת בפגישה עם הסופר היהודי־הצרפתי מארק האלטר. ערפאת אמר בפגישה, כי אש"ף חפץ במדינה פלשתינית לצד ישראל ומוכן לוותר על האמנה הפלשתינית.

"דברים אלה מיועדים לעוות את עמדות אש"ף בשאלות שונות", נאמר בהודעה.

חוגי שמאל יהודיים בפאריס הביעו אכזבה מן ההכחשה, שאינה מבשרת טובות, ערב ביקורו של ערפאת בפרלמנט האירופי בשטרסבורג.

הסופר האלטר ששוחח עם ערפאת במשך כמה שעות על־פי הזמנת ראש אש"ף, הביע זעם על ההכחשה בהודעה שפרסם ב"לה מונד". "אחרי שמונה ימי היסוסים ומאבקים פנימיים, ניצחה המדיניות השלילית באש"ף" — אמר האלטר. "בחוזרו בו מדברי ערפאת, אומר אש"ף, שאין הוא נכון לשיחות־שלום עם ישראל, אינו מתכוון לוותר על האמנה הקוראת להשמדת ישראל, דוחה את רעיון הפדרציה הירדנית־הפלשתינית ואינו מתכוון להקים ממשלה זמנית. דברים אלה ישמחו את לב אלה הסבורים, כי ההודעה היחידה שאש"ף לא הכחיש מעולם היא רצונו להשמיד את ישראל."

האלטר אמר, כי אין ספק שההכחשה היא פוליטית. ערפאת הסכים לפרסום תוכן השיחה איתו. תוכן השיחה פורש כנפייה ליהודים ועורר תקוות למפנה.

גז מדמיע נגד מפגינים בירושלים

טוביה מסקינד

מאות מבוגרים וילדים, תושבי רח' הנורית בקרית מנחם, הבעירו אמש צמיגים, וחסמו את הכבישים המוליכים למקום מגוריהם.

כוח משטרתי גדול, שכלל בתוכו גם את אנשי משמר הגבול, הגיע לשכונה במהירות ותוך דקות ספורות נורו לעבר המפגינים רימוני גז מדמיע.

דובר משטרת ירושלים פקד רפי לוי, מסר כהודעתו כי המשטרה השתמשה בארבעה רימוני גז מדמיע, אך חבר מועצת העיר, דדה בן שיטרית, אמר כי רק בידיו מצויים שבעה רימוני גז מדמיע. בעקבות השמוש בגז מדמיע הגיעו למקום אמבולנסים שהעבירו לביה"ח שני ילדים ואשה. שניים מתושבי השכונה, דדה בן שטרית ויהודה קיסלסי, נעצרו על ידי המשטרה, עוכבו לחקירה ושוחררו.

תושבי קרית מנחם ביקשו להביע את מחאתם לנוכח אוזלת היד של משרד השיכון בטיפול בפתרון בעיותיהם. דדה בן שטרית אמר אתמול: "המשטרה ומשמר הגבול העבירו לשכונות המצוקה את השיטות שבהן הם משתמשים כדי לדכא את האינתיפאדה."

העיריות בגדה מתמוטטות

מנחם ענברי

העיריות בגדה המערבית עומדות על סף התמוטטות כספית, ולראשונה לא שילמה עירית בית לחם החודש את משכורות העובדים.

ראש העיריה אליאס פרייג' אומר, כי קופת העיריה ריקה ואין הוא יודע מאין יביא כסף. הוא מעריך, כי אם לא יחול שינוי דרמטי במצב בתוך שבועיים תהיה התמוטטות כללית של השירותים המוניציפלים בגדה. לדבריו, הוא הביא את העניין לפני ראש המינהל האזרחי, תת אלוף שייקה ארז, וזה השיב לו כי מישראל לא תבוא הישועה בגלל חוסר תקציב.

פרייג' מאשים את ישראל כי היא אשר הביאה להידרדרות הזאת, כי נטל המס הכבד של המינהל האזרחי אינו מותיר כסף בידי התושבים לשלם את מיסי העיריה.

התחדשו השיבושים ב"דיסקונט"

אודי נחשון

שיבושי העבודה בבנק דיסקונט התחדשו אתמול. סניפי הבנק הושבתו אתמול בבוקר בשעה 11 ואחר־הצהריים נסגרו בשעה 5. העילה לעיצומים היא "הפרה של חוקת העבודה".

בית הדין לעבודה הוציא ביום ראשון צו מניעה האוסר על עובדי בנק דיסקונט לשבות, אולם הצו הזה מתייחס לשביתות על רקע של תביעות שכר. הנהלת בנק דיסקונט ביקשה אתמול מבית הדין צו הרחבה, שימנע כל עיצומים בבנק.

מהיום שוב עיצומים רגילים בבתיה"ח של קופת חולים

רונית מורגנשטרן, רונית תמרי

רופאי בתי־החולים של קופת־החולים חוזרים היום למתכונת העיצומים הרגילה, לאחר שני ימי השבתה. "השביתה היתה מלאה," אומרים הרופאים, "כי לרופאים נמאס כבר מהסחבת ומהאדישות, וההזדהות המלאה עם השביתה הביעו את יאושם".

היום סגורות המרפאות ואין ניתוחים לא־דחופים, כפי שזה נמשך למן מאי 1987. מחר יתכנס הוועד הארצי של רופאי קופ"ח, שיחליט על המשך צעדים.

יעקב גריש, הממונה לשעבר על אגף התקציבים באוצר, אמר אתמול, בהעידו בוועדת החקירה הממלכתית הדנה במשבר במערכת הבריאות, כי הבנקים גבו מקופ"ח ריבית חריגה גבוהה בעבור הלוואות שנתנו לה, וזו הסיבה העיקרית לגרעונות הכבדים.

גריש הוסיף, כי היחס בין גביית מס אחיד ומס מקביל בקופות החולים הקטנות היה שונה מזה שבקופת־חולים הכללית, אך לא ניתן לו מנדט לטפל בנושא זה. הפערים בגביית המסים נוצרו כיוון שקופת־חולים הכללית נהגה לתת הנחות במיסי החבר שלה. ונגיד הבנק לא פעל בעניין זה.

מסך ראשון

גיורא מנור

פיצוח קשה

ב"תיאטרון הקאמרי" מנסים הבמאי מיכה לוינסון בעזרת צוות מצויין של שחקנים, שבראשם עודד תאומי, יוסי ידין, אביבה מרקס ושלמה וישינסקי לפצח את האניגמה של האיש, שהצליח ל"שבור את הצופן" בימי מלחמת העולם השניה, ובכך תרם הרבה לנצחון בנות־הברית על הרייך השלישי.

הכל מתחיל כבמחזה טלוויזיה בריטי תרבותי. עודד כמדען מפוזר, קצת מגמגם (כי קיבל חינוך אנגלי טוב...), המסתבך עם המשטרה בסיפור מטופש על גניבה בביתו, ותוך כדי החקירה הוא מספר לשוטר המטומטם והחביב (וישינסקי בתפקיד מעולה), שהוא, בעצם הזמין, והכל קרה בגלל איזה פורץ שהזמין לביתו ולמיטתו.

יש הומור, טיפוסים משעשעים, כגון יוסי ידין בתפקיד ראש הצוות הסודי, שנועד לפצח את הקוד הגרמני, ואמא אנגלית איומה ועדינה (אביבה מרקס שחוזרת לבימה אחרי היעדרות ממושכת). ומה שמתחיל על רמה של ה"בי.בי.סי" נמשך ונמשך, עד שנדמה שאין זה מחזה אלא סידרה שלמה, שעד מהרה הופכת לסדרה של הטלוויזיה הישראלית, שיטחית, שאבלונית ואינטופית.

האניגמה היחידה במחזה הרדוד הזה מאת יו ויטמור היא, איך יתכן, שמדען מבריק, גאון מתימאטי, יהיה כל כך נאיבי ובעצם טיפש? אבל ככה זה בחיים.

החידה השניה, שגם אותה אי אפשר לפענח, היא מדוע בחר התיאטרון במחזה קלוש כזה, העוסק כביכול בהומוסקסואליות, שעה שבאמת אינו מתעמק בשום דבר.

באמת שגנדי צודק — מוטב לא להציג הצגה זו במסגרת מוסר מרעי כמוזיאון... גם כשרון המשחק של הצוות המסור אינו מסוגל להרים את המופע לרמה מתקבלת על הדעת.

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקדיואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבנזר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

גרמני שדיווח על "הפתרון הסופי" — "חסיד אומות העולם"

עתי"ם

"יד ושם" החליטה להעניק תואר "חסיד אומות עולם" לתעשיין הגרמני אדוארד שולטה, שסיכן את חייו במלחמת העולם השניה והדליף למערב את תכנית הפתרון הסופי של הנאצים.

המדור העוסק בנושא מטעם "יד ושם" קיבל את ההחלטה, לאחר סידרת מאמרים ב"דבר השבוע", לפני שנתיים וחצי, מאת העיתונאי יוסי מלמן ופניות של שרים וחברי כנסת מישראל שהסתמכו על מאמרים אלה.

אדוארד שולטה ניהל מפעל מתכות גדול ליד העיר ברסלאו בגרמניה הנאצית. בקיץ 1942 נודע לשולטה על המשלוח הראשון של יהודים לתאי הגאזים באושוויץ ועל התכנית הנאצית שנתקבלה בינואר 1942 בוונזה, להשמיד את יהודי אירופה. התעשיין הגרמני מיהר לצאת ברכבת לברלין ומשם לשווייץ וסיפר את דבר התכנית לנציגי הקהילה היהודית והקונגרס היהודי העולמי.

הוארך מעצר שישה אזרחים

(המשך מעמוד ראשון)

החשודים הוכנסו לאולם בית־המשפט כשהם מנסים להסתיר את פניהם ממצלמות הצלמים. אחד מהם, ידידיה סחראי, שבר את מצלמתו של צלם הטלוויזיה.

אחד העצורים הוא רופא־אורטופד, ד"ר יוסף בלאט, בן 41, מירושלים, החשוד בקבלת שוחד, בזיוף מסמכים ובמרמה בנסיבות מחמירות. במהלך הדיון בבית־המשפט התברר, כי הוא משתף־פעולה עם חוקריו ומסר כבר שמות ופרטים רבים.

נציג המשטרה, רב־פקד אמנון שמעון, אמר בבית־המשפט, כי העבירות שעבר הרופא כוללות פגיעה באתיקה המקצועית, הן כרופא אזרחי והן כרופא צבאי. סניגורו של הרופא טען, כי מרשו הינו בורג קטן במערכת כולה.

השופט שלי טימן אמר בהחלטתו: "נדהמתי ונחמץ לבי משום הפגיעה במערכת יקרה לכולנו." עוד קבע, כי אין מדובר בפטורים קלי־ערך, ועל־פי החומר שהוצג לפניו, היה בלאט קשור בפרשה.

תצלומים של אחר

החשוד חיים גולובנדייק, יהודי חרדי משכונת בית וגן בירושלים, חשוד במתן שוחד ובשימוש במסמך מזויף ובמרמה. על־פי החשד, ביקש החשוד להשתחרר משירות צבאי, בין השאר על־ידי שימוש בתצלומי רנטגן שאינם שייכים לו, אלא לאדם אחר, הסובל מבעיות גב קשות. נציג המשטרה טען, כי שחרורו ישבש את המשך החקירה.

הובא לבית־המשפט גם אליהו לוי, בן 35, תושב פתח־תקוה, בנו של הקבלן דוד לוי, שפשט רגל. מעצרו הוארך ביומיים ואף הוא חשוד במתן שוחד וטובות הנאה על־מנת להשתחרר משירות.

קשר עם הרס"ן

מרדכי יוסף, בן 34, מגני־תקווה, חשוד שנתן טובות הנאה לקציני צה"ל בתמורה לשחרור מקורביו משירות. לדברי המשטרה, נמנה מרדכי יוסף עם המתווכים האזרחיים, שיצרו קשר עם רב־סרן צבי מהרבני, ראש מדור כוח־אדם (מילואים) במפקדת קצין רפואה ראשי, ובאמצעותו הבטיחו להשיג פטור מצה"ל תמורת 300 דולר במזומן. בחיפוש שערכה המשטרה בביתו של יוסף נמצאו צווי־קריאה למילואים של אזרחים שונים, שעל־פי החשד, ביקשו את עזרתו בהשגת פטור משירות פעיל ומילואים על־ידי הצגת פרופיל נמוך. נמצאו בביתו גם דרכונים, והוברר, כי הוא התכוון לעזוב את הארץ, עם אשתו ובנו, להולנד. מעצרו הוארך בשישה ימים.

שני אחים ומתווך

ידידיה סחראי מבית־שמש חשוד, כי סייע לאחיו להשתחרר משירות מילואים ולשנות את מעמדו בצה"ל מעריק למי שנשפט כבר. הוא חשוד עוד שהשתחרר בעצמו משירות מילואים בדרך לא־חוקית. הוא הוגדר כמתווך ושוחרר בערבות. אחיו, יוסף סחראי, נעצר בפקודת השופט ל־12 יום.

החשוד שוקי סבג מקריית־אונו הוגדר על־ידי החוקרים כאחד מחשובי הנחקרים בפרשה, מתווך שעסק בהעברת השוחד בין קציני הצבא המבקשים להשתמט משירות. מעצרו הוארך ב־12 יום.

מקור ביחידה לחקירת פשעים במשטרת ישראל אמר אתמול, כי בכך לא תמה הפרשה ועוד צפויים מעצרים נוספים. ככל הידוע, שולמו למתווכים סכומים הנעים בין אלף לעשרת אלפים דולר.

הרמטכ"ל לוועדת חו"ב

ועדת החוץ והביטחון של הכנסת החליטה אתמול לפנות לרמטכ"ל ולזמנו לישיבה מיוחדת בשבוע הבא, כדי לדון בפרשה.

חבר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם), שלא השתתף בישיבה, אמר אתמול, כי הוא סומך על מערכת הביטחון שתטפל בנושא בצורה הטובה ביותר. עוד אמר גרנות: "מבלי שישתמע מדברי צל־צילה של מחילה למי שעשה את המעשים הנפשעים, אין ספק, שעשר שנים של שבירת הסולידריות הלאומית על־ידי הפער התרבותי־הכלכלי הגבוה ביותר בין ארצות המערב, ושל ניפוץ הקונצנזוס הלאומי על־ידי מדיניות שמפלגת את העם — עשר שנים אלה מהוות את הבסיס התרבותי והפסיכולוגי של תופעה מדהימה זו, שפלשה גם לתוך תחומו של צה"ל".

שומרון: בושה לצה"ל

"הקצינים האלה הם בושה לצה"ל. קרה לנו דבר שלא היה אף פעם. התחושה האישית שלי היא של מעילה באמון וניצול לרעה של סמכויות מבחינה ערכית. נטפל בעניין זה בצורה קשה" — כך הגיב אתמול הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, בשיחה עם "גלי צה"ל".

באגף כוח־אדם במטכ"ל ניסו אתמול לאמוד את היקף הפטורים שניתנו במרמה, ועל־פי הערכה ראשונית, עלול מספר המעורבים להגיע למאות. נודע, כי הצבא מחזיק ברשותו מידע על עשרות של אזרחים ששילמו שוחד תמורת פטור. מקור המקורב לחקירה העריך, כי מעצרים נוספים, וביניהם, כנראה, של רופאים אחרים, יתבצעו לאחר ראש־השנה, ובינתיים ננקטו צעדים כדי למנוע מהם בריחה מהארץ.

ד"ר יוסף בלאט (צילום: בני בירק)

שני יוסי צמח

אבי בניהו

ביום שני בשעה 6 לפנות בוקר התייצבו אנשי המשטרה הצבאית בפתח ביתו של סגן אלוף יוסי צמח, רפש ברלח וביקשו לבצע את צו המעצר שבידם.

סגן אלוף צמח הופתע מהעניין וטען בתוקף, שאין לו מושג במה מדובר וכי אין לו כל קשר לפרשה. הוא הוסיף עוד כי הוא משרת בחיל שאין לו כל נגיעה לנושא.

מקץ 10 דקות של שיחות ובירורים מסר סא"ל צמח לשוטרים כי אולי הם מחפשים את שכנו לרחוב, רס"ר יוסי צמח. ואכן, חיש מהר התבררה הטעות ואנשי המשטרה הצבאית מיהרו לבית השכן שם הספיקו לעצור את רס"ר צמח.

בשל טעות זו השתרבב אתמול שמו של סגן אלוף צמח גם אל חלק מהעתונים.

"כאשר הליכוד יזכה בעזרת השם באמון העם נזמין את כולם למו"מ"

אמר ראש הממשלה שמיר בכנס פתיחת מערכת הבחירות של הליכוד

דורית גפן

כ־3000 איש מילאו אמש את בנייני האומה בירושלים בעצרת פתיחת מערכת הבחירות של הליכוד. כבר עם הכרזת הכרוז על כניסתם של שמיר ודוד לוי לאולם החל הקהל לקום ממקומו ולרעום במחיאות כפיים ממושכות. אלה חזרו ונישנו לאורכו של הערב רב המלל.

התפרצות אדירה במיוחד של תשואות וקריאות התלוו לשם האחד והיחיד – בגין. היה זה כאשר הקריין קרא לחברי הכנסת לעלות ולתפוס את מקומם על הבמה. הכרוז קרא בשמו של בני בגין, שנעדר מהעצרת, והקהל החל לצעוק ולזעוק בשקיקה קולנית: בגין בגין. גם ביבי נתניהו זכה למנה הגונה של קריאות קצובות וכמובן השרים ובראשם שמיר, דוד לוי ומשה ארנס. אפילו השר שרון, השוהה בביקור בפולין, קיבל מנה גדושה של קריאות ושריקות אהדה.

על הבמה הגדולה, שעוצבה בחוסר השראה, הוצבו כמה דגלי המדינה והסיסמה "רק הליכוד יכול". את החללים הגדולים מלאו חברי הכנסת והשרים שישבו על הבמה.

רה"מ שמיר הבטיח בנאום ארוך, כי כאשר הליכוד יזכה בעזרת השם באמון העם ויקים ממשלה בישראל, הוא יפנה למנהיגי מצרים וירדן וערביי ארץ־ישראל ביהודה, שומרון וחבל עזה ויזמינם למו"מ ישיר על שלום ברוח ובמסגרת הסכמי קמפ־דיוויד. שמיר שיבח את הסכמי קמפ־דיוויד וחזר וטען, כי רק הם מהווים מסגרת למשא־ומתן.

בהתייחסו למערכת הבחירות אמר: "היום מתחילה הצעדה שתוביל את הליכוד לנצחון בבחירות. ב־1 בנובמבר יחליט העם להעמיד בראשו ממשלה לאומית, ממשלה יציבה ואמינה שתוביל את העם והמדינה לביטחון ושלום. רק הליכוד יכול להקים ולהנהיג ממשלה כזאת."

דברי שמיר נקטעו ללא הרף במחיאות כפיים. כאשר הזכיר במהלך נאומו את המערך נשמעו באולם קריאות בוז עזות. שמיר תקף את המערך באומרו, כי ארבע שנות הנסיון של השותפות איתו לימדו אותנו שהשמאל בישראל מעדיף תמיד את האינטרס המפלגתי. אין להם כל סייג בניצול גורמים זרים למען הפעלת לחצים על ממשלת ישראל. הם פילגו את אחדות העם היהודי ותמיכתו במדינת ישראל למען רווחים מפלגתיים.

בהקשר אחר דיבר שמיר על אלה המעלילים על הליכוד כאילו אינו רוצה בשלום ותולים ביהודים את האשמה להיעדר שלום. הם מלשינים הראויים לכל גינוי, אמר שמיר. הוא הגדיר את הליכוד כמחנה השלום ואמר, כי אנו שואפים לשלום עם מי שבאמת רוצה בשלום. שכן, שלום אמנם עושים עם אויבים, אך רק עם אלה המוכנים לנטוש את דרך האיבה והאלימות ולחדול מן המאמצים לפגוע בנו ולהשמידנו.

הוא יצא גם נגד מה שכינה מסע ההפחדה שמנהל המערך והזכיר את מה שאמרו על בגין ב־77 והבטיח: מה שקרה ב־77 יחזור ויקרה ב־88. העם יתן לנו את הניצחון – ונביא אם ירצה השם שלום לישראל.

השר משה ארנס, יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, שהיה ראשון הדוברים, תקף במיוחד את עזר ויצמן. בכל פעם שהזכיר את שמו נשמעו בקהל קריאות בוז וצעקות. הוא לגלג על אלה שרקדו בעצרת המערך ואמר, כי רוקד מי שרוקד אחרון. הוא האשים את המערך בכך שזז שמאלה ועבר לשוליים השמאליים עד שקשה להבחין בינו לבין "שלום עכשיו". המערך, אמר, הפך לאנכרוניזם, לדינוזאורוס שאינו מסוגל להתאים עצמו למציאות.

גם השר דוד לוי תקף את עצרת המערך שהיתה ערב קודם־לכן. "היינו עדים להצגה שהדבר התרבותי היחיד שהיה בה הוא הופעת האמנים שאסורה על־פי החוק. הם צפצפו על החוק. הוא הזכיר את דברי פרס שכינה את הליכוד כמחנה הייאוש ואמר "אם זהו הסגנון תקבלו כפליים". לוי קרא למערך מחנה המזוכיזם הלאומי, מחנה של הלקאה עצמית תמידית. הוא גם לגלג על הסיסמה של המערך ואמר: "רצינו לדעת אולי יש דרך חדשה. אבל מה ששמענו לא היה חדש".

שמיר ומודעי בעצרת הליכוד. יש כסא פנוי! צילום: רחמים ישראלי

בחירות 88'

הוקם מטה את"ם – אזרחים תומכי מפ"ם

השבוע הוקם מטה "אזרחים תומכי מפ"ם – את"ם, בראשו עומדת נעמי ריפתין שהתגייסה לפעילות מלאה במטה. תחת הגג של את"ם עומדים לפעול סופרים, שחקנים ואמנים וכן אנשי חינוך ואקדמיה שהביעו רצון לתמוך במפ"ם במערכת הבחירות הקרובה.

בין האישים הראשונים שמטה את"ם חשף אתמול נמצאים הפרופ' נתן טריינין ממכון ויצמן, מבכירי חוקרי הסרטן בעולם, שנימק את תמיכתו במפ"ם בכך שקול למפ"ם מגדיל את סיכויי השלום. לצידו, פרופ' יהודה באואר מהאוניברסיטה העברית, מבכירי חוקרי השואה, שאמר, כי מפ"ם מציעה את הפתרון המדיני היחיד המתקבל על הדעת. עוד ברשימה הבמאי שמואל בונים שאמר, כי "מפ"ם ישרה בעיני. קולה יהיה קול שכנגד למקהלה השובניניסטית הצורמנית שוודאי נשמע בכנסת".

ההיסטוריון מאיר פעיל אמר בהצטרפו לאת"ם: "במצב של היום מפ"ם היא החבורה המאורגנת החיובית ביותר המצויה בשטח".

מנהל "צוותא" תל־אביב, נסים ציון, נימק את תמיכתו במפ"ם בכך שהיא היחידה שנותנת תשובות נכונות למצב המורכב במדינת ישראל.

מטה את"ם יפרסם בעתיד הקרוב שמות נוספים של המצטרפים אליו.

יורם בר

"אומץ" תפרוש מהליכוד

הנהלת רפ"י־אומץ (סיעתו של השר הורביץ) החליטה אתמול לא ללכת עם הליכוד אם זה לא יעמוד בהתחייבותו כפי שהיא מנוסחת בהסכם. את ההצעה הביא השר הורביץ.

סופרתנו מציינת, כי על־פי ההסכם עם הליכוד מופיע השר הורביץ במקום השני ברשימה ואילו לזולמן שובל הובטח מקום בעשירייה השלישית. כזכור, החליטו שרי הליכוד לפני שבוע להציב את שובל רק בסוף העשירייה השישית.

הנהלת רפ"י־אומץ הקימה צוות משפטנים כדי לבדוק אם אפשר לנקוט צעדים משפטיים נגד הליכוד, אם זה יפר את ההסכם. כמו־כן החליטה לבדוק אפשרות להתמודד בבחירות באופן עצמאי. היום ישלח השר הורביץ את החלטות האלה לראש הממשלה שמיר ולשרים שרון, ארנס ומודעי החתומים על ההסכם איתו.

נודע, כי בגישושים שהיו בין נציגי "אומץ" לרפול הסתבר כי אין אפשרות להליכה משותפת בין שתי התנועות.

סופרתנו מציינת, כי בעצרת הליכוד אמש לא הוזכרו שמותיהם של הורביץ ושובל יחד עם חברי הכנסת והמועמדים לכנסת הי"ג שנקראו לעלות לבמה. הורביץ ושובל גם לא היו בעצרת אמש.

דורית גפן

בכורה ל"רק הליכוד יכול"

פעם אחר פעם חזרו אמש בכנס פתיחת מערכת הבחירות של הליכוד בבנייני האומה בירושלים על ג'ינגל הבחירות של הליכוד שנכתב על־ידי אורי אלון והולחן על־ידי הנרי בראטר. מן המקרופונים עלה וחזר הפזמון כשהקהל מלווה אותו במחיאות כפיים. אחרים אף ניסו להצטרף לשיר לאחר שחזרו ושמעו אותו. היתה זו השמעת הבכורה של ג'ינגל הבחירות שמילותיו הם אלה: "ביטחון אישי, שלום אמיתי — רק הליכוד יכול. משק חופשי, וצדק חברתי — רק הליכוד יכול. קדימה אתך, המחנה הלאומי — רק הליכוד יכול. כולנו ביחד, נצליח בגדול — רק הליכוד יכול. אני אתן לליכוד את הקול, כי רק הליכוד יכול. אני אתן לליכוד את הקול — כי רק הליכוד, רק הליכוד, רק הליכוד, רק הליכוד יכול — הליכוד."

דורית גפן

אולטימטום לעובדיה יוסף

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) הודיע אתמול, כי אם הדיין עובדיה יוסף לא יתפטר היום מכהונתו בבית־הדין הרבני העליון, יגיש באי־כוחו, עו"ד מישאל חשין, כבר מחר כתב המרצה לבית־הדין הגבוה לצדק, הכולל האשמות נוספות כלפי הדיין עובדיה יוסף בגין מעורבותו בפעילות פוליטית מפלגתית של ש"ס בתקופה האחרונה.

ב־13 לספטמבר עומד בג"ץ לדון בעתירתו של צבן נגד הדיין יוסף על שהוא מפר את החוק ומבזה את פסקדינו של בג"ץ, שפסק בשעתו לפי בקשת ח"כ צבן, כי אסור לדיינים לעסוק בפעילות מפלגתית פוליטית.

מקורביו של הדיין עובדיה יוסף הדליפו לתקשורת, כי הוא עומד להגיש היום את התפטרותו לשר־הדתות, כדי להימנע מעימות עם בית־המשפט וכדי שיוכל להתפנות לפעילותו בש"ס.

ח"כ צבן אמר בתגובה, כי התפטרותו הצפויה של עובדיה יוסף לא תימחה מהזיכרון הציבורי את ביזוי החוק וביזוי בג"ץ שהוא אחראי לה.

יורם בר

המר: אין חזית עם המערך

שר־הדתות זבולון המר הכחיש אתמול בתוקף את הידיעות שהתפרסמו בתקשורת בדבר תוכניותיה של מפלגת העבודה להקים לאחר הבחירות חזית המר וראש עיריית טבריה יגאל ביבי.

השר, שביקר אתמול במגדל העמק שם קיבל אתמול את אורחות הכבוד של העיר, הביע מורת רוח מהפרסומים בדבר כוונותיה של מפלגת העבודה לגבי המפלגות הדתיות. "זכותה של העבודה לומר כי ברצונה להקים ממשלה עם הדתיים", אמר השר, "אך היא איננה יכולה להעמיד אותי ואת יגאל ביבי כבוגדים במפלגתם בשל רצון זה".

הוא הכחיש בתוקף קיומו של קשר כלשהו בינו לבין המערך בנושא. "זהו דבר בלתי הוגן ובלתי ראוי לעשותו ואני מצטער מאוד על שנאמר בכלל," אמר השר.

יחד עם זאת קידם שר הדתות בברכה את ההתקרבות של מפלגת העבודה לדתיים וציין, כי רצינותה של התקרבות זאת תיבחן אחרי הבחירות באופן מעשי.

שלמה גלזר

תיקון טעות

בידיעה שפורסמה אתמול "ביבי: לגרש; סנה: לדבר" נפלה טעות והושמטה המלה "לא" במשפט שאמר אפרים סנה וצ"ל "גירוש לא פותר בעיה של זקן". הדברים נאמרו כתגובה לדברי ביבי בדבר "גילוח שטחים".

הממשלה מערערת על סמכויות הוועדה לחקירת הקטל בדרכים

יורם בר

ועדת החקירה הפרלמנטרית לעניין הקטל בדרכים קיימה אתמול את ישיבתה הראשונה במשכן הכנסת. למרות חשיבות הנושא, ולמרות שמדובר בוועדת חקירה פרלמנטרית ראשונה ממינה, ערערו נציגי הרשות המבצעת כבר בישיבה הראשונה על סמכויותיה של הוועדה.

העד הראשון שהתייצב בפני הוועדה, מנכ"ל משרד־התחבורה, ברוך לוי, הודיע, שעל סמך התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה אין הוא מכיר בוועדה כמי שפועלת על־פי חוק ועדות חקירה, ולפיכך אין באפשרות הוועדה להפליל עדים ואין העדים צריכים להופיע עם עורכי־דין שיגנו על זכויותיהם.

התעורר ויכוח על סמכויות הוועדה, כאשר כל חברי הכנסת החברים בה טענו, שהם פועלים על־פי חוק ועדות החקירה, סעיף 22, המקנה לוועדה סמכויות רחבות. נציגי הממשלה סירבו לקבל דיעה זו וסירבו להכיר בסמכויות המשפטיות של הוועדה.

בסופו של דבר הבטיח היושב־ראש התורן של הוועדה, ח"כ אוריאל לין (ליכוד), לברר את הנושא עד לישיבה הבאה שתתקיים מיד לאחר ראש־השנה.

עוד העידו אתמול בפני הוועדה עתניאל שנלר, ראש מנהל הבטיחות בדרכים, ואיתן בן־יהושע.

● החקלאים בסין רשאים להוליד יותר מילד אחד, אם הראשון הוא בת, במסגרת מדיניות שנועדה בחלקה למנוע את רציחתן של תינוקות ממין נקבה — הודיעה אתמול השרה לתכנון המשפחה, פנג פאיון.

"אוקטובר": מצרים הסכימה לניהול משותף ב"סונסטה"

מוטי בסוק

שיחות הפישור בין ישראל ומצרים על טאבה נכשלו, כותב עורך "אוקטובר" המצרי סאלח מנצור, כיוון ששתי המדינות היו חלוקות ביניהן בצורה קיצונית בשאלה איזה חוק יוחל על האיזור.

עורך "אוקטובר" מספר, כי ישראל דרשה כי ישראלים שיסתבכו בטאבה יישפטו על־פי החוק שלה. מצרים דרשה, כי באיזור יוחל החוק המצרי. עם זאת היתה מצרים מוכנה לבוא לקראת ישראל בשני נושאים אחרים: הפעלת המלון ושאלת הוויזות. המצרים היו מוכנים לשלם לישראל עבור המלון. הם היו מוכנים כי המלון יופעל על־ידי רשת סונסטה הבינלאומית וניהול ישראלי־מצרי משותף. בנושא הוויזות היו המצרים מוכנים להקים משרד בכניסה לטאבה, שהיה אמור להנפיק כמעט אוטומטית אישורי כניסה לאורחים ישראלים.

סאלח מנצור הביע תקווה, כי שני הצדדים, מצרים וישראל, יבצעו את צו הבוררות, לכשיתקבל, ככתבו וכלשונו.

נציג ההורים במטה יהודה: "העבודה" תקעה סכין בגבנו

יצחק שור

אחד מפעילי ההורים ב"מטה יהודה", אילן שלו, שלח למזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, מכתב חריף ביותר, בו הוא מאשים את נציגי המפלגה במשרד החינוך ובמועצה המקומית, כי "תקעו סכין בגבם של ההורים". עד כה לא הגיעה תשובת ברעם.

שלו, בן קיבוץ בית־השיטה וכיום תושב מוצא עלית, מאשים את משרד־החינוך והמועצה האזורית, הנשלטים בידי אנשי "העבודה", באטימות גמורה לרצון הציבור ובנסיון לכפות על ההורים הסעת ילדיהם למרחקים והקמת מוסד חינוכי גדול ומנוכר.

בפנייתם לבג"ץ מאשימים ההורים את השלטונות בהפרת הסכם, לפיו לא ייעשו שינויים במיפוי בתי הספר ללא הסכמת שני שליש מן ההורים. כן מאשימים ההורים את המשרד והמועצה בכך, שלא יצרו תנאים נאותים לאיחוד שני בתי־ספר: לא הוכנו מקלטים במקום, סמוך למתחם צבאי דליק, כביש ראשי חוצה את שטח בית־הספר, הרפת נמצאת במרחק כמה מטרים מן הכיתות, חסרים מבנים, כוח ניהול מתאים, תוכניות לימודים ותגבור לימודי של החלשים.

בינתיים מושבתים מלימודיהם באיזור כ־200 תלמידים משלושה יישובים: הר אדר, אבן ספיר ועמינדב. בג"ץ דחה בשבוע שעבר את תביעת הורי הישוב הקהילתי הר־אדר, בגבול הקו הירוק, כי יוקם בית־ספר לילדיהם במקום. משרד החינוך הורה להם לנסוע לבית הספר עין־הרים, המרוחק מביתם 15 ק"מ, במקום לשלוח לבית־ספר אינטגרטיבי אחר, הנמצא במרחק 1.5 ק"מ מביתם. צו על תנאי שפרסם בית המשפט העליון ב־31.8 נותן למנכ"ל שושני ולראש המועצה האזורית דוד 21 יום כדי להשיב מדוע לא יימנעו מסגירת בית־הספר "הרי יהודה", משינויים במיפוי החינוך באיזור, ומכיבוד ההסכם עם ההורים מלפני עשר שנים.

המשכים

1.1 מיליארד

(המשך מעמוד ראשון)

שהוגדרו כ„נוסטרו", הוחלט שסכום של 1.1 מיליארד דולר יוכה להגנה בהסדר. בעוד שבממשלה היו בדעה שרק סכום קטן יוכה לדבריו, ניתנה הגנה לחברת „אליים" שהחזיקה במניות „אי.די.בי." (חברת האם של דיסקונט) בהיקף 85 מיליון דולר. החברה הרוויחה מאחזקתו, ואת הממשלה מחייבים בהפסדים. „היו מניות בהיקף 120 מיליון דולר של חברת העובדים שזכו להגנה, לאחר שהצהירו שמניות של בעלי עניין לא יזכו להגנה. בכסף הזה, שיפדה ב־31 באוקטובר, יוכלו בעלי השליטה בבנקים לרכוש חלק ניכר מהבנק שלהם. אני סבור שגם אם הוחלט לתת הגנה, מעולם לא נקבעו התנאים שלה, ולא יעלה על הדעת שהממשלה תפדה את הכספים הללו. מצד אחד נפתחה חקירה משטרתית, וועדת בייסקי טענה שב„נוסטרו" היתה עבירה על חוק החברות, ומצד שני נותנים להם הגנה."

תיכון פנה ליועץ המשפטי לממשלה, יצחק חריש, וביקש שיברוק את גורל ה־1.1 מיליארד דולר. לדבריו, אין זה הגיוני שהממשלה תשלם 104 דולר לכל 100 דולר עבור המניות האלה. „איש לא קבע שהמניות האלה צריכות להיפדות ב־31 באוקטובר 88. יכול להיות שאת הכסף הזה צריך להקפיא עד 1993". הוא אומר, כי בישיבה שהיתה ביום שישי שעבר במשרד האוצר בין שר האוצר, משה נסים, לבעלי השליטה בבנקים, הם הציעו לקנות את המניות ב־20 סנט במקום ב־1.04 דולר. „זו שערוריה. הממשלה תפדה את המניות ב־7.4 מיליארד דולר, ובעלי השליטה ישלמו רק 1.5 מיליארד דולר, ואם לא יסכימו לרעתם, הם יצעקו „הלאמה, הלאמה"."

צה"ל פשט בכוח

(המשך מעמוד ראשון)

מוקד בקבוקים

ההחלטה לבצע את המבצע דווקא בקלקיליה נתקבלה משתי סיבות עיקריות: היותה של העיר מוקד מרכזי לידוי בקבוקי תבערה, הפגנות והסתה וכן העובדה שקלקיליה נמצאת בצומת תנועה שבו עוברים מדי יום כלי רכב ישראלים רבים בדרך אל השומרון וממנו. מפקד כוחות צה"ל בשטחים, תא"ל גבי אופיר, אמר כי „קלקיליה הפכה לאחרונה למובילה בהפרות הסדר ויידויי האבנים בשטחים".

למען המתנחלים

אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, שליווה את המבצע ונכח בו, לא הכחיש כי יש קשר בין לחצי המתנחלים לבין המבצע ואמר: „כמובן שיש קשר לטענות המתיישבים על שקורה בדרכים, אבל זו אינה הסיבה העיקרית למבצע. לא נקבע את צעדינו לפי מי שמפגין וצועק בקול רם יותר", אמר מצנע.

במהלך הסריקות לפנות בוקר נעצרו בבתיהם עשרות החשודים ביידוי אבנים ובקבוקי תבערה. בית מלאכה לדוקרנים ומסמרים נתגלה במהלך הסריקות. הדוקרנים והמסמרים פוזרו בחודשים האחרונים בכבישים נגד כלי רכב ישראליים. נמצא גם נשק קר כמו סכינים, גרזינים וכו' וכן חומרי הסתה.

במקביל ממשיכה סלילתו של כביש עוקף קלקיליה, מהשפלה לשומרון, וככל הנראה הוא יפתח בחודש נובמבר. נודע, כי צה"ל ימשיך בפעילות היזומה בשטחים ולא מן הנמנע כי פעילות מסוג זה תתבצע גם בערים נוספות בשטחים.

קשיים במפעל ביטחוני בגדה

„הלקוחות חוששים להגיע אלינו"

— מפעל „גנות — תעשיות אלקטרוניקה" השייך ליישוב עינב שבשומרון, נקלע לקשיים כלכליים ומאיים לפטר עובדים. לדברי מנהלו, שמעון שפירא, הסיבה לכך היא המצב הביטחוני הירוד.

במפעל מועסקים 40 עובדים והוא הוקם לפני כחמש שנים. המפעל התפתח בשנים האחרונות ומחזור עסקיו עלה במאות אחוזים. ב־1987 הסתכם מחזור הכספים בכ־2 מיליוני דולרים, מסר המנהל.

המפעל מייצר מערכות בקרה ממוחשבות ומתוחכמות, בין היתר עבור התעשייה הצבאית והאווירית, תדיראן, אלביט ושלוחות משרד הביטחון. כן מייצר המפעל ציוד בקרה רגיש וחדיש למערכות ביטחוניות למטוסים ולגורמי מודיעין.

„בשבעת החודשים האחרונים קטן מאוד מספר הבקשות להצעות מחיר שהתקבל במפעל. זאת, בניגוד לשנים עברו, בהם קיבלנו עשרות הצעות. ממקורות בלתי רשמיים ידוע לנו כי הסיבה לכך היא מצב הביטחוני הירוד. צוותי בקרה ולקוחות פשוט חוששים להגיע אלינו" אמר שפירא. עוד טען, כי גם לקוחות ישנים מנתקים קשר, בגלל הצורך בליווי ביטחוני ובאמצעי הגנה המקשה על הלקוחות להגיע לעינב.

מאסר לתושב כפר טירה שזומם לחטוף חייל ולרוצחו

עתי"ם

10 חודשי מאסר בפועל גזר אתמול בית־המשפט המחוזי בתל־אביב על רמזי קאסם (23) מכפר טירה, שהורשע בתיכנון לחטוף חייל צה"ל, לגנוב את נשקו ולרוצחו בדם קר.

התובעת, עו"ד נורית שניט, טענה, כי הנאשם קשר קשר יחד עם ארבעה מחבריו לעבודה במפעל לגנוב מכונית בעלת לוחית זיהוי ישראלית, לנהוג בה כשהם לבושים במדי צה"ל, להעלות למכונית חייל המצטייד בנשק, לחטוף אותו, לגנוב את נשקו, ולאחר מכן להמית את החייל. באותו מפגש הדריך הנאשם את חבריו כיצד עליהם להכין בקבוקי תבערה, כדי להשליכם על כלי רכב בעלי לוחית זיהוי ישראלית הנוסעים בשטחי השומרון, ולגרום בכך חבלה חמורה ליושבי המכונית ולהצתת המכונית.

השופט אריה אבן־ארי קיבל את טענותיו של הסניגור, עו"ד דרור מקרין, כי הנאשם היה זה שביטל את התוכנית כולה, בסירובו להמשיך ולשתף פעולה עם חבריו. הסניגור סיפר כי אביו של הנאשם נזף בו ולכן נסוג ממזימתו.

השופט אריה אבן־ארי ציין בגזר־הדין, כי לזכותו של הנאשם יש לומר שמנע את מימוש התוכנית הזדונית, ולנאשם כזה יש להושיט יד עוזרת כדי למנוע את הידרדרותו.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
צפת
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 3003 שינוי לתכנית מתאר מס' 552 — שינוי יעוד למגורים בצפת, שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2623 מיום י"א אייר התש"ם 7.4.80 בעמוד 1195. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 13052 חלקות 42, 22. עיקרי מטרת התכנית: שנוי יעוד השטח מפרטי פתוח וירוק לשטח בניני מגורים.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אשרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת שבעיריית צפת, וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון
תאריך: כ"ח בתמוז התשמ"ח 13.7.1988

כביש חדש מטאבה לקהיר ייחנך רשמית מיד לאחר פסק הבוררות

אורכו של הכביש 337 ק"מ והוא יקצר את הדרך מטאבה לקהיר ב־175 ק"מ ● מלונאי אילת מודאגים מתנופת פיתוח התיירות בדרום סיני ● מלון ענקי בן 2000 חדרים ייבנה מדרום לטאבה

בצלאל רובין

כביש חדש מטאבה לקהיר, שיעבור דרך ראס אל נאקב סמוך לשדה התעופה הצבאי לשעבר „עציון", ייפתח בעוד מספר ימים. למעשה הכביש כבר פתוח לתנועת כל סוגי כלי הרכב.

הפתיחה הרשמית של הכביש תהיה בחודש הבא, מיד לאחר פסיקת הבוררים בסכסוך טאבה, והוא ייהפך מבחינת המצרים לאירוע פוליטי־פנימי חשוב ביותר. אחמד אל מסירי, קונסול מצרים באילת, אישר שבקרוב ייחנך הכביש רשמית על־ידי אישיות מצרית, אך סירב להוסיף פרטים.

אורכו של כביש זה, שתחילתו כ־7 ק"מ מדרום לטאבה ליד א־אלמוגים, 337 ק"מ — פחות מאשר מאילת לתל־אביב (450 ק"מ). הוא מקצר את הדרך מטאבה לקהיר ב־175 ק"מ. זמן הנסיעה המשוער הוא פחות מ־4 שעות.

המצרים מקדישים מאמצים רבים לפיתוח התיירות בצד המערבי של דרום סיני. במשך שש השנים מאז שישראל פינתה את דרום סיני סללו המצרים 1,500 ק"מ. נתונים אלה התבררו לקבוצת עיתונאים ומלונאים מאילת שסיירו במשך יומיים בדרום סיני. אל הקבוצה הזו נלווה גם הקונסול המצרי באילת, אחמד אל מסירי.

בשלבי בנייה סופיים בקטע החוף שבין טאבה לנואיבה המשתרע על 70 ק"מ נמצאים תשעה בתי־מלון חדשים, חלקם כבר נפתחו לנופשים והאחרים ייפתחו במרוצת שנת 1989. שלושה בתי־מלון קטנים, 45 חדר כל אחד, נבנים ליד כיר סוויר שמצפון לנואיבה ועוד שני בתי־מלון בנואיבה עצמה, כשאחד מהם סמוך לנמל.

מלונאי אילת מודאגים במיוחד מהתוכנית המצרית לבנות מדרום לטאבה מלון ענקי בן 2000 חדרים (כמחצית החדרים באילת). מלון זה יאפשר הבאת טיסות שכר מאירופה ישירות לשדה התעופה ראס אל נאקב (עציון) כשהנסיעה משם ועד למלון החדש כ־20 דקות. בסמוך למלון זה ייבנה נמל ימי, מיועד לנוסעים בלבד, שיחליף את נמל נואיבה, שייהפך לנמל מטענים ומכולות.

„לעולם לא נוכל להתחרות בכוח האדם הזול והנמצא בשפע אצל המצרים. הם יכולים להרשות לעצמם להוריד מחירים וביחד עם הטיסה הישירה לראס אל נאקב יהפוך דרום סיני לאטרקטיבי יותר מאשר אילת", אמר אחד המלונאים. פחות מודאג הוא אהרון דקל, יו"ר התאחדות המלונות באילת. „נכון לרגע זה אני לא כל־כך מודאג, אך זה מחייב אותנו לשים לב מה קורה בסביבתנו. להקים מלון בן 2000 חדרים זה לוקח שנים".

למרות הדאגות קיימת אצל כולם התחושה שאכן פני המצרים לשלום ולא למלחמה. תחושה זו התחזקה לאחר שהתבררו ממדי פיתוח התיירות בדרום סיני.

את שארם אל שייך כבר אי אפשר להכיר. גם שם נבנו בתי־מלון בדרגות שונות כשהמוביל הוא מלון הילטון ובו 150 חדרים ברמה גבוהה ובמחיר זול, 68 דולר לחדר לזוג עם ארוחת בוקר.

חשד למקרה נוסף של פוליו — הפעם אצל צעירה מכפר פרדיס

איגוד רופאי הילדים שולל הצורך בחיסון נוסף נגד המחלה ● 8200 מתושבי אור־עקיבא חוסנו עד כה

רונית מורגנשטרן

נערה בת 17 מהכפר פרדיס שלמרגלות זכרון יעקב מאושפזת מזה שבוע בבית־החולים „כרמל" בחיפה וקיים חשש כי לקתה בפוליו. לפני כשבועיים קיבלה הנערה חום גבוה ולפני כשבוע אושפזה. שלשום החלה להתלונן על חולשה וכאבים ברגל הימנית ובגלל המודעות הגבוהה לפוליו בימים אלה נערכו לה בדיקות כדי לוודא אם מדובר במחלה זו.

במצבה של שולמית גבאי בת 26 מאור־עקיבא, המאושפזת ב„הלל יפה", חל שיפור קל. הרפלקס הבליעה חזר אליה והיא יכולה לאכול. עם זאת היא עדיין אינה יכולה לנשום בכוחות עצמה ומונשמת באופן מלאכותי. במצב התינוק המאושפז ברמב"ם אין שום שינוי והרופאים מודאגים. אצל שניהם נתגלה שאין להם נוגדנים לפוליו למרות שחוסנו בגיל שנתיים.

אשה נוספת לגביה יש חשד לפוליו, תושבת חדרה בת 26 שאושפזה ביום שישי האחרון ב„הלל יפה", משותקת באורח חלקי בגפיה אך אינה זקוקה להנשמה מלאכותית ומצבה אינו מוגדר קשה.

לגבי מקרה נוסף שנחשד שלקה בפוליו, ילד בן 11 מגבעת־אולגה הסובל מחולשת שרירים ברגליים, מעריכים הרופאים כי מדובר במחלה נוירולוגית אחרת ולא בפוליו. בשני המקרים נשלחו דגימות צואה למעבדת הנגיפים בתל־השומר ועדיין אין תוצאות.

משרד־הבריאות חזר ומדגיש, כי לגבי שני החולים הוודאיים מדובר בנגיף מזן בר שמקורו בביוב, ולא נגיף תרכיבי כתוצאה מחיסון.

עד אתמול חוסנו כ־8,200 תושבים באור־עקיבא ומבצע החיסונים יסתיים מחר. מי שלא הספיק להתחסן יפנה ללשכת הבריאות.

מחר תכנס שרת הבריאות את כל הגורמים הנוגעים לענין תנאי התברואה באור עקיבא.

נגד חיסון נוסף

איגוד רופאי הילדים בישראל הודיע אתמול, כי אין צורך לחסן שנית את אזרחי ישראל נגד נגיף הפוליו ואין מקום לשנות את מדיניות החיסונים, נוכח התפרצות הנגיף באור־עקיבא בשבועות אחרונים.

יו"ר איגוד רופאי הילדים, פרופ' יצחק ורסנו, מנהל מחלקת הילדים בבית־החולים השרון בפתח־תקווה, אמר, כי לאור הנתונים שהגיעו לרופאי הילדים ממשרד־הבריאות, ממליצים רופאי הילדים להמשיך באותה מדיניות חיסון שהיתה נהוגה עד כה. לדעתם, אין מקום להוסיף חיסונים לאלה שכבר קיבלו בעבר, למרות היותם בקירבת איזור אור־עקיבא וגבעת־אולגה שבהם נתגלו מקרי פוליו.

פסלון הונגרי לפרס

שר־החוץ שמעון פרס מקבל פסלון משר־הדתות ההונגרי, ד"ר אימרה מיקלוש, בתום פגישתם אתמול, בה אמר השר האורח, כי „ביקורו בישראל היה מאוד מועיל ואני מעריך שהיחסים בין שתי המדינות ישתפרו בעתיד הקרוב". פרס אמר לאורח, כי הוא פועל להקים חברה אמריקנית־ישראלית שתפעל בתחום הכלכלי בהונגריה. (כיתוב: מוטי בסוק. צילום: „סקופ 80")

● חיים היהודיים ברפובליקה הסובייטית אסטוניה, באיזור הבאלטי, קמים לתחיה — מוסר דיק ורקאיים, מומחה לענייני מזרח אירופה, בעתון ההולנדי „הט פארול".

לחברינו
דוריס ומנשה בצלאל
ברכותינו הלבביות
לנישואי בנכם
יעקב עם בח"ל קדני
בית על המשמר
והדפוס החדש

ספרית פועלים
שי טעים לחגי תשרי
להיטי המטבחון הקיבוצי
של גרדה כהן
לחגים, לאירועים, לשבתות
וגם לימי חול
בהזמנות מרוכזות, נא לפנות לבית ההוצאה
רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב 67771, טל' 376845

2 טייסי חלל בסכנת מוות — אספקת ההישרדות שלהם אוזלת

שיבוש במנגנון ההנחייה של החללית „סויוז" מנע שיבתם של הטייסים, סובייטי ואפגאני, לכדור הארץ ● עמדו לנסות לנחות שוב היום לפנות בוקר

איי.פי, רויטר

שני טייסי־חלל, האחד סובייטי והאחר אפגאני, שאספקת החמצן, המים והמזון בחלליתם מידלדלת, נאלצו אתמול לפנות־בוקר לבטל את שיבתם לכדור־הארץ מחמת קלקול במנגנון ההנחיה של החללית, שניווט אותם לנחיתה על אדמת סין, במקום בברית־המועצות — הודיעה אמש סוכנות החלל הסובייטית.

ההודעה מדגישה, כי לפי שעה לא נשקפת סכנה חמורה לחייהם של שני הטייסים, ולאדימיר ליאחוב הסובייטי, בן 47, ועבד אל־אחמד מוחמד האפגאני, בן 29, אך אם לא יצליחו לשוב לכדור־הארץ בהקדם, עלולים הם למצוא עצמם בקשיים חמורים.

„תאונה. המנוע פעל 60 שניות וכבה. בכך הופרו כללי הייצוב" — כך הודיע ליאחוב לתחנת המעקב בברית־המועצות, לאחר ניתוק החללית מתחנת־החלל „מיר", שאליה הגיעו ב־31 באוגוסט בלוויית רופא שנשאר בתחנה.

עיתון הממשלה הסובייטית „איזווסטיה" מסר, כי השניים מתכוונים לנסות שנית לשוב לכדור־הארץ היום, ומקווים להנחית את חלליתם, „סויוז טי.אמ. 5", בנחיתה רכה, בערבות אוזבקיסטן, באסיה התיכונה הסובייטית, בשעה 3 לפנות־בוקר.

מקורות סובייטים רשמיים מוסרים, כי המערכות לקיום החיים בחללית תוכננו לקיים את שני הטייסים במשך יומיים. על־כן, אם לא יצליחו לשוב ארצה על־פי תוכניתם החדשה, יהיו חייהם בסכנה בבוקר יום ה'. לעומת־זאת, אמר אתמול מקור שסירב להזדהות מבין אנשי סוכנות החלל הסובייטית, כי בלית־ברירה, מסוגלים הטייסים להתקיים מכמות המים, המזון והחמצן שברשותם עד שבוע ימים. אחר־כך ייפסקו כל החיים בחללית — אמר המקור.

„איזווסטיה" מוסר על דו־השיח הבא בין ליאחוב לבין תחנת־המעקב: „איך מצב המזון אצלכם?" שאלה תחנת־המעקב.
„אין מזון", השיב ליאחוב.
„מה עם המלאי לשעת־דחק?"
„שם יש קצת, אבל למה לגעת בזה? נחזיק מעמד. גרוע יותר המצב של האוויר".

העיתון מסביר, כי הכינוי „אוויר" מתייחס למתקן לסילוק פסולת מן החללית.

סוכנות „טאס" מסרה, כי החללית ניסתה פעמיים לשוב לכדור־הארץ, אולם שני הנסיונות נכשלו. נסיונם הראשון לנחות נכשל כאשר קרני השמש מנעו את פעילותו התקינה של חיישן אינפרא־אדום, האמור לאפשר לחללית לקבוע את כיוון הטיסה בחלל. בעקבות תקלה זו, גיעו מחשבי החללית למסקנה, כי החללית איבדה את כיוונה, ואז מנעו המחשבים את האטת החללית לקראת נחיתה. כאשר חזר החיישן לפעול, עברה החללית כ־700 ק"מ את אתר־הנחיתה המיועד, והיתה עלולה לנחות אי־שם בסין, אלמלא בלמו הקוסמונאוטים ידנית את מנגנון הנחיתה. נסיון הנחיתה השני נכשל כאשר כבה מנוע הנחיתה לפני המועד.

מומחה אמריקני לתוכנית החלל הסובייטית, המתמצא במבנה ובמנגנונים של החלליות הסובייטיות מדגמי „סויוז", אמר אמש, כי הזמן העומד לרשות הקוסמונאוטים הולך ואוזל. „אם לא יצליחו להתניע ולהיכנס בחזרה לאטמוספירה עוד הלילה (אמש), אין להם סיכוי להישאר בחיים יותר מ־24 עד 48 שעות, ואז יקטול אותם הפחמן הדו־חמצני שיצטבר בחללית", אמר המומחה, ג'יימס אוברג, בראיון עם סוכנות „אסושיאייטד פרס".

זמנם אוזל: טייסי־החלל השרויים בסכנת־מוות, הקוסמונאוט הסובייטי ולאדימיר ליאחוב ועמיתו האפגאני עבד־אל אחמד מוחמד, שלא הצליחו אתמול להנחית את חללית ה„סויוז" שלהם על כדור־הארץ, בעוד אספקת ההישרדות שלהם — החמצן, המים והמזון — אוזלת ותאם מתמלא בהדרגה בפחמן דו־חמצני קטלני. לפנות־בוקר עמדו לנסות שוב לנחות על אדמת ברית־המועצות (צילום: איי.פי)

נשיא איראן סירב לקבל את התפטרותו של ראש הממשלה

חשש מקיפאון בשיחות השלום בין איראן לעיראק בשל יציאת שרי־החוץ לוועידת המדינות הבלתי מזדהות בניקוסיה

רויטר, סי"צ, יוסף אלפרן (שווייץ)

ניקוסיה.— **נשיא איראן, עאלי חאמנאי, דחה אתמול את התפטרותו של ראש הממשלה מיר־חוסיין מוסאווי — מסרה סוכנות הידיעות האיראנית.**

מוסאווי הגיש אמש את התפטרותו, מתוך הנחה, כי הפרלמנט יסרב לאשר את מינוים של שמונה מבין 21 שרי ממשלתו. הוא מסר ברדיו טהראן, כי הוא וממשלתו — כולל שר החוץ ולייאתי, הנמצא בז'נווה לרגל שיחות השלום עם עיראק — ימשיכו לכהן עד שתתמנה ממשלה חדשה.

הפרלמנט האיראני, שאמור היה אתמול לדון בממשלתו של מוסאווי, דחה את דיוניו לשבוע הבא, מייד לאחר פתיחת המושב, משום שלא היו נושאים נוספים על סדר־היום.

חשש מקיפאון בשיחות

יציאתם של שרי החוץ של איראן ועיראק לניקוסיה, בה נפתחת ועידת המדינות הבלתי־מזדהות, מבשרת קיפאון בשיחות השלום בין איראן לעיראק. כתבים בינלאומיים ומשקיפים אחרים סבורים, כי שני שרי החוץ לא יחזרו לז'נווה, אלא יעמדו בראש משלחות ארצותיהם לעצרת הכללית של האו"ם, שתיפתח בקרוב בניו־יורק.

הודעה לעיתונות של נציגות עיראק בז'נווה מאשימה את איראן, שלמן ה־25 באוגוסט, „הפרה 62 פעם את הפסקת־האש" ו„מרכזת כוחות צבאיים".

אחד מחברי ועדת־החקירה של האו"ם לבדיקת מצבם של שבויי המלחמה בשתי המדינות, מסר, כי 10 עד 20 אחוזים מן השבויים העיראקיים עברו שטיפת־מוח קשה, ובנוכחות ועדת־החקירה, שרפו את דגלי ישראל וארה"ב וקראו ססמות נגד נשיא עיראק סדאם חוסיין. מחווה זה חזר בכל אחד משבעת מחנות השבויים — אמר האיש.

הוא הביע דעה, שעיראק מחזיקה ב־70 אלף שבויים, ולא כ־48 אלף, לפי רישום הצלב האדום הבינלאומי.

בעיראק פגשה ועדת־החקירה שבויים איראניים בני 13, ומספרם הכולל הוא 35 אלף (ולא 18 אלף, לפי רישום הצלב האדום).

התנאים של השבויים האיראניים קשים מאוד. באחד המחנות היה חדר שירותים אחד לכל 10 כלואים. שבויים שהתלוננו באוזני ועדת־החקירה נעלמו למחרת היום.

כשלון מוחץ ל„טוסקניני הצעיר" בפסטיבל הסרטים בוונציה

אהרון גיר (איטליה)

רומא. — כשלון מוחץ נחל הסרט „טוסקניני הצעיר" במסגרת פסטיבל הסרטים של ונציה. הקהל שרק והשמיע קריאות בוז ולעג לבמאי פרנקו זפירלי ולכוכבת אליזבת טיילור, המגלמת את התפקיד המרכזי בסרט.

הביקורת מגדירה את הסרט [illegible] לקהל [illegible] של קיטש.

הסרט הופק בארה"ב, עלה 15 מיליון דולר ועלילתו מבוססת על קורותיו של טוסקניני הצעיר, [illegible] את האופרה „אאידה", בניצוחו של טוסקניני, שכנעה נאדינה בולינג'ר את בעלה הרודן לבטל את העבדות בברזיל.

הביקורת הקטלנית של מבקרי הסרטים מכל העולם הוטחה לא רק בבמאי זפירלי, אלא גם בלז טיילור, שנראתה למבקרים כ„מגוחכת". בתו ונכדו של טוסקניני לא באו להצגת הבכורה בוונציה, אם כי המבאי העמיד לרשותם [illegible]. נודע לנו, שהסרט כבר נרכש על־ידי ישראל.

סערה נוספת צפויה מחר לפסטיבל בוונציה בקשר להצגת הסרט „הפיתוי האחרון של ישו". ארגונים קתוליים הכריזו שיעשו מאמצים להפריע להקרנה, השלטון בכל האמצעים העומדים לרשותם. השלטונות גייסו מאות שוטרים המאבטחים את ה„קאזינו" בוונציה שבו עומדת ההקרנה להתקיים.

הרוגים ופצועים בהתפוצצות מכלית נפט ליד פיראוס

רויטר, סי"צ

אתונה. — לפחות חמישה בני־אדם נהרגו אתמול בשורת התפוצצויות במכלית־נפט יוונית, במבדוק בקרבת נמל פיראוס, ביוון. בעקבות התפוצצויות, פרצה דליקה במכלית והיא החלה טובעת. כל ההרוגים נמנים עם עובדי המיבדוק. 16 נפצעו, שמונה מהם אנושות. נמשכים חיפושים אחר עובדים נוספים שנלכדו בתוך המכלית, ויש חשש שמספר הנפגעים גדול יותר.

המכלית עגנה כמאה מטר מן החוף, וכ־40 עובדים ביצעו בה תיקונים, כאשר אירעה שורת התפוצצויות. מומחים סבורים, כי נגרמו על־ידי מרתכים, שהציתו בעבודתם אדי־נפט שנותרו במכלי האונייה ובצינורות שבה. מעוצמת ההתפוצצויות, נבקעה אונייה לשניים וחלקה הקדמי החל שוקע, בעוד בחלק האחורי פורצות להבות. עדי־ראייה מסרו, כי גושי פלדה הועפו לגובה 70 מטר, מעוצמת ההתפוצצויות.

חובל משרד נסיעות של ישראלית בדנמרק

עלי כהן (דנמרק)

קופנהאגן.— לאחר תקופה ממושכת יחסית של שקט, שבה לא התנכלו לעסקים הסוחרים עם ישראל, גרמו אתמול אלמונים נזקים כבדים למשרד הנסיעות „אריאל" בעיר אורהוס, העיר השנייה בגודלה בדנמרק. משרד הנסיעות „אריאל" שייך בחלקו לישראלית הנשואה לאזרח דני, נירה הובאר.

קרוב לשעה 1 אחר־חצות, יידו שלושה אלמונים דעולי־פנים לבנים במשמשות המשרד ושברו אותן. הם השליכו לבנים גם לתוך המשרד, ונמלטו כאשר הזעיק עובר־אורח משטרה. לדעת המשטרה, היה המניע פוליטי.

משרד הנסיעות „אריאל" סבל בעבר נזקים חמורים, כאשר כל הנירית שלו הושחתה. גברת הובאר הודיעה, שלא תשנה את פעילותה בעקבות המעשים שנעשו.

לפני ימים מספר, הוזמנו סוכני נסיעות רבים בקופנהאגן לערב מיוחד, שאורגן על־ידי לשכת התיירות הישראלית בעיר. הגיעו רוב המוזמנים. הופיע הזמר חנן יובל, ומן התגובות ניתן ללמוד, כי סוכני הנסיעות אכן השתכנעו שניתן לשלוח תיירים לאילת ללא חשש. נציגי לשכת התיירות בקופנהאגן מקווים, כי בעקבות הערב המוצלח, יגיעו בעונת החורף הקרובה תיירים דניים רבים לאילת.

ערבים דומים נערכו גם במקומות אחרים בסקנדינביה, ביוזמת לשכות התיירות הישראליות.

שר־ההגנה הסיני: נמשיך למכור נשק ברחבי העולם

סי"צ, רויטר

פקין.— שר ההגנה של סין, קין ג'יווי, אמר אתמול, לעמיתו האמריקני, פרנק קארלוצ'י, כי סין „תמשיך למכור נשק ברחבי העולם, משום שהיא מדינה ענייה, הזקוקה לכסף".

עם זאת הדגיש, כי „לסין עקרונות באשר למכירת נשק: הנשק שלנו משמש להגנה ואנו זהירים מאוד בשאלה זו, הוא נועד לשרת את היציבות ואת השלום האזוריים, ולא לניהול מלחמות".

קארלוצ'י אמר אתמול למנהיגים סיניים בפקין, כי ארה"ב מודאגת ממכירת טילים סיניים למזרח התיכון.

חובר אמריקני בכיר אמר: „הבענו את דאגתנו נוכח העברת טכנולוגיה של טילים למדינות בעולם השלישי".

קדאפי מכחיש קיום בסיס של אבו־נידאל בלוב

סי"צ, רויטר

וושינגטון.— שליט לוב מועמר קדאפי הכחיש אתמול שמטהו הכללי של הפלסטינים אבו־נידאל נמצא בלוב, כפי שטוענת ארה"ב, וטען, כי אבו־נידאל שוהה רוב הזמן ביוגוסלביה או בבסיסיו בלבנון.

בראיון שפורסם ב„וושינגטון פוסט" אמר קדאפי, כי „לאבו־נידאל אין מקום־קבע בלוב... אין לו כאן שום בסיס. אולם, הוא אחד המנהיגים הפלסטיניים וזכותו להילחם לשחרור ארצו".

קדאפי אופטימי לגבי סיכויי התקרבות בין לוב לארה"ב, אחרי הבחירות לנשיאות בנובמבר והחלפתו של הנשיא. עם זאת, סירב להבטיח שיצמצם את תמיכתו באנשים כאבו־נידאל, העוסקים, לדבריו, ב„טרור־כביכול".

אם רוצים להפסיק טרור־כביכול זה, אמר קדאפי, יש לאפשר לפלסטינים לחזור לשטחים הכבושים. „הציונים חייבים לחזור למקומות שמהם באו. האנגלים צריכים לפנות את אירלנד".

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 6.9.1988

	היחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7105	1.7319	1.7194
דולר אמריקני	1	1.61	1.68	1.6278	1.6482	1.6375
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8813	0.8923	0.8841
לירה סטרלינג	1	2.72	2.85	2.7706	2.8052	2.7830
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2583	0.2615	0.2598
ין יפני	100	1.18	1.23	1.1997	1.2146	1.2077
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7804	0.7901	0.7828
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0445	1.0575	1.0504
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2538	0.2570	0.2550
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2374	0.2404	0.2386
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2289	0.2317	0.2300
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3711	0.3757	0.3732
דולר קנדי	1	1.30	1.36	1.3194	1.3359	1.3273
דולר אוסטרלי	1	1.27	1.36	1.3142	1.3306	1.3204
ראנד דרום אפריקני	1	0.40	0.56	0.6738	0.6822	0.6760
פרנק בלגי	10	0.40	0.43	0.4190	0.4242	0.4214
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2500	1.2656	1.2567
לירה איטלקית	1,000	1.16	1.23	1.1786	1.1934	1.1846

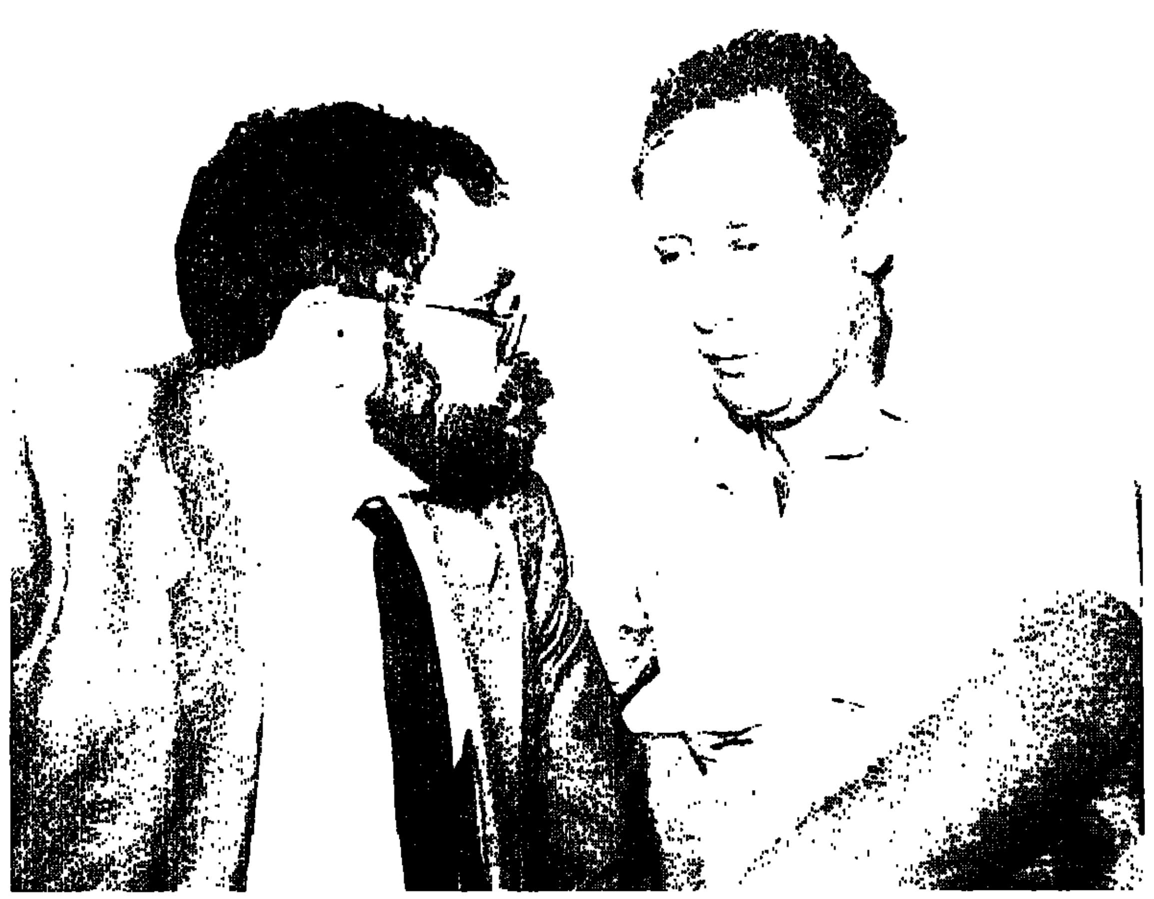

הרופא שחשוד במתן פטורים (מימין) עם עורך־דינו • כמה זה עולה לנו! (צילום: פרטוש)

סעיף מיוחד ל„מאכרים"

מי ישפוט את חברי הכנופיה החשודים בפרשת ההשתמטות משירות סדיר ושירות מילואים בצה"ל? באילו סעיפים יואשמו? מה הם העונשים הצפויים להם, אם יורשעו?

חנה איש־הורביץ

חברי הרשת, או אולי עדיף, לקרוא להם חברי הכנופיה, החשודים בפרשת ההשתמטות משירות סדיר ושירות מילואים בצה"ל, הינם בחלקם אזרחים ובחלקם חיילים. חקירת הפרשה התנהלה תחילה על־ידי המשטרה הצבאית, וכשהובהר חלקם של אזרחים בעניין, הצטרפה לחקירות גם משטרת ישראל. מי ישפוט אותם — מערכת השיפוט הצבאית או הכללית, האזרחית?

בין המעשים שבוצעו, לפי החשד, על ידי חברי הכנופיה, יש עבירות על חוק דיני העונשין ועל חוק שירות בטחון ויש עבירות על חוק השיפוט הצבאי. מבחינת סמכות השיפוט, קיים שוני בין החיילים לבין האזרחים. בעוד שלמערכת בתי־המשפט הכלליים יש סמכות שיפוט על כל תושבי המדינה, מוגבלת סמכותם של בתי הדין הצבאיים לשיפוטם של חיילים בלבד.

לעומת זה, בתי המשפט הכלליים אינם מוסמכים לדון חייל על עבירות שנקבעו בחוק השיפוט הצבאי ואילו בתי הדין הצבאיים יכולים לדון חייל גם על עבירות לא צבאיות, אם ביצוע העבירה היה במסגרת הצבא או עקב ההשתייכות לצבא. אבל, בחוק השיפוט הצבאי יש הוראה לפיה, אם מעשה מסויים מהווה גם עבירה צבאית וגם עבירה לפי חוק עונשין כללי, ניתן לשפוט את החייל בבית הדין הצבאי או בבית משפט אחר.

*

מה הן העבירות שמדובר כהן? רשימה של עבירות יכולה לבוא בחשבון לגבי המשתתפים השונים בכנופיה, איש איש לפי מעמדו, כישוריו ותרומתו לפעילות הנפשעת. יש אפילו סעיף מיוחד הדן במפורש ב„מאכערים", המתווכים. אלה יישפטו בבית משפט מחוזי על תיווך בשוחד, עבירה ששווה בחומרתה לקבלת שוחד, ועונשה הוא שבע שנות מאסר. זהו העונש שצפויים לו גם מקבלי השוחד. אין הבדל אם השוחד התבטא בכסף או בשווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת. אלה שניפקו מסמכים כוזבים צפויים להישפט גם על מתן תעודה כוזבת או זיוף מסמכים, ויהיו צפויים ל־5 שנות מאסר, על כל מקרה שהם ביצעו עבירה זאת. על עבירות אלה ניתן לשפוט את הצבא הן בבית משפט מחוזי והן בבית דין צבאי, אבל הם עלולים להישפט גם על עבירה במסמכים צבאיים, שעונשה שלוש שנות מאסר, ומוסמך לדון בה רק בית דין צבאי.

גם על נותני השוחד, אם הם חיילים, חלות עבירות שנקבעו בדיני העונשין, בצידן של עבירות צבאיות. נותני שוחד שאינם חיילים ניתן יהיה לדון על עבירה „אזרחית" של מתן שוחד, שעונשה הוא מחצית העונש מזה המוטל על קבלתו, כלומר שלוש וחצי שנות מאסר. על חיילים יחולו גם סעיפי חוק השיפוט הצבאי שדנים בשחרור מצה"ל במירמה או פטור משירות בטחון במירמה — שעונשו 10 שנות מאסר, או התחלות, השתמטות משירות או עבירה במסמכים צבאיים, כולן עבירות חמורות.

יש עוד תחום של עבירות רשלנות צבאיות, שייתכן ויוחלט להאשים בהן את אותם גורמים, שמחדליהם איפשרו את ביצוע העבירות במסמכי צה"ל, בתהליכי העבודה הצהליים ובמערכת המיחשוב של צה"ל.

*

מבחינת ניהול התביעה, יש יתרונות לניהול משותף של התיקים האזרחיים והצבאיים, ולהבאתם בפני בית משפט מחוזי. קשה להניח, כי המערכת הצבאית תתעקש להגיש את התיקים על העבירות על חוק עונשין, לבית דין צבאי, אך אם יהיו חילוקי דעות בעניין זה, סמכות ההכרעה בעניין נתונה ליועץ המשפטי לממשלה. לעומת זה, תרזון מערכת השיפוט הצבאית בעבירות הצבאיות. אחד מיתרונותיה של מערכת זאת הוא הסמכות להורות, בנוסף על כל עונש, גם על הורדה בדרגה ועל גירוש מצה"ל.

על הפרץ

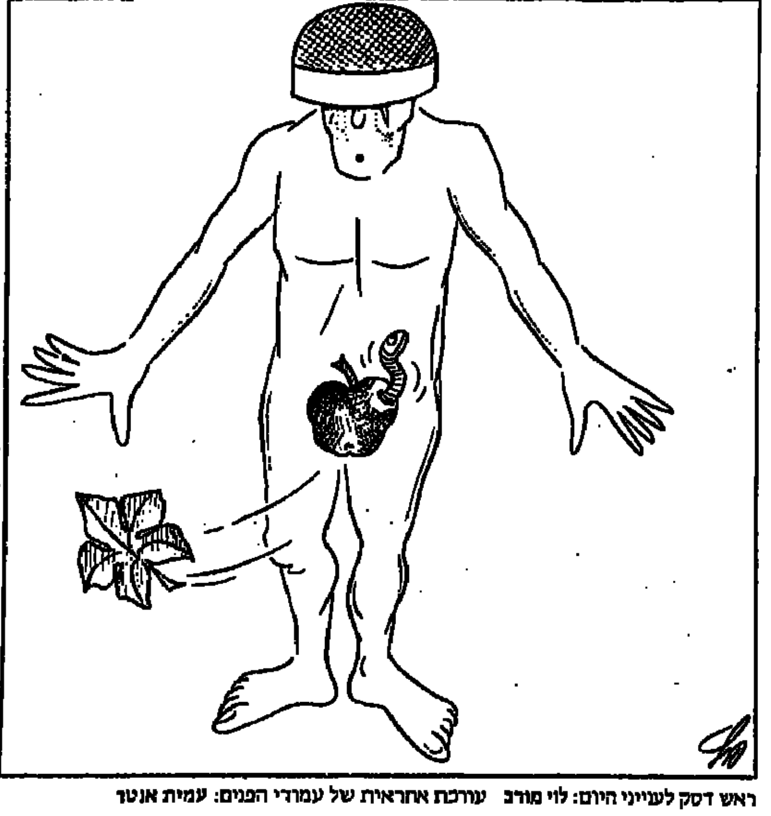

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

שמורת טבע ערכית

בניגוד לגופים אחרים במדינה, פועל צה"ל ללא דופי בפרשת השוחד במערכת הגיוס — במטרה לעקור את הנגע מהשורש

אבי בניהו

פרשת השחיתות הגדולה ביותר בתולדות הצבא, שבמרכזה מתן פטורים משירות צבאי תמורת שוחד, מזעזעת את צה"ל ומסעירה את הציבור.

עם זאת יש לשבח את צה"ל ואת הרמטכ"ל על דרך הטיפול בפרשה זו מהשלבים הראשונים של הגעת המידע, דרך החקירה הסמויה ועד לשלב הנוכחי בו מובאים החשודים להארכת מעצרם. צה"ל בניגוד לגופים אחרים במדינה, פועל בנושא זה ללא דופי, כאשר מטרתו היא לעקור את הנגע מהשורש, להמשיך את החקירה בנחישות רבה, ללא כחל ושרק, ולמצות את הדין עם האשמים — גם אם מדובר במאות אנשים.

תגובת צה"ל עם חשיפת הפרשה היתה אמיצה וחד־משמעית. כל ראשי המערכת הצבאית — משר הבטחון, דרך הרמטכ"ל, ראש אכ"א, הפרקליט הצבאי וקצין משטרה צבאית ראשי — אינם מנסים להמעיט בתרומתה השלילית של הפרשה לצה"ל ומשתפים את הציבור באמת הכאובה.

היוזמה לפירסום באה אף היא מצה"ל, כשהוחלט לעבור לשלב של חקירה גלויה וביצוע מעצרים. כשם שנהג צה"ל לפני מספר שנים, כשחשף באופן יזום את פרשת השחתת טנקים על־ידי אנשי צבא, כך עשה גם עתה.

פרשות שחיתות, אם כי קטנות בהרבה, היו בצה"ל גם בעבר. בעניין זה אין מקום לבוא בטענה אל הצבא. הקצינים הבכירים והזוטרים שמעלו באמון שנתן בהם צה"ל ועברו עבירות פליליות הם אמנם חלק מן הארגון כולו, בו גדלו והתחנכו, אולם בתקופה בה השחיתות פושטת בחלקים של המדינה, צה"ל כבבואה של החברה הישראלית, לא נישאר חסין לעד. קציני הצבא מתפקדים בתוך אירגון ענק, שלמרות הכול מהווה עד היום מעין „שמורת טבע ערכית" בתוך מדינת ישראל. בין אם הם קציני שדה מובחרים או קציני שלישות ומינהלה, הם אינם מנותקים מההווייה והפיתויים, כי צה"ל הוא „צבא העם" וחלק בלתי נפרד ממנו.

צודקים הרמטכ"ל וראש אכ"א באומרם, כי מדובר בתפוחים רקובים בתוך סל אחד גדול. כזה היה גם בשעתו סא"ל אלי ליידר שנתפס, הואשם ונשפט על הברחות סמים מסוכנים מלבנון. סא"ל ליידר הטיל כתם כבד על צה"ל, אולם הצבא הוא שמיצה את החקירה עד תום וגזר על הקצין הבכיר עונש מאסר הולם.

ככל שתימשך החקירה בפרשה חמורה זו, כן, יש להניח, יתבררו ממדיה והיקפה. מדובר ברשת מתוחכמת של קציני צבא בכירים ואזרחים, ביניהם רופאים, שהצבא והמדינה נותן בהם אמון בלתי מוגבל ומציב אותם בתפקידים סמכותיים בתוך מערכות רגישות. הרשת הזאת ניצלה פרצות במנגנוני הבקרה ותמורת בצע כסף וטובות הנאה העניקה פטורים משירות צבאי. יש להניח, כי מערכת הבטחון וצה"ל יעמדו בהבטחתם ויחשפו את הפרשה בכל היקפה וחומרתה, תוך מיצוי הדין עם עשרות ומאות מבצעי השחרורים, המתווכים והמשלמים והנהנים מהפטור, כאשר במקביל ייבדקו המערכות, יאותרו הפרצות ויתוקנו הליקויים. מי שינסה להכליל ולהטיל דופי בצה"ל ובקציניו בעקבות פרשה זו, יחטא לאמת.

במקרה הזה, חשיפת הפרשה, דרך הטיפול והחקירה והצהרות ראשי הצבא, מעידים על כך כי צה"ל, כחלק מהחברה הישראלית, הוא אכן „שמורת טבע". יכולנו לבוא ולמנות כאן רשימה שלמה של מוסדות וארגונים מכובדים במדינה, שהיו מנסים להקיא את הפרשה מתוכם. לא כך נוהג צה"ל, ועל כך הוא ראוי לשבח.

אחד החשודים בשוחד מסתיר את פניו בעיתון • צה"ל לא נשאר חסין (צילום: פרטוש)

ראיתי אדם מאושר. אברשה טמיר (צילום: משה שי)

סערה בצלוחית

בסך־הכל דיבר אברהם טמיר בוושינגטון על פתרון פלשתיני במסגרת פדרציה עם ירדן. בין הייתר הוא היה גם בעד פתיחת תהליך ההידברות במקביל לאינתיפאדה — מה כל כך מרעיש בכך?

דליה שחורי, וושינגטון

ההבעה הזו נראתה לי כל־כך מוכרת. פעם ראיתי אותה על פניו של עזר וייצמן במצרים, אחר־כך על פניו של שמעון פרס באירופה וברומניה, אחר כך על פניו של יצחק שמיר ברומניה. הבעה של שביעות רצון עד כדי ווכי זהירות. עד כדי מחשבה שכל העולם נחמד וגם כל העיתונאים הסובבים אותו.

את ההבעה הזו ראיתי בשבוע שעבר על פניו של מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, אדם חושב, שיש לו מה להגיד, אבל בארץ לא מתעניינים לא בו ולא במה שיש לו להגיד. ואז הוא בא לוושינגטון, נפגש עם פקידי מדינה ועם אינטלקטואלים הם מתעניינים. שואלים שאלות, מתייחסים ברצינות, וזה עובד חזק. ממוסס את הבינאת. יכולתי להגיד על טמיר בשבוע שעבר — ראיתי אדם מאושר.

היו לו שלוש הופעות עם התקשורת. ארוחת־בוקר עם כתבים אמריקניים, ארוחת־צהריים עם אנשי מכון וושינגטון למדיניות מזרח־תיכונית, בה השתתפו פקידים בכירים במחלקת המדינה ועיתונאים, ופגישה מסכמת עם הכתבים הישראליים. נכחתי בשתי ההופעות האחרונות וכששמעתי שהליכוד בארץ תובע את פיטוריו מפני שהוא אמר, שאם נרצה או לא נרצה, לא יעזור לנו, אש"ף הוא הנציג של הפלשתינים — לא ידעתי מי איבד יותר את האחיזה במציאות: הליכוד, שרואה בכל מי שמתייחס אל אש"ף בחשיבה פוליטית לא אמוציונלית כוגד, או אני, שכבר שכחתי, אחרי חודשיים כאן בערך, את הלוך־הרוחות האבסורדי המאפיין את תגובת הימין בארץ.

היה זמן, לא כל־כך רחוק, שטמיר עצמו חשב, שניתן, בעזרת מצרים וארה"ב, להביא אל שולחן הדיונים משלחת פלשתינית, ועצם בואה יגרום פיצול באש"ף. האינתיפאדה גרמה לו, כנראה, לשנות את מחשבתו. הוא מכיר בכך שהאינתיפאדה העלתה את הפרופיל של אש"ף בעולם ושאש"ף הוא היום הנציג היחיד של הפלשתינים. לכן הוא סבור, שכל משלחת פלשתינית שישראל תשא ותיתן איתה, תצטרך לבוא בברכת אש"ף. אחרת, לא רק הדיונים אתה לא יהיו מחייבים, אלא חיי חבריה יהיו נתונים בסכנה. על זה כבר אמר שרלוק הולמס „אלמנטרי, ד"ר ווטסון", אבל הליכוד החליט שזה חמור מאוד.

החידוש שאני מצאתי בדברי טמיר הוא טענתו, שיוזמת שולץ, מצד אחר, לא יכלה להתחיל תהליך שלום ולכן לא היה בכוחה להפסיק את האינתיפאדה; אבל אותה יוזמה, מצד אחר, היא עדיין התוכנית היחידה שיכולה להכניס את תהליך השלום למהלך — אלא שיש להקדים לה שלב: שיחות בין ישראל ומשלחת פלשתינית, שתכלול מנהיגים מהגדה המערבית ומעזה, על הסדרי תקופת המעבר.

למעשה הכניס טמיר שלושה שינויים בתסריט המוכר כתוכנית שולץ. השינוי הראשון — הוא התאים את התוכנית לאילוץ הנובע מהסתלקות חוסיין מהשטחים וקבע, כי המו"מ יתנהל בין ישראל ומשלחת פלשתינית (בשלב האחרון של המו"מ, על מעמד הקבע של השטחים, הוא משוכנע שחוסיין יחזור). השינוי השני — המשלחת הפלשתינית תורכב ממנהיגים מהשטחים, לכן הצורך באור ירוק או בגיבוי מאש"ף. השינוי השלישי — הפרדה בין השלב הראשון, כלומר הסדרי הביניים, ובין השלב השני, כלומר המו"מ לקביעת המעמד הסופי של השטחים.

אש"ף קיים ברקע

דרישת טמיר שאש"ף ייתן אור ירוק למשלחת פלשתינית, אינה דרישה חדשה ולמעשה זו אף דרישה מקובלת. כשמנחם בגין אמר, שלא יברוק בציצית של פלשתינים שיבואו לשיחות עם ישראל כל־עוד לא יהיו חברים מזוהים עם אש"ף, הוא השלים עם כך שאש"ף קיים ברקע ושלכל היותר ניתן לדרוש לא לשאת ולתת עימו ישירות. גם חוסיין — וזאת גילה עתה טמיר — חתם על נייר לונדון עם פרס אחרי שאש"ף נתן את הסכמתו למשלחת ירדנית־פלשתינית. גם עוזר מזכיר המדינה האמריקני, ריצ'ארד מארפי, ניסה, בעקבות הסכם חוסיין־ערפאת, להכשיר את הקרקע להנהגה פלשתינית מתאימה. „אז למה לא להעביר את האור (מנייר לונדון) למשלחת פלשתינית? זה הרבה יותר פשוט", אמר טמיר.

אם יצחק שמיר יסכים, שהשקפה זו לא רק שאינה מהפכנית ואין בה חידוש, אלא היא אף אינה סותרת את עמדת הליכוד — יהיה עליו להודות, שתוכנית טמיר היא הרבה יותר לטעמו מאשר תוכנית שולץ. אצל טמיר מדובר על מו"מ על הסדרי מעבר, שתוכנו יכול להיות אוטונומיה לפי הסכמי קמפ דייוויד, כלומר אוטונומיה לחמש שנים. אצל שולץ היה מדובר על פתיחה במו"מ על הסדרי ביניים, ותוך כדי כך ניהול מו"מ על הסדרי הקבע, כך שהמו"מ הראשון, אם היה נתקע — לא היה יכול לעכב את המו"מ השני. לכך התנגד שמיר בתוקף.

אין אשליות

טמיר הסביר, שתוכנית שולץ שכמעט רוקן אותה מתוכן — היא קו התחלה טוב, מפני שהיא מספקת מכנה משותף מינימלי, שיש בו כדי לאפשר להביא את הצדדים אל שולחן הדיונים, כדי שיוכלו לדון בבעיות הקשות, הבלתי ניתנות לגישור עד כה. תוכנית שולץ אמנם נמצאת לכאורה בגניזה, אך היא יכולה לחזור בווריאציה כזו או אחרת על־ידי הממשל האמריקני הבא, רפובליקני או דמוקרטי. בינתיים הציע טמיר מהלך, שאילו המערך והליכוד היו מסוגלים להחליט ללכת עליו עוד לפני הבחירות, ייתכן שהיו מביאים להקלה באינתיפאדה ולהתחלת תהליך מו"מ, שהמשכו יבוא אחרי הבחירות. אך נדמה, שגם לטמיר אין אשליות בקשר למעשיותה של התחלה מדינית כלשהי לפני נובמבר.

בסך־הכל הוא דיבר על פתרון פלשתיני במסגרת פדרציה עם ירדן. הוא לא שלל בחירות בשטחים שיסייעו להרכיב את המשלחת הפלשתינית. הוא הביע התנגדות למדינה פלשתינית והביע תקווה, שהנהגת אש"ף תשמע לעצות טובות ותמנע הכרזת עצמאות, שרק תסבך את מאמצי ההידברות. הוא היה בעד פתיחת תהליך ההידברות במקביל לאינתיפאדה, כדי שמדיניות דיכוי האינתיפאדה לא תישאר המדיניות היחידה הקיימת בשטח. מה כל כך מרעיש בכך? אין לי אלא להסכים עם מה שהוא עצמו אמר: „אני לא חושב שמה שאמרתי היה צריך לעורר רעש כזה. אני נמצא בתחום חופש הבעת הדעה המינימלי של בני אדם, שאינם צריכים להיות במחתרת כדי להתבטא".

על היום 7.9.88

קולות צפים במזרח־אירופה

אריה פלגי

אחרי הפתיחה בהיכל התרבות (המערך) ובבנייני האומה (הליכוד) אי־אפשר לפתוח שוב את מערכת הבחירות בישראל. זירת ההתחלות החדשות עוברת — למזרח אירופה. המערך מחפש פריצות דרך, הליכוד שואל מה עוד רק הוא יכול. התשובות נמצאות בבודפשט, בוורשה, בפראג. מי יגיע לשם קודם? את מי יקבלו בפתות אי כבוד? לזכות מי תירשם לחיצת יד ובאיזו עוצמה? בחובתו של הזוכה המאושר יעלו עוד כמה קולות צפים.

זאת התקווה.

משהו בדומה לסנאטורים אמריקניים ערב מערכת בחירות שלהם לסנאט או לנשיאות המבקרים בישראל כדי לזכות באהדת הבוחרים היהודיים בארה"ב. אם כי קשה להניח, ששמיר או פרס מקווים לזכות בקולות של יוצאי הונגריה כאן לאחר ביקור בבודפשט או בקולות פולניים לאחר סיור בוורשה. הרי ברומניה כבר היו כולם וזה לא הוסיף לאף אחד אף קול רומני צף.

לכן נשארנו עם ההנחה העצובה אך ההגיונית, שמקור הריצה אחרי הביקורים האלה הוא הרצון לפנות אל הסנוביזם הישראלי: „הוא היה שם, סימן, שהוא מקובל ומכובד על ידם. אם הוא טוב להם, סימן, שהשיג מהם משהו, לכן גם אנחנו צריכים להסתכל עליו אחרת". נוטים לשכוח, את מה שאמרו לפרס לאחר ביקורו אצל מלך מרוקו לפני הבחירות האחרונות: „במקום לבקר מלך במרוקו, מוטב לבקר מרוקאים בישראל ותהיה מלך לאחר הבחירות".

האמת היא, שגם הוא, גם שמיר למדו את הלקח והם חורשים את המדינה יום ולילה. אבל הפיתוי היוקרתי המזרח־אירופי לא נותן מנוח. תוך התחרות המאומצת מתעלמים מתופעות הלוואי הקשות: גיחוך, התבזות ועוד קיבלו את שרון כשותף בתחרות.

*

אבל יחד עם זה שרירה וקיימת הנקודה החשובה של טיפוח הקשרים המתחדשים והולכים עם ארצות מזרח אירופה. בשנים האחרונות חל מפנה בעניין זה, צריך להעמיק אותו בכל דרך. גם באמצעות ביקור ראש הממשלה, ביקור ממלא מקומו, שהוא גם שר החוץ והדבר שייך לתחום משרדו. הרוסים ובעלי בריתם אמנם קבעו סדר בעל אופי מיוחד. לא כל כך מקובל בין מדינות, לא כל כך מכובד, די מיוחד בשביל מדינת ישראל, אבל התהליך כולו הוא בהתפתחות עולה, אנחנו לא בדיוק המעצמה, שהיינו רוצים להיות, יש לנו מניות יקרות של מאות אלפי יהודים באיזור ההוא — לכן אפשר וצריך לחיות לפי הסדר המיוחד הזה.

עובדה, שמאז הפגישה בהלסינקי, מאז הקמת נציגויות האינטרסים עם הפולנים וההונגרים, הקשרים עם ארצות מזרח אירופה הולכים ומתגוונים. עוד לא קישרי נישואין, תקופת האירושין מתמשכת אבל יש חיוכים ויוצאים קבוע. דווקא לכן הלחץ השקוף לקבלת נציגינו הבכירים ביותר לביקור בבירות ארצות מזרח אירופה מסגיר יותר מדי אינטרסים מפלגתיים מתחת למסווה הממלכתי. הביקורים המבוקשים ברגע הבכיר ביותר, הם לא שיא של השלמת תהליך הדדי כפי שראוי היה להיות אלא הידחקות לא כל כך מנומסת בלחץ הבחירות בישראל. עד כדי כך, שבבודפשט, בוורשה, בפראג ובמוסקווה כבר שוקלים שיקולים ישראליים פנימיים. מנצלים אותם למטרותיהם. לכן או גם לכן יכולים להרשות לעצמם לקבל את ראש ממשלתנו או את ממלא מקומו בתנאים חצי מחתרתיים או תיירותיים. בשמות משונים של „ביקור לא רשמי" (ראש ממשלה!), „ביקור עבודה לא רשמי", „ביקור של ראש מפלגה", או „ביקור פרטי בדרך לאיזה כינוס".

הכבוד והתמורה ששמיר או פרס רוכשים על ידי כך למפלגתם בארץ, הוא מפוקפק. הבזיון למדינה הוא גלוי לעין. אפשר להתעלם ממנו או לתרץ אותו כקורבן כדאי למען (למען היהודים, למען העליה, למען חידוש הקשרים). אבל הוא לא מפחית את ההזדלזלות ומקל על המזרח אירופים לשאת חן בעיני הערבים.

כדאי ללמוד משרי הדתות. ההונגרי הגיע לכאן לביקור רשמי. סייר, נאם, הצהיר, נתקבל במשך שבוע ימים. הזמין את שר הדתות הישראלי לביקור גומלין רשמי בהונגריה. הכל גלוי, על השולחן כפי שצריך וראוי בין מדינות עצמאיות, גאות. לא בטוח שלמפד"ל יהיה מזה מנדט נוסף, אבל כבוד המדינה נשמר. הקשר הצף בינינו לבין מזרח אירופה קיבל חיזוק וייצוב.

בקולות הצפים נטפל בבית.

הפיתוי היוקרתי המז־רח־אירופי לא נותן מנוח • שמיר לחץ את ידו של צ'אושסקו בפגישתם ברומניה (צילום: אי.פי.)

הגז לבישול — בהקפאה

סוכני הגז, החשים, לדבריהם, כי במשרד האנרגיה ובמינהל הדלק „יש קשר נגדם" — מכריזים: השביתה תימשך

חיים מרגלית

אירגון סוכני גז לבישול הכריז על שביתת מגן — על כך מסר אבי פרידמן, מנכ"ל האירגון לפני 10 ימים. הוא הזהיר מפני מחסור בגז לבישול והדגיש כי מועד השביתה נקבע דווקא ערב החגים, כשהמטרה היא להוציא מאדישותם את משרד האנרגיה ומינהל הדלק, האחראים, לדבריו, בפגיעה בסוכני הגז.

לדברי פרידמן, אמר לו שמעון גלבוע, ראש מינהל הדלק, שהוא יודע כי סוכני הגז נפגעו יותר מאחרים מהקצאת המחירים הקיימת במשק לגבי מיצרכים מוגנים, אך לא איכפת לו. הוא, גלבוע, אינו מרוצה על סוכני הגז.

בשיחה שקיימתי עם ד"ר נתן ארד, מנכ"ל משרד האנרגיה, אמר ארד, שעל סוכני הגז היה לחשוב פעמיים בטרם הכריזו על שביתתם. לדעת ד"ר ארד, אם סוכני הגז לא יתעשתו מהיותיהם, יעברו הצרכנים לשימוש בחשמל, שבסופו של דבר זול יותר מגז. לשמע דברים אלה, מה פלא שסוכני הגז שובתים כבר 10 ימים. יש בארץ 80 סוכנויות גז, שלדברי יו"ר הארגון, מאיר מוסקוביץ', כל אחת היא חברת גז עצמאית קטנה, שמעסיקה בין 7 ל־10 עובדים. בכל סוכנות יש בית־מלאכה לתיקוני מיכלים, רכב הספקה, רכב שירות וכל השירותים הנדרשים. הוא מסביר, כי כבר בחודש אוגוסט 1985, לאחר הפעלת תוכנית החרום, תפסו סוכני הגז שהם במילכוד. בחודש מארס 1985 הם התבקשו על ידי משרד האנרגיה להוריד לפרק־זמן של חודשיים את עמלות השיווק, כדי למשוך צרכנים והתוכנית הכלכלית תפסה אותם במצב נחות, כלומר עמלות נמוכות ומוקפאות. כל פניותיהם למשרד האנרגיה לא הועילו. תשובת השר ועוזריו היתה: „המחירים מוקפאים". כאשר הממשלה החלה להפשיר מחירים הם נתבקשו להביא את ספרי חשבונותיהם לבדיקה אצל משרד האנרגיה. משרד האנרגיה קבע שני מומחים חיצוניים לבדיקת הספרים, שלדברי מוסקוביץ' פסקו נגדם בלי שבדקו לעומק את הנתונים. הם עירערו בפני השר ושוב התנהל מו"מ שנמשך חודשים. הסוכנים מסרו את ספריהם לבדיקה ב„מיכללה הפיננסית" בהנהלת אשר קיפל, המוכרת כגוף אחראי. לדברי מוסקוביץ', השר „הסכים ולא הסכים" ולבסוף מסר את עניינם לבדיקה אצל כלכלן בשם דוד כהן. הבודק מצא שיש להתייחס לטענות הסוכנים. גם זה לא עזר להם. הם חשים, לדבריהם, כאילו במשרד האנרגיה ובמינהל הדלק יש קשר נגדם. בישיבה שהם קיימו לפני יומיים עם ראשי משרד האנרגיה ומינהל הדלק, בתיווכו של ח"כ אהרון נחמיאס, היה נדמה להם לרגע שהעניינים זזו, אך לדברי מוסקוביץ' זה היה חזיון שווא ובסוף הפגישה נאמר להם ברורות, שהמקסימום שהמשרד מוכן להציע להם הוא מיקדמה של 10 אחוזים על חשבון העמלות, אך זאת הם אינם יכולים לקבל. הם דורשים מיקדמה בסך 420 אלף ש"ח בחודש. בלי סכום זה השביתה תימשך.

המנכ"ל אברהם פרידמן הזהיר את משרד האנרגיה ומינהל הדלק מפני סיכון הציבור על ידי חלוקת בלוני גז. הוא הזכיר, כי גז הבישול מורכב מגז בוטן וגז פרופן, העלול להתפוצץ בנקל. באירופה משתמשים רק בגז בוטן והוא בטוח מהתפוצצות. לדבריו, לראשי משרד האנרגיה אין מושג בכל הקשור בהספקת גז. ראשי המשרד התרגלו, שבתחום זה הכל בסדר וההספקה מגיעה לכל מקום יותר טוב מהחשמל ולכן, לדבריו, מצאו „חמור טוב שאפשר לרכב עליו". „זה נגמר", הכריז פרידמן, „השביתה נמשכת".

תיק חוץ

מאבק לבדלנות

שמונה שנים לאחר מותו של טיטו, יוגוסלביה צועדת, אולי, לקראת מלחמת אזרחים

אריק לי

שמונה שנים לאחר שנפטר יוסף טיטו, מייסד הפדראציה היוגוסלבית הקומוניסטית, חלומו מתחיל להתפרק. העמים, שמהם מורכבת יוגוסלביה, מתחילים להיאבק זה בזה. ברקע — המשק היוגוסלאבי במשבר עמוק; בין פועלי התעשייה נראים סימני תסיסה, כדוגמת פולין, וצמרת המפלגה תקועה בסקנדלים פיננסיים, בפרשות שוחד, ובדומה.

חודשים אחדים אחרי שטיטו נעלם מן הבמה, התקוממו עשרות אלפי אלבאנים אתניים, החיים ברפובליקה הסרבית, במחוז אוטונומי בשם קוסובו. במשך שבע שנים, מנהלים האלבאנים מאבק נגד הרפובליקה הסרבית, ובעד הקמת רפובליקה משלהם. רבים רואים בדרישה זו שלב־ביניים, בדרך לאיחוד עם מדינה אלבאנית, הגובלת עם יוגוסלביה ותומכת באופן גלוי בבדלנים האלבאניים בקוסובו.

האלבאנים מהווים היום כ־8% מכלל אוכלוסיית יוגוסלביה, אך במחוז שלהם, בקוסובו, הם 80% מהאוכלוסייה. הסרבים, שהם העם הגדול ביוגוסלביה, מהווים מיעוט קטן בקוסובו. בשנים האחרונות, הם טוענים שהלאומנות האלבנית הופכת את חייהם בקוסובו לבלתי־נסבלים. רבים עוברים מקוסובו למקומות אחרים ברפובליקה הסרבית.

הגירה זו, של „פליטים" סרבים בתוך הרפובליקה שלהם, ממחוז למחוז אחר, היא לכאורה הסיבה העומדת מאחורי גל ההפגנות בסרביה הקיץ. אך הסיבה האמיתית קשורה לעתיד יוגוסלביה כולה, ולא רק לבעיית המחוז קוסובו.

„מנפחים" הפגנות

מארגני ההפגנות הם הקומוניסטים עצמם. כלי־התקשורת הרשמיים מדווחים ואף „מנפחים" את ההפגנות. בשבת, לפי הטלוויזיה הממשלתית בבלגראד, קרוב ל־70,000 סרבים הפגינו למען שינוי בחוקת סרביה, שיאפשר שליטה גדולה יותר על המחוז המורד, קוסובו. אך דיווחי עיתונאים מערביים במקום סותרים את הגירסה הרשמית. הם ראו רק כמה אלפי מפגינים פעילים, ורובם הועברו מקוסובו באוטובוסים.

נואמי ההפגנה היו קומוניסטים מצמרת המפלגה, שהדגישו את הזדהותם עם המאבק של העם הסרבי נגד הבדלנים האלבאנים. הם גם סיפרו, שמנהיגי הקומוניסטים הסרביים בעבר לא היו מספיק ערים לבעיית הזהות הסרבית, אך היום אין לאומנים סרביים יותר טובים מהקומוניסטים.

בהפגנות אלו, ובדרישה לשנות את החוקה הסרבית, הקומוניסטים המקומיים מנסים לדבר עם שני סוגי קהל. לסרבים, הם מפגינים את לאומנותם, ומנסים להתקבל כמנהיגים לאומיים למרות כל הפרשות, הסקנדלים, וה„פאשלות" המשקיות. אך גם יש להם מסר כלפי יתר עמי יוגוסלביה: טיטו איננו. הפדראציה נשארת ללא מנהיג חזק. הגיע הזמן שסרביה, גדולת הרפובליקות, תיקח על עצמה את האחריות, ותנהיג את יוגוסלביה כפי שהיא עשתה בשנים הראשונות, בשנים שחיו בין שתי מלחמות העולם.

אך יוגוסלביה איננה ברית־המועצות, והסרבים אינם הרוסים. הם אינם רוב, אף כמעט רוב, ומהווים 36% בלבד מכלל האוכלוסייה. העמים האחרים, שיש בינהם תנועות בדלניות כמו זאת של האלבאנים, לא יקבלו ברצון שליטה סרבית על יוגוסלביה.

מדיניותה של הנהגת הסרבים תגרום לפחד בין העמים הלא־סרבים, ותתרום להחרפת מאבקם של האלבאנים, הדורשים יותר אוטונומיה, ולא להיפך. מה שמובטח, הוא המשך המאבקים, ואלימות נוספת, ואולי — מלחמת אזרחים.

איחוד מתפרק

- 4 בדצמבר 1918: הוקמה ממלכת יוגוסלביה, ובה הסרבים שולטים.
- 30 בינואר 1946: חוקתה הראשונה של יוגוסלביה הקומוניסטית מקימה שני מחוזות אוטונומיים בחלקי הרפובליקה הסרבית: בוויבודינה (הונגרים) וקוסובו (אלבאנים).
- 4 במאי 1980: טיטו, שהצליח לאחד את העמים במדינה פדראטיבית אחת, מת.
- מארס 1981: כ־100,000 מפגינים ברחובות קוסובו, ובראשם סטודנטים, דורשים רפובליקה נפרדת לאלבאנים בקוסובו, אך במסגרת יוגוסלביה.
- 1981־1986: 1,400 תושבי קוסובו — כמעט כולם אלבאנים הואשמו בפשעים פוליטיים. עוד 6,500 נשפטו על עברות פוליטיות לא־חמורות.
- ספטמבר 1987: טירון אלבאני רוצח ארבעה חיילים יוגוסלבים — ביטוי מהמם לאלימות הגוברת בין הסרבים לבין האלבאנים.
- יולי־אוגוסט 1988: סדרת הפגנות מאורגנות על־ידי המפלגה הקומוניסטית הסרבית, נגד הלאומנות האלבאנית, ובעד „סרביה מאוחדת."

הכנסייה מול ישו

„פיתויו של ישו" מעורר אמנם את כעסה של הכנסייה היוונית־אורתודוקסית, אך אין ספק שהוא יהיה הצלחה קופתית ביוון

ז'אן כהן, אתונה

„הספר פיתויו האחרון של ישו, אשר התפרסם בגרמנית, מהווה שערוריה וסכנה בעיני כל נוצרי, ועל כן יש למנוע את תרגומו ליוונית בכל מחיר". משפט זה, בן 34 השנים, נכתב בידי ראש הכנסייה היוונית־אורתודוקסית, הארכי־הגמון ספירידון, והופנה אל משרד הצנזורה באתונה. הכוונה היתה לספרו של הסופר היווני וחתן פרס נובל מ־1954, ניקוס קאזאנזאקיס, „הפיתוי האחרון". קאזאנזאקיס ידוע ברחבי העולם כמחבר „זורבה היווני".

הארכיהגמון ספירידון כתב גם אל הפאטריארך היווני באיסטנבול, ראש הכנסייה היוונית־אורתודוקסית בעולם, ודרש ממנו להטיל חרם על הספר, או — כפי שמתבטאת הכנסייה היוונית — „להשליכו לאש". באורח פלא לא עשתה הצנזורה של יוון השמרנית דאז דבר נגד הספר והופעתו הותרה. אולם הכנסייה היוונית־אורתודוקסית הוציאה את קאזאנזאקיס משורותיה.

כעבור 34 שנים, באמצע אוגוסט השנה, שלח הארכיהגמון סראפים מכתב אל שרת התרבות היוונית, שחקנית הקולנוע בעלת הפרסום העולמי, מלינה מרקורי, וכן אל השר לחינוך ולענייני דת גיאורג פאפאנדריאו (בנו של ראש־הממשלה אנדריאה פאפאנדריאו). הוא תבע מהם, שלא להרשות את הקרנתו של הסרט „פיתויו האחרון של ישו", בבימויו של מארטין סקורסזה. במכתבו אומר סראפים, כי יש לאסור את הסרט משום שהוא „משחיר באופן הוולגארי ביותר את פניו של מייסד הדת הנוצרית".

כמובן, איש ביוון לא ראה את הסרט, כשם שלפני 34 שנים איש בכנסייה לא קרא את הספר. עד עתה השיבה מרקורי, אשר שיחקה בשעתו בסרט על־פי ספר אחר של המחבר, „ישו נצלב שוב" במלים הבאות: „כל ימיי נלחמתי נגד הטלת צנזורה, ועל־כן אני סבורה, כי עליי לומר שאני מתנגדת לאיסור הקרנתו של סרט, שאיש אינו חייב לראותו". אשר לגיאורג פאפאנדריאו, הוא אפילו לא ענה לראש הכנסייה היוונית.

ובכן, על מה כל הרעש? במחצית השעה האחרונה של הסרט, בעת שישו גוסס על הצלב, יש לו הזיות על הפיתוי האחרון מצד השטן. בהזיה שלו הוא יורד מן הצלב, נושא לאשה את מרים המגדלית הזונה, ומוליד איתה ילדים. ולאחר שהיא מתה, הוא נושא את מרים (מאריה) מן הזוג מרים — מארתה ונואף עם מארתה. ברגע האחרון נחלץ ישו מהזיותיו ומפיתויי השטן ורואה, כי עודנו שרוי על הצלב ולא בגד בשליחות שהטיל עליו האל. הוא צועק את מלתו המפורסמת „הקץ", שעליה אומר המשפט האחרון בספר: „היה זה כאילו אמר: הכול מתחיל".

אין ספק, כי הסרט יהיה הצלחה קופתית.

חה"כ הליברלי דן תיכון:

שר האוצר אינו נוהג בתבונה

דן תיכון
טעות מרה

שר האוצר משה נסים אינו נוהג בתבונה ומזמין לחצים שלא לצורך — אומר עמיתו למפלגה הליברלית, חה"כ דן תיכון, בתגובה להחלטת האוצר לבטל הטבה של 1 אחוז שקיבלו היצואנים בביטוח השער. „זו טעות מרה, כי רווחיות היצוא ירדה מטה־מטה. אני האיש שהשיג את הפיצוי הזה ליצואנים, וצר לי מאוד שההטבה הזו בוטלה", אומר תיכון.

האוצר מתכוון לבטל את ההטבה ליצואנים בביטוח השער עם ביטול ההיטל על אשראי במטבע־חוץ. ההטבה ניתנה ליצואנים כאשר נקבע ההיטל על האשראי, לפני כשנה, אולם בעוד ההכנסה מההיטל הסתכמה ב־60 מיליון ש"ח, מדובר בביטול הטבה בתמריץ יצוא בסכום של כ־100 מיליון ש"ח, כך שתיגרם פגיעה של ממש ביצוא. באוצר אומרים, כי לאור הקשר שנוצר בין ההיטל להטבה, תתבטל ההטבה ברגע שיבוטל ההיטל על האשראי. לדברי תיכון, ההיטל על אשראי במטבע חוץ היה חייב לעבור מן העולם, אבל מוטב היה אילו היו נותנים ליצואנים תמריץ נוסף, ולא מבטלים את ההטבה בביטוח השער. „יש להניח שיהיה פיחות בשנה הקרובה, ואז לא מדובר בהטבה בהיקף של 100 מיליון ש"ח, שכן את ההטבה באמצעות ביטוח השער יקטינו לאחר הפיחות. אנו מצויים 80 יום לפני הבחירות ולא ראיתי שנסים נוהג בתבונה", אומר תיכון ומבטיח לחזור לנושא הזה במסגרת הדיונים בוועדת הכספים.

תיכון, שהיה שותף באחרונה לכתיבת חלק גדול מהמצע הכלכלי של מפלגתו, אומר כי בעת כתיבת הדברים נוכח לראות כיצד הליברלים הצליחו להגשים דברים רבים שרצו וזאת, לדבריו, בזכות רפיונה של ההסתדרות. „זה תקופה ארוכה שההסתדרות מתכנסת והמדיניות שלה איננה ברורה. כמעט היא נתנה יד חופשית לשר האוצר, כך היא נתקלת בבעיות קשות בכל הקשור להיותה מעסיק גדול. קרה לה דבר נורא: אידיאולוגיה שלימה קרסה לפני שלושים שנים, וכל משק העובדים נפל שדוד על מזבח המדיניות של מפלגת העבודה. כל מה שמטריד את ראשי ההסתדרות וחברת העובדים זה תזרים המזומנים, כלומר תשלום המשכורות מדי חודש, והם זנחו את המאבק שלהם כאיגוד מקצועי", אומר תיכון. לדעתו, המצב הזה יימשך עוד מספר שנים, כיוון שראשי ההסתדרות ימשיכו להיות עסוקים בשמירה על מפעליהם מפני התמוטטות.

לח"כ תיכון אין גם מלים טובות על הצוות הכלכלי של מפלגת העבודה בכנסת. לדבריו, נציגי מפלגת העבודה לא עסקו בעניינים כלכליים ובעיות המשק לא הטרידו אותם. „מלבד קריאות תיגר של ח"כ חיים רמון, לא הושמעה כל טענה בתחום הכלכלי מצד אנשי מפלגת העבודה. הפעם האחרונה בה הם השמיעו את דבריהם היתה במסגרת הדיונים על התקציב, כשכולם תקפו את התקנה הליברלי, ובכך מילאו את חובתם. קיים לוודאי שהמצב הזה יימשך, שכן המפלגה הכלכלית של המערך לכנסת ה־12 אינה יותר טובה מקודמתה".

אודי נחשון

הסכסוך במערכת הבנקאות

החזרת כבודה האבוד של ההסתדרות

הסכסוך הפוקד היום את מערכת הבנקאות, אשר גלש לפסים אישיים ומוקד את תשומת הלב במחזיק התיק, אלקנה לבקוביץ, הוא למעשה מאבק על גיבוש הסכם שכר חדש במערכת זו לשנת 88. תביעת הנזיקין שעמד מנכ"ל בנק לאומי, בינו צדיק, להגיש נגד מחזיק תיק עובדי חטיבת הבנקים בהסתדרות הפקידים הוא אחד הנסיונות עתיקי היומין לדלל את כוחו של האיגוד המקצועי ולהצר את צעדיהם של הוועדים.

אלקנה לבקוביץ, בן 64, נמר ותיק באיגוד המקצועי, אינו נראה כסוס קרבות או ככוכב תקשורת. במסדרונות הוועד הפועל מתקשים להסתיר הן את השמחה שהוא הצליח להעמיד במקומו את בינו צדיק, והן את הקנאה על שהוא עושה את שאחרים מתקשים כל־כך לעשות. השכחת המחאה לא רק שהחזירה להסתדרות כבוד, שהתרחק ממגרשה, אלא גם הוכיחה ללבקוביץ, כדבריו, שהוא מקובל על העובדים במערכת הבנקים ובחברות הביטוח.

20 שנה הוא עושה בתפקידו כמחזיק תיק חטיבת עובדי הבנקים. לפני כן שימש במשך כ־19 שנה כיו"ר איגוד עובדי המדינה, לפני שזאת הפכה להסתדרות ובעת שהמפלגה (מפא"י ההיסטורית) התערבה בכל צעד ובכל פסיק. לפני מספר שבועות העניק צדיק ללבקוביץ מחזיק מפתחות.

ולעצם הסכסוך בבנק לאומי, לו יש השפעה דומיננטית על יחסי העבודה בשאר הבנקים, להוציא את בנק פועלים ובנק המזרחי. בישיבת המזכירות המעילה של הסתדרות הפקידים ב־29 באוגוסט, דיווח לבקוביץ על הדיונים שהחל בהם לקראת פתיחת המשא־ומתן על הסכמי השכר החדשים בבנקים. הוא ציין באותו מעמד, כי השנה חל שיפור ניכר ברווחיות הבנקים, אף מעל לזו של שנת 87," ואין שום סיבה שהדבר לא ימצא ביטוי גם בשכר העובדים" — דברי מחזיק התיק. צדיק אף הודיע בעת פירסום המאזן הרבע־שנתי, כי הוא מעמיד 26 מיליון ש"ח לבונוסים, שלדבריו שווים לתוספת שכר של 10 אחוזים.

באותה ישיבה קבע לבקוביץ, כי ראשי הבנקים אינם מוכנים לתת תוספת שכר מעבר ל־5 אחוזים, וכי לא יהיה מנוס מלצאת למאבק. „עמדתי היא, שתביעותינו לשנת 88 יהיו זהות לאלה של 87, הגם שעמדתי זו אינה תואמת את עמדת הוועדים," אמר לבקוביץ. הוועדים דרשו תוספת של 35 אחוז, ואימוץ ההסכם הנוכחי פירושו תוספת של 17 אחוזים. „האם יש בכך הסתה, או שמא מציאת פיתרון?" — שואל לבקוביץ במשרדו האפרפר שברכבת המסדרונות של הוועד הפועל, ניגוד מוחלט ל„כוח" המונח בידיו.

בשנים 86־84 היה מצבם של הבנקים ירוד. הוועדים ויתרו ביודעין, במסגרת הסכמי השכר של אותן שנים, על שורה של סעיפים. כן הוסכם כי קביעות תינתן כעבור שנתיים של עבודה ולא כעבור שנה בלבד כמקובל. ניתנה גם יד כמעט חופשית להעברת עובדים ממקום עבודה למשנהו, תוך הרעת תנאים ופגיעה במעמדם. חטיבת עובדי הבנקים שיתפה פעולה בפרישתם של 4000 עובדים בבנק לאומי ובתכנית פרישה של 600 מעובדי בנק דיסקונט.

אלקנה לבקוביץ
הצלחות שקטות

במגזר הפרטי־עסקי תעשייתי נחתם זה לא מכבר הסכם מסגרת, הקובע כי תוספות השכר לא יינתנו ברמה הארצית אלא ברמה המפעלית בלבד, לפי האפשרויות של כל מפעל ומפעל. ראשי הוועדים תבעו מהמעסיקים שלהם להיכנס למשא־ומתן, ולא היה בכך חריגה ממה שהוחלט בין צמרת ההסתדרות לבין ראשי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. הנהלת בנק לאומי חשבה אחרת, והדברים התגלגלו כפי שהתגלגלו.

התוצאה של התסבוכת המקומית הזאת היא יצירת חוסר אמון בתוך המערכת, אותה ניתן יהיה לפרק או לבטל כאשר הצדדים יבואו לדיונים בתום לב.

לבקוביץ זוקף לזכות עצמו הצלחות רבות שקטות ברובן, ביישוב סכסוכים פנימיים בבנק לאומי ובמציאת פתרונות שנראו תחילה כבלתי אפשריים. „מנעתי בחיי יותר סכסוכים משערות ראשי", הוא אומר בהנאה גלויה ומעביר יד על אלה שנותרו והן רבות, ולבנות.

אבשלום קווה

מבזקים כלכליים

50 שנה ל„תלמה"

■ חברת מזון ישראלית שבבעלותה החברות „תלמה", „בלובנד", „מטעי" ועוד חברות מזון אחרות, משווקת בהיקף שנתי של 110 מיליון דולר ומעסיקה כ־1200 עובדים — ציין שלמה פורמן, מנכ"ל חברת תוצרת מזון, ומנכ"ל בלובנד־תלמה, בפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב. הפגישה נערכה לרגל יובל ה־50 ליסוד החברה. בחברת תוצרת מזון ישראלית שותפים „כור", כ־50 אחוז, וקבוצת משקיעים מגרמניה שבראשם ג'ורג' סקטור, כ־50 אחוז. סקטור, שהיה שותף בחברות „פרי הגליל" לייצור שוקולד, סיפר כי נפרד מ„פרי הגליל" ואינו שותף עוד משום שאינו מסכים עם דרך הניהול בחברה זאת.

הוזלות לחג ברשת הקו־אופ

■ הקו־אופ נענה לבקשת מזכ"ל ההסתדרות בדבר הוזלה מאסיבית של מחירים לקראת החגים. הרשת תוריד מחיריהם של אלפי מוצרים בשיעורים של עד 30% ממחיריהם הרגילים. ההורדות הבולטות יהיו במוצרים אופייניים לחג — ממתקים, משקאות חריפים, כלי־בית ומתנות וחומרי ניקוי.

בהסתדרות מאמינים, כי הורדות אלו ברשת הקו־אופ יניעו בהכרח גם את הרשתות האחרות לבצע הורדות דומות.

סיכומי תשמ"ח

ויקטור מדינה, מנכ"ל האוצר:

לא כל היעדים הושגו

ויקטור מדינה
עם כל הכאב – צריך לחסל

מאז נתמנה למנכ"ל האוצר, נמנע ויקטור מדינה מלעסוק ולדבר בנושאים מוניטאריים שהיו בתחום טיפולו בתפקידו הקודם בבנק ישראל. לכן אין הוא מוכן להתראיין בנושאים הנוגעים לריבית, לבנקים ולשוק ההון. את כל אלה הוא משאיר לטיפולו של סגן השר, עדי אמוראי.

קבענו לעצמנו שני יעדים לשנה זו, הוא אומר בתשובה לשאלתי אשר לסיכום שנת תשמ"ח מנקודת ראות האוצר. הצעד הראשון הוא שמירת היציבות והשני קידום שינויים מבניים בין הסקטור הציבורי והעסקי. לשמירת היציבות ננקטו שני אמצעים — מדיניות תקציבית מרסנת ומדיניות שכר הולמת. היעד היה, שהגרעון התקציבי לא יעלה על 2־1 אחוזי תוצר. בשנת בחירות, זהו יעד רחוק מצנוע, אומר מדינה. זה כרוך במאבקים קשים עם כל משרדי הממשלה. כל השרים מעוניינים בתוספת תקציב, דרישה לגיטימית מצד המשרד המבטאת רצון של בעלי תפקידים לקדם נושאים במסגרת תפקידם ולהציג הישגים.

היו גם דרישות של נושאים שלא נצפו מראש, כגון תוספת לתקציב הביטחון בגין האירועים בשטחים. האוצר סבור, כי יש לספוג חלק גדול מההוצאה על חשבון התקציב עצמו ולקבוע סדר עדיפויות במסגרת תקציב הביטחון. גם בתחום השכר היתה תחזית מאד קשה לשנת בחירות, בה כולם יותר מיליטנטיים. אולם לאחר הגידול המהיר של השכר ב־1986 וב־1987, הושג היעד שהשכר לא יעלה מעבר לגידול הפריון בסקטור העסקי וגם בשרות הציבורי — על מנת למנוע את הצורך בהעלאת נטל המס. הסכם השכר לתוספת של 5% ועוד 6% היה הגבול העליון שניתן היה להרשות.

לשם שמירת היציבות מצדד מדינה בשינוי הסכם תוספת היוקר. לדעתו, אין לתת פיצוי על 10־12 אחוזי התייקרות הראשונים, ומעבר לזה לתת פיצוי גבוה מאד, גם מעל ל־70%, כדי לא לשחוק את השכר בשירות הציבורי.

שיטה זו תתאים למפעלים במצוקה, שלא יצטרכו לתת תוספות שכר אוטומטיות ואח"כ לנסות להוריד את השכר לרמה שהמפעל יוכל להחזיק. באינפלציה היו מפעלים עם רווחים פיננסיים: עכשיו רווחים אלה נעלמו והמפעלים נותרו עם הפסדים פיננסיים. לכן המפעלים חייבים להתייעל ולהתאים עצמם למצב החדש.

מנכ"ל האוצר מודה שקיימים מיגזרים בעייתיים, כגון המורים ושירותי הרפואה. לדבריו, המורים אינם הציבור המקופח ביותר — והוא ועדת עציוני. הם מאיימים שהשביתה תפרוץ מחדש ומחזיקים את הילדים כבני ערובה. בקשר לתוספת איזון, פסקו נגדם בבתי־המשפט ואח"כ חתמו כבר על שני הסכמים. הרופאים דורשים תוספות שכר חריגות בשמות שונים וסיסמאות שונות כמו במסווה של קיצור תורים. אם ניכנע להם הכל יתמוטט, אומר מדינה.

אשר להשגת היעד השני של שינוי מבני — התמונה פחות טובה, מסכם ויקטור מדינה.

יש הישגים בסקטור העסקי. שורה ארוכה של מפעלים וחברות עסקיים נכנסו לפעילות עצמית של הבראה. קונצרנים ומפעלים קיבלו החלטות אמיצות מאוד. אפשר לציין את ההנהלה החדשה של כור, שהנהיגה צמצומים וסגירת פעילות לא־רווחית. במידה שצעדים אלו יתממשו, הם יבריאו את הקונצרן, שהוא הקונצרן היצרני הגדול במדינה.

לגבי הוצאות המימון המאמירות, ויקטור מדינה עדיין סבור שניתן להוזיל את עלות המימון לטווח ארוך, ע"י גיוס ישיר של המימון ללא תיווך הבנקים. לפיכך הוא גם מתנגד להמלצת ועדת סטינסקי למיסוי רווחי הון מהבורסה.

מדינה מצדד בליברליזציה של היבוא לשם מניעת גלגול העלאות הייצור על הצרכן. הממשלה הנהיגה ליברליזציה ביבוא מוצרי מאכל. השוק ייפתח גם ליבוא כוספה, עם היטל יבוא של 10%. רק אי־כינוס המועצה להגבלים עסקיים מעכב בינתיים את הצעד הזה, אך לדבריו המהלך יתבצע תוך שבועיים. הממשלה תצא גם מיבוא גרעינים וחיטה.

גם העיוותים בתמ"ה (תוספת מס) יבוטלו באופן הדרגתי, וגם את התוספת השלישית של מסי הקנייה, באמצעותם נהנו תעשיות שונות מהגנה גבוהה מעבר לשיעור המכס. כל אלה, לדבריו, יאלצו את המפעלים להתייעל ולצאת מהחממה.

מדינה ציין גם את תחילת הרפורמה בשוק הדלק כצעד בכיוון הנכון, אם כי הוא מודה שבינתיים זה ייקר את הדלק, במקום להוזיל. „אבל בכל לידה יש חבלי לידה."

אשר לייעול הסקטור הציבורי, מדינה תולה תקוות בסעיף 8 של הסכם השכר — העלאת שכר תמורת פיטורים. לדבריו, השירותים חייבים להתייעל, לצמצם מצבות כוח אדם ולשלם שכר הרבה יותר גבוה. רמת השכר נמוכה על־פי כל קנה־מידה אובייקטיבי. זה נכון גם בשירותי הרפואה. יש לצמצם את מספר הרופאים ולהעבירם לתעשיית הרפואה, או לייצא שירותי בריאות ולקבל חולים בתשלום מחו"ל.

בעניין משבר המושבים, לדעת מדינה, הערבות ההדדית פשטה את הרגל. הארגונים החקלאיים חייבים להפסיק לעסוק בתיווך פיננסי. יש לתקן את העיוותים ולבנות את הכל מחדש במבנה רציונלי. מושבים שנמצאים בהפסד תפעולי לפני התשלום להחזר החוב, „עם כל הכאב — צריך לחסל" ולצרף את אמצעי הייצור שיתפנו למושבניק שכן. ההסדר מתחיל לזוז, 20 מושבים כבר חתמו. לגבי הקיבוצים, לדברי מדינה, הבעיה שונה במקצת כי אין רכוש ברמת הפרט ולא קיימת בעיה ריאלית של חיסול קיבוצים. לכן הקיבוצים יכולים להיכנס למשמעת ציבורית. בשנת 1987 נחתם הסדר עם התק"ם וב־1988 עוסקים ביישומו. הקיבוץ הארצי לא ביקש הסדר דומה לתק"ם, אלא עלה על מסלול גיוס עצמי של הון. „זה לא הולך ויקר מדי, לכן יש בעיה". אולם, מדגיש מדינה, הקיבוץ הארצי שמר לעצמו את הזכות לדרוש הסדר דומה לתק"ם, אם ההסדרים בשוק ההון לא יממשו את הציפיות.

הניסיון של הקיבוץ הארצי ראוי להערכה, אומר מדינה ומקווה שמחיר ההון המעיק על הקבה"א יירד („אני לא יודע איך"). „אם ירצו לממש את הזכות, ולקבל מה שמקבל התק"ם, נצטרך לשבת ולסכם זאת", אומר מנכ"ל האוצר.

צבי טימור

טיברג בכנס „מוצרי תכן":

לממשלה אין תכנית כלכלית

לממשלה הזאת אין שום תכנית כלכלית — אמר ארנון טיברג, מנכ"ל התאחדות התעשיינים בכנס שערכה אתמול חברת השיווק „מוצרי תכן" של הקיבוץ הארצי לנציגי המפעלים המשווקים באמצעותה.

לדבריו, מדיניות הממשלה היא קצרת־ראות, ויוכיח שר האוצר, הטוען שלא תהיה כלכלת בחירות — ומה היא כלכלת בחירות אם לא דבקות הממשלה באינפלציה שנתית של 15 אחוז, שלמען קדושת שמירתה אין מאפשרים פיחות השקל. התעשייה איננה יכולה להתמודד עם אינפלציה שנתית של 15 אחוז ואפס פיחות, ואינה עומדת בשיעורי הריבית הקיימים במשק. לבנקים הממשלה מרשה הכל, אמר טיברג. הבנקים מבשרים על הורדת ריבית, ובה בעת הם מודיעים כי העמלות עולות.

הוא קשר בדבריו את השביתה של עובדי הבנקים עם הרווחים האסטרונומיים של הבנקים. לדעתו, יש צדק בדרישות השכר של עובדי הבנקים. גם הם רוצים נתח ברווחים. הוא האשים את הממשלה בעידוד הבנקים לקחת כספים מהציבור, בעוד אין להם עניין בקידום הייצור.

לדבריו, הממשלה הזאת שכחה את המושג עצמאות כלכלית, שפירושה הגברת הייצור ליצוא במטרה להקטין את היבוא. הוא הזכיר, כי בראשית ינואר 1989 יבוטלו המכסים על מוצרים מהשוק המשותף ובשנת 1992 יחל ביטול המכסים על המוצרים מארה"ב.

התעשייה יכולה להתחרות עם מוצרים אירופיים ואמריקניים בהם היא מתחרה בשוקי אירופה וארה"ב. אי־אפשר להתחרות עם מוצרים מהמזרח הרחוק, שם שכר העבודה כה נמוך שאין סיכוי לכך, ולכן על הממשלה לנקוט צעדי הגנה על היבוא מהמזרח הרחוק. גם באירופה ננקטו צעדי הגנה נגד המוצרים הזולים ממדינות אלה וכך גם בארה"ב.

טיברג רואה בירידת ההשקעות בתעשייה ובקיצוץ תקציבי המחקר והפיתוח סכנה גדולה לעתיד התעשייה. לדעתו זה יגרום לפיגור התעשייה וכאשר מאחרים, יוצאים מהשוק ואין חוזרים אליו. גם בכך הוא מאשים את מדיניות הממשלה, ובמיוחד את האוצר, על האדישות הנוראה שהם מגלים.

מנכ"ל התעשיינים בא חשבון עם ההסתדרות, שלדעתו מנהלת משחק מסוכן כשראשיה מכריזים כי כאשר אין הסכם שכר חדש תקף ההסכם הישן, שתוקפו פג בסוף מארס. לדבריו, ראשי ההסתדרות משלים את העובדים בהכריזם שהצטברות מדדים חודשיים ל־7 אחוזים תביא לתשלום תוספת־יוקר. הוא ציין, שאין היום תעשיין המסוגל לשלם תוספת יוקר, במיוחד כאשר מפירסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה שהשכר הריאלי עלה ב־1988, שנה שלא היתה רעה כמותה זה שנים רבות. לדעתו, ראשי ההסתדרות יחשבו פעם נוספת בעניין זה, בעיקר ביודעם ש„כור" לא תעמוד בתשלום תוספת היוקר.

חיים מרגלית

הצעות עסקיות

חברת „הבון־שירותים כלכליים ליוצאי צה"ל העבירה הצעות עסקיות שבטיפולה, אשר לדעת המנכ"ל, גרשון אקשטיין, יוצא קיבוץ, מתאימות לקיבוצים ולמושבים. ההצעות המתפרסמות להלן, לא נבדקו ע"י העיתון ומשמשות במידע בלבד.

מעדניה לא בשרית למכירה. הסכום הנדרש 325.000 דולר.

מתאים גם לקיבוצים, כשלוחת חוץ. המיקום, במקום המרכזי ביותר בגוש דן. יכול להעסיק 4 עובדים ב־2 משמרות. מחזור שנתי 800.000 דולר, גידול במכירות 20% לשנה. הוצאות תפעול קבועות ושוטפות 45.000 דולר, רווח שנתי לפני מס 220.000 דולר. התמורה ליום עבודה גבוהה.

שותפות של 50% בהשלמת פיתוח בקו השקיה ממוחשב. הסכום הנדרש 100.000 דולר.

מדובר בחברה חיפאית העוסקת בפיתוח מוצרים ממוחשבים. לצורך השלמת פיתוח המוצר, ייצורו ושיווקו בחו"ל, דרוש משקיע שותף. יכול בהחלט להיות קיבוץ או מושב. להערכת היזומים, צפוי מחזור בשנה א' — 450.000 דולר, שנה ב' 1.2 מיליון דולר. הישוב יקח עליו את הייצור, כאשר הפיתוח והשיווק יבוצעו ע"י היזם.

חברה פעילה לייצור ושיווק ציוד למעבדות. הסכום הנדרש 1000.000 דולר

החברה קיימת מ־1976. מעסיקה 20 עובדים ועוסקת במכשירים וציוד למעבדות, ציוד עזר ללימודי מדעים, כלי זכוכית למעבדות. לחברה 500 לקוחות קבועים בעיקר, מתחום החינוך ופוטנציאל שיווק וייצור לא מנוצל. בשנה אחרונה ייצאה החברה בהיקף של 80.000 דולר. קשורה חוזית לייצוג בלעדי של מספר חברות ויצרנים אירופים, אמריקניים ומהמזרח הרחוק. מחזור מכירות שנתי — 1.5 מיליון דולר (לא כולל מע"מ).

מפעל לייצור מוצרים לנוף. השקעה נדרשת — 220.000 דולר

עסק הנמצא כל הזמן בגידול. ניתן להעבירו לקיבוץ. היזם התעייף ואינו מעוניין בשותף בעיקרון ופונה להקמת מפעל נוסף. מחזור חודשי — 60.000 ש"ח. מייצר נדנדות, אסלות, אביזרי מתכת ופלסטיקה. מתאים לקיבוץ, מאחר שיכול להעסיק בישיבה 15 עובדים. היזם גם מוכן להמשיך בנושא השיווק.

שותפות עם קיבוץ/מושב — חברה לייצור קונקטורים מתוחכמים. הסכום הנדרש — 450.000 דולר

בעלי הרעיון פיתחו וייצרו אב־טיפוס של קונקטורים מתוחכמים בתחום סינון רעשים. המוצרים מיועדים לשימושים בתעופה ובמערכות צבאיות. חברה אמריקנית העוסקת בתחום זה מעוניינת בקבלת זכויות השיווק.

עיראק ואיראן, מחיר השיקום

מאז הפסקת האש בין איראן לעיראק עוסקים מכוני מחקר וכתבי־עת כלכליים ביפן, בריטניה שוודיה, ארה"ב ושוויץ בהערכת אומדן הנזק ברכוש ומחיר שיקומן של איראן ועיראק לאחר 8 שנות המלחמה.

להערכת מכון המחקר היפני „ראיווא", שיקום שתי המדינות יעלה 414 מליארד דולר. הערכה זו מתקרבת להערכת ה„אקונומיסט אינטליג'נס יוניט" 216 מיליארד דולר הפסדים לאיראן ו־193 מיליארד לעיראק.

שתי המדינות תיאלצנה לבנות שכונות מגורים שלמות, שנהרסו בעת „מלחמת הערים", ולשקם פליטים שנעקרו מבתיהם בהימלטם מאזורי הקרבות. מספרם באיראן נע בין 2־3 מיליון, שיקום בית הזיקוק של עבדאן יעלה מיליארד דולר.

לפי „שטוקהולם אינטרנציונל פיס אנד רסרץ' אינסטיטיוט", מחיר המלחמה עלה על כל הכנסות שתי המדינות מנפט באותה תקופה. איראן הוציאה על נשק 91־75 מיליארד דולר, בעוד הוצאותיה הצבאיות של עיראק הגיעו ל־112־94 מיליארד דולר.

היומון „וול סטריט ג'ורנאל" הביע באחרונה דעה כי איראן תשקיע בשיקומה 42 מיליארד ועיראק 29 מיליארד דולר.

כתב העת „פיננס אנד ווירשפט" מציריך מציין, שאיראן נמצאת במצב הרבה יותר טוב מעיראק אשר למימון הוצאות השיקום. לדברי העיתון, האוצר העיראקי, שהחזיק לפני המלחמה רזרבות בכ־20 מיליארד דולר, עומד כיום עם חובות חוץ של 65 מיליארד דולר, בתוך זה חוב קצר־מועד של 6־8 מיליארד דולר.

יפן היתה עד כה המדינה המערבית היחידה שהודיעה על נכונותה לתת לאיראן ועיראק הלוואות בריבית נמוכה למטרת השיקום.

מקור המימון העצמי נשאר כמובן הנפט, ולפי שעה רוב המומחים מעריכים כי שתי המדינות ייאלצו למכור כמויות נפט גדולות יותר, ופירוש הדבר הפרת משמעת אופ"ק, הצפת שוק הנפט העולמי ומפולת במחירי הנפט.

יוסף אלפרן, ז'נבה

תגובות

איפה הם היו?

שני נציגי הליכוד, חברי הכנסת דן מרידור ואוריאל לין, נפגשו עם נציגי התאחדות התעשיינים והסכימו כי יש להגדיל את ההשקעות בתעשייה ל־2 מיליארד דולר לשנה, כדי שלא תאט הצמיחה במצב שיאפשר את הגידול בייצור התעשייתי ב־7־8 אחוזים לשנה.

לפיכך ניתן למדוד את כשלון ממשלת הליכוד בשנת 1988 ובשנים הקודמות, כשההשקעה בציוד תעשייתי הסתכמה במיליארד דולר בלבד. העיוות בהקצאת המקורות ע"י הליכוד (שרי האוצר והתמ"ס הם נציגי הליכוד) הוא במיליארד דולר, על־פי עדותם של חברי הכנסת המכובדים.

קשה לראות שממשלה זו חושבת ברצינות לשנות את סדרי העדיפויות שלה, ולכן קשה להתייחס ברצינות לדיבורים על השלשת היצוא עד שנות ה־90, המחייבת גידול של כ־16 אחוז לשנה.

צ.ש.

מבזקים כלכליים

עלייה במכוניות
ירידה במכונות כביסה

■ במחצית הראשונה של 88 סופקו לשוק המקומי כ־43,000 מכוניות נוסעים חדשות (24,600 מכוניות ברבע הראשון של השנה ו־18,400 ברבע השני), גידול של 41% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 1987 סופקו לשוק המקומי 70,000 מכוניות וב־1986 60,000 מכוניות נוסעים חדשות — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כן נמסר, כי במחצית הראשונה של 88 סופקו לשוק המקומי כ־65,000 מקלטי טלוויזיה (11 אלף מייצור מקומי), בדומה להיקף האספקה בתקופה המקבילה אשתקד, אך ב־9% פחות בהשוואה למחצית השנייה של 87.

במחצית הראשונה של השנה סופקו לשוק המקומי כ־42,000 מכונות כביסה (מזה כ־4,800 מייצור מקומי), לעומת 48,000 במחצית הראשונה אשתקד, ירידה של 13%. בהשוואה למחצית השנייה של 87 נרשמה ירידה של 16%.

עוד מסר הדובר, כי במחצית הראשונה של השנה סופקו לשוק המקומי כ־27,000 מכשירי וידאו, כ־10% יותר מאשר במחצית הראשונה אשתקד וכ־26% פחות מאשר במחצית השנייה של 87.

העורך הכלכלי: צבי טימור

ניקוז בנתניה

■ במבצע הנדסי מהיחידים בסוגו בישראל הושלמה באחרונה בנתניה כריית מנהרת תיעול באורך של 360 מטר, בקוטר 1.60 מטר ובעומק של כ־25 מטר, לניקוז מי גשמים שניקוו באיזור „פרדס הגדוד" (שיכון מכנס וקרית צאנז) שבצפון העיר.

ציוד למלונות

■ מרכז התצוגה והמכירות החדש של החברה הכלכלית של התאחדות המלונות נפתח בבית התעשיינים בתל־אביב. במרכז כאלף פריטי ציוד, בכללם כלים לחדר אוכל, ציוד מטבחים, שטיחים, כלי ניקוי, ציוד תפעולי, טלוויזיות ועוד. מנכ"ל החברה מסר, כי מחזור המכירות החודשי שלה מגיע כיום לכמיליון ש"ח. החברה משרתת 400 מלונות ברחבי הארץ ופועלת שלא למטרת רווח, כנאמן של בתי המלון.

אמצעים מקומיים

■ הזמנים בהם הרשויות המקומיות היו יכולות להסתמך מבחינה תקציבית רק על הכנסות עצמאיות ועל הקצבות ממשלתיות, עברו. הרשויות המקומיות בישראל, כמו רשויות רבות בעולם, חייבות עתה להפנות מאמצים לחיפוש דרכים לפיתוח אמצעים כלכליים מקומיים שיהיו בבעלותן, כדי לגוון את הכנסותיהן הכספיות למען יוכלו לתת שירותים לתושבים — אמר מיכאל אלמוג, מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, בדיון שנערך במסגרת כינוס היסוד של המרכז הישראלי למדיניות מוניציפלית במלון „מוריה".

מנהלים בחקלאות

■ פורום חדש למנהלים בתחומי החקלאות והתעשייה בהתיישבות הוקם באחרונה על־ידי המדור ללימודי חוץ בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות, בשיתוף עם מחלקת השתלמויות מנהלים במלר"ב. הפורום החדש יקיים מפגשים עם אנשי משק בכירים ומומחים בתחומי הכלכלה, הכספים, התעשייה, השיווק, היצוא והחקלאות, סדנאות בנושאים שונים, אספקת מידע שוטף על פרוייקטים בתחום המחקר והפיתוח ועוד. המפגשים יתקיימו אחת לחודש, בימי שישי בצהריים, בפקולטה לחקלאות ברחובות.

ריבית כיפורים

■ בנק ישראל הורה לבנקים להודיע ללקוחותיהם כי ערב יום הכיפורים, החל ב־20 בספטמבר, לא ייחשב כיום עסקים כמו בכל שנה, וזאת על־פי תקנות המסלקה. בהתאם לכך, יידחה מועד פרעונם של פקדונות הציבור בבנקים שיום פרעונם חל בערב יום הכיפורים ליום העסקים הבא, והם ישאו ריבית של שני ימים נוספים. מהפיקוח על הבנקים נמסר, שבמסגרת גילוי נאות על הבנקים להזהיר ללקוחותיהם המבצעים פעולות בערב יום הכיפורים את המועד בו ייזקפו פעולות אלו לחשבונותיהם לצרכי חישוב הריבית.

דורית גפן

שושלת בינלאומית

הקרינגטונים — בכל השפות

בפרובינציה הקטנה שלנו יש מי שאינו שוכח למנות את הפרקים של „שושלת". כך הצליחו כמה עתונים זריזים וחרוצים לציין את האירוע החשוב של השבוע — הקרנת הפרק המאה של הסידרה, שרק האינתיפאדה המתמשכת נראית כבת תחרות רצינית שלה על מסכינו.

יציאה של כמה שבועות מהארץ אינה מכסיפה לישראלי המכור למנה יומית קבועה של משדרי טלוויזיה, להתחמק מגיבורי יום א' — הקרינגטונים וכל הנלווים אליהם. עדיין לא הצלחתי לגלות את התעלומה כיצד במשך עשרה ימים לא הצלחתי „ליפול" בלונדון על הקרינגטונים ושות' על אף שעות רבות של צפייה במישדרי הטלוויזיה שם (וארבע תחנות). לא חלילה שהם חסרו לי במיוחד, אך תמיד נחמד לפגוש בידידים מוכרים. לעומת זאת לא החמצתי ראיון עם השחקנית האנגליה שמופיעה בסדרה בתפקיד אמנדה קרינגטון.

אך אל דאגה, לא אלמן ישראל. מה שהלך לאיבוד בלונדון, נמצא בריא ושלם בשווייץ.

שם, כידוע, יש לצופים לא רק שלוש תחנות מקומיות (בגרמני, צרפתית ואיטלקית), אלא הם קולטים גם את הטלוויזיה האוסטרית, התחנות הגרמניות וכמובן גם את הטלוויזיה הצרפתית. שם בשווייץ פגשתי את הקרינגטונים. נכון, קצת מוזר היה לשמוע את אלכסיס „יורדת" על בלייק בגרמנית שוטפת, כשהוא משיב לה באותה שפה. אבל זה מה שהיה. יודעי דבר סיפרו לי, כי כבר ראו אותם בוורסיה (לשונית) צרפתית ואיטלקית. אבל עניין השפה הוא קוריוז בלבד. כשושליסטית אופיינית למדי, שעקבת כמעט בקביעות אחרי קורותיה הבלתי אפשריים של הסידרה, ומזילה דמעת תניז על בזבוז הזמן הנורא, פשוט לא מצאתי את ידי ורגלי באותו פרק מקרי, ש„נפלתי עליו" בשווייץ. לידיעתכם, פאלון חיה וקיימת, אך היא שונה לגמרי מזו שהכרנו במשך שבועות כה רבים. דקס כבר אינו בעלה של אלכסיס, ובכלל קרו שם הרבה מאד דברים. לא שהבנתי בדיוק מה, אבל גם אילו הבנתי לא הייתי מעיזה לגלות לצופים, ולגזול מהם את התענוג המפוקפק מכושר ההמצאה של כותבי התסריטים של הסדרה.

מעבר לקצה החוטם

כל אחד יודע, כי ישראל היא אחת המדינות ש„מייצרות" חדשות לבקרים. אין מדובר רק בחדשות לתצרוכת פנימית, אלא בעיקר לחדשות בינלאומיות, הנחטפות בהתלהבות רבה, על ידי התקשורת העולמית. ישנם ימים, שבהם ישראלי הנמצא בחו"ל נדהם מהעיסוק התקשורתי בישראל, באשר בדרך־כלל ישראל מוצגת שלא במיטבה. וזאת בלשון המעטה. אך גם בימים שישראל עושה כותרות בחו"ל יכול הישראלי הנמצא שם לחזור ולקבל פרופורציות ריאליות יותר. לקבל קנה מידה על גודלה חשיבותה ומיקומה של ישראל בתוך העולם. בעיקר זוהי הזדמנות לצאת מעט מן הקונכית הסגורה שלנו ולגלות, כי מלבד האינתיפאדה, הליכוד והמערך, השביתות והחום הישראלי, קורים הרבה מאד דברים חשובים ומרתקים בעולם הגדול.

יציאה קטנה כזאת מראה הטאבור הישראלי עושה עכשיו הטלוויזיה כמאגוזי חדשות. החוץ החדש שלה, בהנחייתו של רון ייצחק, הוא אם עלקי. האשית, יש לברך על עצם היווסדה, גם אם היא באה באיחור רב, שכן גם אם אין להפריז בהשפעתו של מישדר שבועי אחד, הרי עצם פתיחתו והרחבת האופקים של הציבור לגעשה ולמתרחש מעט רחוק יותר מקצה אפו, הוא שינוי לטובה. מעבר לכך יש לשבח על פי המישדר שראינו במוצאי שבת, בחירת הנושאים והכתבות, ובעיקר השימוש המעויל בחומרים מצולמים מחו"ל, נותנים לפחות תחושה נעימה של אוויר, ובעיקר הקלת מה מהקלסטרופוביה המקומית.

כפי שאפשר היה לצפות, גם ישראל אינה יוצאת מקופחת. בין יכולנו לראות גם את עפרה חזה, שהיא היום אחת הלהיטים החמים ביותר בגרמניה ובמדינות אירופיות נוספות.

להגיד לא

הקורא יסלח לי על שלא השתחררתי לגמרי מהמראות מחו"ל. השבוע, הוקרן המישדר „בשידור חוקר", נזכרתי בשימוש שעושה המשטרה הבריטית בשיחזורי מעשי פשע חמורים, והקרנתם בטלוויזיה בין התוכניות השונות, כדי לבקש את סיוע הציבור במסירת פרטים לפיענוח המקרים. אין מדובר בתוכנית טלוויזיה שלמה נוסח „שידור חוקר" שלנו, אלא בקטעים קצרים של שיחזור, והצגת מספרי טלפון על המסך, שאליהם מתבקשים בעלי המידע להתקשר.

רפי גינת הביא השבוע שני שיחזורים מרתקים של מעשי נכלות וגניבה, אשר האחד מהם הסתיים ברצח. ביסודם של שני הסרטים שראינו (בשני יותר מאשר בראשון) נתגלה הניצול שעושים פושעים בתמימותם של הבריות, גם אצל כאלה החושבים עצמם למפוכחים וזהירים. קשה להבין כיצד אותו חלפן שנרצח התפתה לנסוע למקום מרוחק עם רוצחו, כשם שקשה לתפוש איך סוחרים, הרוכשים עשרות אלפי דולרים, נקלעים למצב שבו מצליחים לגנוב מידיהם סכומי עתק. פרט שולי כביכול, אך בכל זאת די מעניין, הוא היקף העיסקאות בשוק השחור של המטבע הזר. מה שראינו ועל מה ששמענו בתוכנית אינן אותן עסקות עונתיות, שעושים אולי הישראלים הנוסעים לחו"ל כדי לחסוך לעצמם כמה שקלים, שבהפרש שבין מחיר הדולר בבנק לבין מחירו בשוק השחור, אלא עסקות גדולות, שבהן עוברים סכומי כסף גדולים.

אבל את הפתאים הגדולים באמת פגשנו בסיפור על שני הנוכלים שפעלו בחיפה, והצליחו להוציא מאנשים טובים ותמימים כמה מאות שקלים. פתגם פרסי עממי אומר: הגידי פעם אחת לא — ולא תסבלי תשעה חודשים. נזכרתי בו כאשר ראיתי כמה קשה לאנשים, שאינם טפשים, פשוט להגיד את המילה הקטנה הזאת, לא, ולסגור עניין, מה גם שמדובר באנשים שהם אינם מכירים ואין הם חייבים להם דבר. ספק אם רבים ילמדו את הלקח הפשוט, שהרי כמעט בכל אחד מאתנו שוכן פתי קטן או גדול, ותמיד יימצאו נוכלים שיידעו לטפל בו.

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

נסיך אפריקני

„מגלה את אמריקה", בקולנוע הוד בת"א

יעל ישראל

האם יש כיום בהוליווד מישהו שמתאים לו לגלם את דמותו של נסיך מהאגדות, יותר מאשר הקומיקאי השחור והנאה אדי מרפי? נסיכותו של הנסיך ההוליוודי משיקה לדמות הנחמנית שהוא מגלם בסרטו החדש של ג'ון לנדיס: „מגלה את אמריקה".

מרפי, בן ה־27, חולש כיום על כסף גדול. הוא לא רק קומיקאי פופולרי ואהוב הנערות, אלא גם אימפריה כלכלית ענפה של איש אחד. וכמו כולם, הוא התחיל בזבל, עד שחשף לעולם את כשרונו, ואת צחוקו הידוע, הדומה לנעירת חמור הוללת, בתוכנית הטלוויזיה „סטרדיי נייט לייב" עם הופעת „סטנד אפ קומדי" מבריקה שגילתה את מענה הלשון המהיר שלו ואת אותה ציניות שנונה, אך גם מתוקה, ילדותית, כיום מרפי הוא שם נרדף להצלחה. כל סרט בהשתתפותו הוא מקדם בטוח לגריפת ירקרקים. לאחרונה הוא גם משתתף פעיל בסרטים שלו. חולש על ההפקה, ומעתה והלאה אפילו על התסריט. הוא זה שכתב את הסיפור לסרטו החדש.

מעשה בנסיך כתר יפה ומפונק. את תנומת הבוקר הרכה שלו מנעימה תזמורת שלמה של נגנים, ונערות פריכות רוחצות את גופו הגמיש במי־שושנים. יש גם מי שיצחצח את שיניו. מפני שהאדון אינו אמור להטריח אפילו את הקטנה שבאצבעותיו המלכותיות. אביו הטיראני (ג'יימס ארל ג'ונס), שליט של מדינה אפריקנית שאינה קיימת על המפה, כדרכן של אגדות, מוצא לו כלה מטומטמת, אומרת „הן", שחונכה להיות הדום לרגלי בעלה. אבל מרפי, נסיך מודרני, רוצה לידו אשה כערכו, שתדע לחשוב ולעורר את מוחו. האב נותן לו בשמחה אישור לחופשת רווקים הוללת לפני החתונה. מה שאינו יודע זה שהבן מתכוון לנצל את הנסיעה לאמריקה למטרות מציאת כלה. באמריקה מגלה הנסיך את החיים האמיתיים על מדרכות ניו־יורק האלימה. שם הוא גם מוצא את הנאווה והחכמה בנשים (שרי הדליו), בתו של מוכר המבורגרים תאב בצע. מרפי המאוהב בפעם הראשונה בחייו מתחזה לסטודנט עני ומתחיל לעבוד במקום כמנקה. מחקה שהנערה תתאהב גם היא באישיותו, לא בתוארו הרם.

החיים האמיתיים בניו־יורק האלימה. אדי מרפי

אם כן, לא קשה לראות שמדובר כאן באגדה רומנטית מהסוג הישן והטוב. אלא שהפעם זוהי אגדה על טהרת השחורים, מעין „שחור הוא יפה" בגרסה ערכנית. על כל העסק אחראי במאי שמאחוריו מספר הצלחות קופתיות, והכוונה לאביר הפארודיות, ג'ון לנדיס, זה שעשה פעם את „האחים בלוז", „בית החיות", „זאב אמריקני בלונדון", „טוב לילי", ואחרים, פחות מוצלחים. ב„מגלה את אמריקה" הוא מנסה להגניב התייחסות פארודית עכשווית לאגדה הילדותית. לדוגמה, הזקנות המככבות בכל אגדה קלאסית, ותפקידן המסורתי להאיר צרים שונים בסיפור בעת הנשף המלכותי, הפך בסרטו של לנדיס לחבורת קשישי שכונה סניליים, יושבי קרנות חסרי מעש שמתווכחים יומם ולילה על ביסבול והאבקות. ולפי הנוסח הזה הפך יריבו של מרפי על לב הנערה, מנסיך יהיר ופחדן כדרכן של האגדות המסורתיות, לבנו העשיר והמפונק של בעל מפעל לשמפו. אבל מה לעשות, שכל העניין לא ממש מצחיק. המחפש פארודיה אמיתית על סרטי האגדות האינפנטיליות, מצא אותה ב„נסיכה הקסומה" של רוב ריינר.

פסטיבל הג'אז אילת

מינון נכון

יוסי ונונו

פסטיבל הג'אז של אילת בנוי על המוסיקאים האורחים. אף אחד לא משלה את עצמו, שהקהל מטריח עצמו עד אילת רק בשביל לשמוע את מה שהוא יכול בתל־אביב. רשימת המוסיקאים האורחים השנה, וכך גם התוצאה, היו גם אכזבות.

נתחיל מהן: ארי סלמיירי ולהקתו — למרות האהדה שזכה לה ההרכב, קשה להימלט מן הרושם, שפלמיירי שווה הרבה יותר. האזנה לתקליטים שלו מביאה למסקנה, שהוא נתן בקושי חמישים אחוז ממה שהוא יודע. למה? לטעמי, ההרכב שהוא הגיע איתו אינו הומוגני, חסרים כליי־נשיפה וזמרים, כדי ליצור את הסלסה הסוחפת. במופע של פלמיירי היו יותר מדי כלי־הקשה וסולו־פסנתר ופחות מדי צליל של תזמורת. חבל, הוא באמת שווה הרבה יותר.

להקת רנדי ברקר — שוב הרכב, שסחף את הקהל והפך להצלחה, ולטעמי לא כל־כך בצדק. הקשבתי ללהקה של ברקר פעמיים: בפעם הראשונה אהבתי, בפעם השנייה התאכזבתי. לברקר יש להקה של וירטואוזים, שמסוגלת לסחוף וליצור את הרושם, שמדובר במוסיקה טובה, אבל בסך־הכל מנגן ההרכב פיוז'ן, שמתחיל קצת לשעמם. דווקא הקטעים במקצבי הבוסה־נובה והסלסה היו טובים, וחבל שהוא לא ניגן מהם יותר. בכל מקרה, היה שווה לראות אותם.

אהבתי את מרק אוגן על הבאס וברי פינטו בגיטרה.

הפתעה מרעננת היתה להקת „אזימוט" — שלישייה המנגנת ג'אז קאמרי, קטן ומענג. שילוב נכון בין פסנתרן מוכשר — ג'ון טיילור, חצוצרן חכם — קני ווילר וזמרת טובה ויותר מזה — נורמה ווינסטון. לא מוסיקה גדולה, אבל בהחלט מוסיקה שעושה טוב.

המופע של „רביעיית בייכום מורי" היה סביר, אני לא יצאתי מכלי". בסך־הכל מדובר בהרכב קלאסי לפסטיבל כמו של אילת. קטן, לא מפורסם מדי, עם סולן שיודע לתת שואו.

למורי יש פסנתרן מוכשר — קירק לייטס, שהיה שווה להקשיב לו. אהבתי את קטעי השירה של מורי ואת ביתת האמן שנתן.

מופע מוצלח במיוחד היה הדואו בין ויינ ליבכון וריצי ביירק. מוסיקה מודרנית, מחודשת, פתוחה, מורכבת, מוגשת על־ידי שני וירטואוזים, שמצליחים לרתק למרות הקושי הבסיסי שבהאזנה למוסיקה מן הסוג הזה. המופע שלהם זכה להצלחה גם בקרב הקהל הרחב, וזו הפתעה נעימה. מבחינתי, בלי ביירק וליבכון היה הפסטיבל חסר משהו, טוב שהם הגיעו שנה נוספת.

„חמישיית פיל יודס" היתה אחת ההצלחות של הפסטיבל. הרכב מלוטש, מגובש, שמנגן ג'אז קלאסי בשילוב הנכון בין מקצועיות ונשמה, ג'אז במיטבו. הרכב של נגנים מצוינים ובמיוחד וורס על הסקסופון, טום הארל — חצוצרה וסטיב גילמור — באס. הרכב קלאסי להופעות.

הצלחה נוספת — ג'ו פאס. גיטריסט אגדי במופע סולו מצוין. פאס זכה באילת לפופולריות עצומה, ובצדק. שילוב נכון בין נגינה וירטואוזית לנשמה של מאלתר. פאס לא משחק משחקים, הוא פשוט מנגן ועושה טוב בין אם מדובר בקטע בייבופ, ובין אם מדובר בקטע של בילי ג'ואל. כל קטע זוכה אצלו לטיפול מיוחד ולפרשנות מקורית, יפה.

בסך־הכל — שילוב מאוזן בין סגנונות, טעמים, הרכבים. שילוב פסטיבלי, שעונה על הצרכים השונים של חובבי הג'אז, עם מינון נכון של כוכבים וסתם להקות ג'אז טובות.

כחול לבן

החלק הישראלי איכזב. מרבית ההרכבים לא טרחו לעדכן את החומר וניגנו באילת את מה שהם מנגנים במהלך השנה בתל־אביב, וחבל. אצל חלק מההרכבים שלטה תחושת החפיף, מופעים בעדרי חגיגיות, כאילו מדובר במועדון תל־אביבי, ולא בפסטיבל שנערך פעם בשנה ושאמור להיות חגיגה. צריך להקפיד יותר בסינון ההרכבים. אילת זו הזדמנות להקפיץ את הג'אז הישראלי ולא רק צ'ופר שמקבלים מי שהצטיינו במהלך השנה.

יוצא מן הכלל הוא „זוויות" — אחד ההרכבים היותר מעניינים שיש כאן. „זוויות" הגדילו לעשות, הם נתנו שני מופעים שונים: בראשון פיוז'ן קצבי. בשני מוסיקה מורכבת יותר, כשמצטרפים אליהם הפסנתרן הגרמני כריסטוף שפנצל והמקיש גדי גרבל. עוד אהבתי את הטריו של רצ'סלב־גנלין ואת החמישייה של עמוס הירש.

(כתבת סיכום ראשונה בסדרה)

רדיו

ראש השנה בגל"צ: בידור נעים

[illegible]

מקור בכיר — מוטי בסוק

שמיר והאבנים המתגלגלות

במוצאי שבת אמר לי מקור מוסמך מאוד במשרד רה"מ, כי שמיר יעלה בממשלה, למחרת היום, הצעה לשינוי נורמות התנהגות של צה"ל והאורחים בשטחים. שמיר — כך אמר היועץ — יבקש להתיר לחיילים ואזרחים (מתנחלים) לפתוח באש על מיידי אבנים. למחרת הופיעה הידיעה, בצמוד, בכל העיתונים, בכתבם בכותרת.

ביום ראשון בצהריים הופתעו כל הכתבים המדיניים לשמוע, כי שמיר התכחש בממשלה, וטען כי לא היו דברים מעולם. שחל תקף את שמיר נושא האבנים בחריפות רבה: בשטחים יהיה מערב פרוע. איש הישר בעיניו יעשה. הדבר סותר את החוק. שמיר הסתער על שחל: אתה מוציא דברים מהאצבע. מעולם לא אמרתי, כי אני בעד פתיחה באש על מיידי אבנים. מאיפה אתה ממציא את הדברים?

משה שחל ● בא לא מוכן

נחזור למקורות. ביום רביעי שעבר, נישאו הכתבים לענייני שטחים, בכותרות העיתונים כי „שמיר יציע להתיר לאזרחים לירות בזורקי אבנים בשטחים" (הארץ מה־31.8.88). בגוף הידיעה ציינו הכתבים, כי שמיר אמר את הדברים למתנחל מישאל כהן מחברון. הידיעה הופיעה ועוררה תהודה רבה בעיתונות העולם. איש בלשכת שמיר לא טרח להכחישה.

מעניין מאוד לקרוא את פרשת מישאל כהן והאבנים המתגלגלות ב„וושינגטון פוסט" מה־1.9.88, כפי שיצאו מעטו של הכתב גלן פרנקל (הידיעה הועתקה על־ידי האינטרנשיונל הראלד טריביון): „רה"מ יצחק שמיר קורא להקלת נוהלי הפתיחה באש, קורא לחוקים חדשים שיקלו על חיילים ומתנחלים לפתוח באש על מיידי אבנים פלשתינים. את המידע הזה אישר הלילה עוזר בכיר של ראש־הממשלה" (התרגום שלי, מ.ב.).

לפי המרווח הציג שמיר את השינוי בפגישה עם מתנחל יהודי, שהעוזי שלו הוחרם על־ידי המשטרה, לאחר שפתח באש על זורק אבנים פלשתיני במחנה פליטים ליד חברון. יועץ התקשורת של שמיר, אבי פזנר, הכחיש בשיחה ראשונה את הטענה, כאילו שמיר הבטיח שינויים בחוקי הפתיחה באש. מאוחר יותר עוזר בכיר אחר לרה"מ, הדובר יוסי אחימאיר, סתר את דברי פזנר, ואישר ששמיר קרא לשינויים: „מה שראש הממשלה אמר הוא, כי היחס לזורקי האבנים חייב להיות זהה ליחס הנהוג לגבי זורקי בקבוקי התבערה, והמשתמשים ברובים ובאקדחים, כיוון שאבנים יכולות להמית כמו באמצעים האחרים", ציין אחימאיר. לדבריו, „רה"מ הביע את תקוותו, שחוקי האבנים ישונו, כך שיהיה ברור שהן באמת כלי־נשק ממית".

פזנר הסביר אחר־כך את אי־ההתאמה בטענה, כי לא שמע את הצהרת רה"מ. כתב ה„וושינגטון פוסט" קובע, כי „מומחים פוליטיים מציינים, כי הדיווחים השונים מעידים, כי לשכת שמיר נכשלה בהעברת מסרים מנוגדים — אחד של נוקשות, שהיה מיועד לציבור ישראלי נפחד וחסר סבלנות מההתקוממות, והשני, ההגיוני, היה מיועד לוושינגטון ולמשקיפים זרים אחרים".

זה מזכיר משהו. פעם אנחנו היינו טוענים כנגד אש"ף, כנגד המלך חוסיין, וכנגד מנהיגים ערבים אחרים, כי הם מדברים בשני קולות, אחד לצרכי פנים, ואחד לצרכי חוץ.

מן הידיעה של גלן פרנקל, כתב ה„וושינגטון פוסט" בירושלים, אפשר להבין כי ב־31.8.88 הודו בפניו גם אבי פזנר, יועץ התקשורת של שמיר, וגם יוסי אחימאיר דוברו של רה"מ וראש לשכתו, כי יצחק שמיר אכן אמר, כי ברצונו לשנות את החוקים הקיימים, ולהתיר לחיילים ולאזרחים לפתוח באש על מיידי אבנים.

אז משה שחל לא מוציא דברים מהאצבע, כטענת ראש הממשלה. הוא גם לא בדה דברים מליבו. הוא, פשוט מאוד, לא הכין שיעורי־בית. הוא בא לישיבת הממשלה לא מוכן.

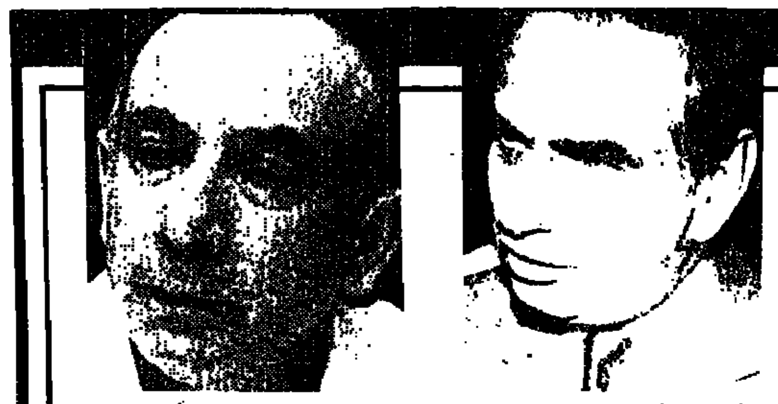

זלמן שובל — יגאל הורוביץ

דורשים סחורה

שובל ארוך של הבטחות

יגאל הורוביץ והמיליונר זלמן שובל, ממשיכים לדרוש מראשי הליכוד את הסחורה: אנחנו נתנו לכם שנתיים בראשות הממשלה, עכשיו תנו לנו שני מקומות בכנסת. נראה, כי אם הליכוד ישאיר את שובל מחוץ למקומות הבטוחים ברשימה לכנסת, תפרוש „אומץ" מהשותפות עם חרות והליברלים, לטובת הליכה משותפת עם רפול ו„צומת".

דומה כי הליכוד טועה ביחסו ליגאל הורוביץ ולחבריו. לטווח הקצר מרוויח הליכוד מקום אחד ברשימת הבטוחים, את מקומו של זלמן שובל. לטווח הבינוני והארוך הוא מפסיד אמינות.

נכון כי ל„אומץ" אין כל עורף אלקטורלי. אולם, על ההתחייבות להורוביץ ולשובל, חתומים ראשי הליכוד, כולל יצחק שמיר, משה ארנס, אריק שרון ויצחק מודעי (דוד לוי לא חתם). מנחם בגין בשעתו הקפיד לקיים גם הבטחות לא חתומות, כולל לאישים חסרי כל עורף אלקטורלי, כמו אמנון לין, יצחק פרץ והלל זידל.

„אומץ" תתשוף בשלב זה או אחר את חתימותיהם של ראשי הליכוד. הדבר לא ישפיע, כמובן, על מידת ההצבעה לליכוד בבוזירות הקרובות. אולם, מאידך, הוא ישפיע על הליכוד בשעה שיבקש את אמונן של מפלגות אחרות אחרי הבחירות. חתימה על מסמכים, של שמיר, של ארנס, של שרון, ושל בכירים אחרים בליכוד, לא תשכנע איש. כל מפלגה — תהיה זו התחיה, ש"ס, המפד"ל או אגו"י — תבקש תמורה מיידית, וביד.

הניסיון איתכם רע. איננו מאמינים להבטחות שלכם, לא בכתב ולא בעל־פה. קודם תתנו אתם את חלקכם — יגידו נאמן, הרב פרץ ואבנר שאקי לשמיר וחבריו — לנו יש שם טוב. אנחנו מקיימים הסכמים. אחרי שאתם הליכוד תתנו, את מה שאתם מבטיחים, ניתן לכם אנחנו את חלקנו.

השר משה קצב:

סיום האינתיפאדה תלוי בעיקר בצה"ל

משרד העבודה והרווחה. חדרו של השר משה קצב. משה, כפי עוזריו, משוחח בטלפון עם משה אחר, שר האוצר משה ניסים. אריק שרון, אומר משה הראשון למשה השני, נמצא השבוע בחו"ל. אני ממלא־מקומו (בחיוך). כל מה שרצית לעשות, במסחר ותעשייה, ואריק הפריע לך — עכשיו הדרך פנויה בפניך. את החיוך של משה נסים אי־אפשר היה לראות.

משה קצב נשען על כורסת מנהלים. מאחוריו שטיח עם תנוכיית שבע הקנים. סימנו דגל המדינה. משמאלו על הקיר תמונה גדולה, בגין בשיא כוחו ואונו, עם הקיר מלא ויצמנים, מחבק חיבוק אב אוהב את משה קצב, אז בחור צעיר עם בייבי־פייס. מאחור, מימין, שתי תמונות צנועות, יצחק שמיר ליד חיים הרצוג.

בחדר יושבים גם שני דובריו של קצב, אריה פיקל ואב בן־יוסף. פיקל הוא בן שכונת נעורי. אז הוא לא למד בישיבת חברון, הוא המנהיג של המתנגדים. היינו נפגשים בקיוסק של אליהו על כוס סחלב ומשחקים דווקא על ספורט. היום הוא חסיד חב"ד. כבר היה אצל הרבי בניו־יורק, בהתוועדויות, מספר פעמים. פיקל גר היום בקריית־מלאכי. הוא צמוד לקצב תקופה ארוכה, ארוכה, עוד מהימים שבהם היה ראש המועצה המקומית קרית־מלאכי. אריה פיקל הוא, ללא ספק, הצנוע בעוזרי השר.

אב בן־יוסף, חבר מרכז חרות, שב לא מכבר משליחות התנועה הציונית בלונדון. קודם לכן היה עוזרו של מתי דרובלס, אחד משני הראשים של המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית. עם בן־יוסף יצאתי פעם (ככתב „לעניני הגדה") לטיולים ארוכי שעות בנופי השטחים, בתקופה שעוד לא חלם על מכבצי „אנחנו על המפה".

השר משה קצב, בחולצה פתוחה, ניגות, סימפטי. מה עשה לך ארבע השנים במשרד העבודה והרווחה? — אנחנו שואלים.

משה קצב: ראיתי מגזרים באוכלוסייה הישראלית, שאינם יכולים למלא את מה שהם מצפים מעצמם, בשל מגבלות גופניות, נפשיות או שכליות, או מסיבות של מצוקה כלכלית. התוודעתי לדרך שבה המערכת הממסדית מעניקה שירותים ממלכתיים לאוכלוסיות השונות בארץ.

אם הליכוד ירכיב את הממשלה הבאה תבקש להישאר במשרד העבודה והרווחה?

— העבודה במשרד מרתקת, מעניינת, ואשמח למלא את תפקיד שר העבודה והרווחה עוד קדנציה.

איך אתה מסביר את הפופולאריות שלך בציבור?

— ראשית, במגעים שלי עם הציבור, אני מאוד אמיתי. כשאני נלחם, על נושא המלחמה היא לא כדי לצבור פופולריות, אלא מסיבות מוצדקות, וכשאני מדבר אל הציבור, אני עושה זאת בצורה כנה ואמיתית. היחסים שלי עם הציבור, עם נציגי ציבור, לא מבוססים על תן וקח, מקח וממכר, אלא הם ביטוי לתחושות פנימיות שלי לצרכים שלהם. אני רואה את עצמי כנציג־ציבור. אני לא רואה בקריירה הציבורית שלי מטרה. העמדתי את עצמי לרשות הציבור. אני תובע מעצמי יום־יום ושעה־שעה להתנהג לפי כללים ונורמות, שכל פוליטיקאי מחויב בהם. בכל תפקיד שמילאתי בפוליטיקה לא שכחתי לרגע, שקיבלתי פיקדון ליד. לא באתי להיות ארון של ציבור. באתי להיטיב עם אותו ציבור ששלח אותי.

בציבור אתה פופולרי, ובמרכז חרות בשביעיות, ניסו להטיל עליך חרם. איך זה מסתדר?

— עובדה שהחרם לא הצליח. היה ניסיון מצד מחנות לוי ושרון לא להצביע עבורי לשביעייה הראשונה. אבל, עובדה, בפאנל נבחרתי למקום השני ובשביעיות נבחרתי למקום הרביעי בשביעייה הראשונה, כפי שביקשתי. לכל דמות פוליטית יש תומכים ומתנגדים. אני שמח, שאנשי מחנות לוי ושרון לא נשמעו להנחיות ובחרו בי. לפחות לאריק שרון היה אומץ, והוא הודה בפני, שהנחיתו חייב על צוארו, ולכן הוא נאלץ לנהוג כפי שנהג.

מהם יחסיך עם מכן רוחים דוד לוי?

— קורקטים.

אומרים שאתה בונה מחנה קצב בחרות, ליד מחנות שמיר־ארנס, לוי ושרון.

— אני חושב, שמשטר המחנות מזיק לליכוד. מוטב שכל חבר יכריז את מי הוא רוצה בראשות הממשלה. אסור שכל התנהגות של חברי המרכז תיגזר ממשטר המחנות. התחרות בין המחנות בלטה במאבקי השביעיות. זו תופעה לא רצויה. נכון שיש לי קבוצה שמסייעת לי. זוהי סיעה אד־הוק, היא לא תתנהג לפי הסטנדרטים של המחנות. היא לא תקבל תכתיבים. לא התערבתי, בניגוד למקובל במחנות, בשיקולי הקבוצה עבור מי להצביע בשביעיות. אני ממשיך להכריז על עצמי כמי שאינו מזוהה עם שום מחנה ופועל באופן חופשי. מי שמכריז על הזדהות עם מחנה, מבטל את העצמאות המחשבתית שלו.

משה קצב ● אמיתי

גם אתה סבור שניתן לגמור עם האינתיפאדה תוך 48 שעות?

— לא. אני לא סבור, שניתן לגמור עם האינתיפאדה כ־48 שעות. אבל, אני גם לא סבור, שריכוך האינתיפאדה צריך להיות תלוי בהתפתחויות מדיניות. מי שטוען כך, משרת אינטרס של גורמי מהומות. שכן משמעות דבריו היא, שכל שתהיינה יותר מהומות, כך יש לערבים סיכוי להגיע להישגים מדיניים. אומנם אני לא רואה כי סיום האינתיפאדה תלוי רק בגורם הצבאי, אבל הדבר תלוי בעיקר בצבא ולא בגורם המדיני.

מה הפתרון שלך לאינתיפאדה?

— ראשית, כחבר ממשלה אני נושא באחריות לצעדים שנוקטת מערכת הביטחון. בישיבות הממשלה תבעתי ממערכת הביטחון לשים סוף בדרך צבאית למהומות ביש"ע. אני לא צריך ולא יכול להציע למערכת הביטחון שיטות ואמצעים שישימו סוף למהומות. ראשי מערכת הביטחון צריכים, אם הם מעוניינים לקבל גיבוי ממשלתי, לבוא ולהציג לפנינו שיטות ואמצעים שיביאו סוף למהומות, או לבקש את אישורנו לשיטות ואמצעים כנ"ל. חובת הממשלה להבטיח ביטחון לאזרחיה בכל תחום שלטונה.

מדוע, בעצם, הליכוד לא אימץ את תוכנית הסיפוחים של אריק שרון?

— אנחנו סבורים, שהמחויבות הבסיסית שלנו היא לתהליך קמפ־דיויד ולהסכמי השלום. שם אנחנו מטיפים לשיחות על אוטונומיה מלאה ואי־החלת הריבונות הישראלית על יש"ע בתקופה זו. הסכמי קמפ־דיויד ותוכנית האוטונומיה המלאה משרתים את האינטרס הישראלי. לא היינו רוצים שגורמים בינלאומיים, בתוכם ארה"ב ומצרים, יקבלו דווקא מאיתנו אישור והכשר לנסיגה מקמפ־דיויד, על־ידי החלת הריבונות הישראלית על חלק מי"ש. בשלב זה, האינטרס הישראלי הוא היצמדות מלאה לקמפ־דיויד ללא שום שינוי.

אתה נחשב לשר הרגיש למצוקת החלשים בחברה. מצד אחר, אתה יושב בצד ומחשה, כשהממשלה הופכת, בשיטתיות, את כל השירותים הציבוריים בארץ לרפואה לעשירים, לחינוך לעשירים. מדוע?

— אתן לך תשובה, לא תמצא חן בעיני העיתון שלך. בעניין הבריאות, הצעתי בישיבות הממשלה להזרים 50 מליון דולר לקופת־חולים של ההסתדרות, בתנאי שזו תנקוט שלושה צעדים: א. ביטול לשכות המס והעברת הגבייה למוסד לביטוח לאומי. כך היינו חוסכים מנגנון של 1000 פקידים בלשכות המס בכל רחבי הארץ. כאן המקום להזכיר, כי הביטוח הלאומי גובה היום עבור ההסתדרות את המס המקביל וכולם מרוצים. ב. הפיכת המס האחיד למס פרוגרסיבי. היום מס זה הוא אחד המיסים היחידים במדינה, שאיננו מתחלק בצורה צודקת בין העשירים ובין בעלי ההכנסות הנמוכות. גובה המס אינו גדל פרופורציונית עם הגידול בהכנסה. ג. היום שלושים אחוז מכספי המס האחיד הולכים לוועד הפועל של ההסתדרות ולצרכים מפלגתיים של המערך. זוהי גזלה של מבוטחי ההסתדרות הכללית. לא יתכן ליטול שלושים אחוז מכספים שנועדו לשירותים רפואיים. כל אזרח, שמשלם מס אחיד, מבין שהכסף הולך לרפואה, הוא איננו מעלה בדעתו, כששליש מהכסף הולך לצרכים פוליטיים של ההסתדרות. אם שלושת הצעדים האלה ינקטו, אני יודע שאפשר לחסוך 50 מליון דולר לטובת הרפואה. פניתי בנושא הזה לוועדת החקירה הממלכתית בנושא הבריאות, בראשות השופטת שושנה נתניהו.

זו היתה קדנציה קשה. פעלתי לפי התפיסה האומרת, שככל שהכלכלה תבריא מהר יותר מחולייה — כן ייטב לשכבות החלשות. ראיתי חשיבות סוציאלית בהבראת הכלכלה. אינפלציה קשה משרתת עשירים, משום היותם בעלי נכסים. למרות הגזירות הכלכליות והקיצוצים בתקציב המדינה, בקדנציה הזו יעלה ערכן של הקיצבאות למעוטי־הכנסה, ועלו ריאלית התקציבים לטובת המפגרים. עברנו בלי זעזועים קשים את תקופת האבטלה הקשה, שהיתה ב־1986. הרחבנו את התקציבים לטובת אוכלוסיית הזקנים. הממשלה קיבלה את הצעתי, בעיצומה של התוכנית להבראת הכלכלה והגזירות הכלכליות, לחוק ביטוח סיעוד, שאיפשר הזרמה של 20 מליון דולר בשנה לזקנים שאינם מסוגלים לתפקד עצמאית.

ישבת עם שרי המערך ארבע שנים. למדת להכיר אותם מקרוב. מה דעתך עליהם?

— יש שרים שרחשתי הערכה אליהם עוד מהתקופה שכיהנתי כראש מועצה מקומית, והערכתי כלפיהם לא נפגעה בקדנציה הזו, כמו בר־לב ועזר ויצמן. זאת, למרות הביקורת, שיש לי על דרכם. יש שרים, שהתאכזבתי מהם קשות, מגישתם המפלגתית הצרה, המעדיפה האינטרס המפלגתי על האינטרס הממלכתי הלאומי. אני חושב, שהממשלה הזו החמיצה הזדמנות־פז להוריד מתחים פוליטיים. זו פעם ראשונה, ששתי מפלגות שתהום של יריבות היסטורית ופוליטית ביניהם, יושבות יחד באותה ממשלה. הורדת המתח מאוד חיונית לחברה שלנו.

שבחת את השר רבין?

— אני מאוד מעריך אותו. הוא ממלכתי בגישתו. הוא בעל תפיסות בטחוניות, שהליכוד מסכים להן, לבד מן העניין המהותי של עתיד יש"ע. נדמה לי שאין לי ולנו חילוקי־דעות קונצפטואלים איתו.

הערב השלמת משחקי גביעי אירופה

ואן־באסטן וחוליט ישחקו בסופיה

● כדורגל

שבח בן־גבריאל

לאלופת איטליה איי.סי. מילאן, שבשורותיה נכללים ה„טריו" ההולנדי, הגלם רייקארד וחלוצים ואן־באסטן ורודי חוליט, צפוי היום מאבק קשה בסיבוב הראשון בגביע אירופה לאלופות, כשמולה תתייצב ויטושה הבולגרית.

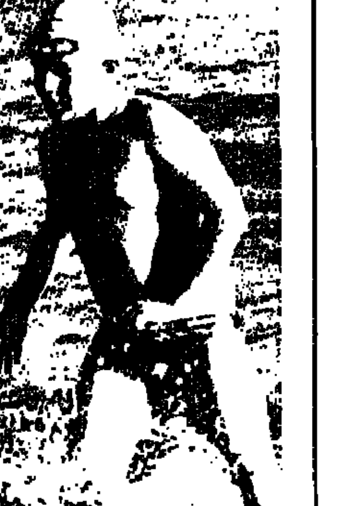

תומאס גרגורי בן 11 קבע אתמול שיא עולם חדש. הוא הצעיר ביותר שצלח את תעלת למאנש. זמנו היה 11 שעות וארבעים וחמש דקות. בתמונה נראה גרגורי יוצא מהמים בחוף האנגלי (צילום: איי.פי.)

המשחק יהיה בסופיה. מילאן חוזרת לגביע זה מאז 1979, כשאת מקומה תפסו ביצוג האיטלקי בעיקר יובנטוס ואינטר מילאנו, בתוספת נאפולי אשתקד.

ריאל מאדריד, שסיימה בתיקו 2:2 עם אוסאסונה, בפתיחת הליגה הספרדית בראשית השבוע, תארח את האלופה הנורבגית מוס, שספגה חמישייה בשני משחקיה האחרונים. שלושה מהם (3:0) בשבוע שעבר במפגש רעים עם אינטר מילאנו.

בשורות ריאל מככב ברנד שוסטר הגרמני, שעבר לפני חודש מברצלונה.

משחקים נוספים: הונבד בודאפשט — סלטיק גלאזגו; דאנדלוק (אירלנד) — הכוכב האדום בלגרד; פורטו — הלסינקי; ראפיד וינה — גאלאטאסאראי; ספארטק מוסקבה — גלנטורן (צפון אירלנד); לאריסה (יוון) — נויישאטל (שווייץ) ספארטה פראג — סטיאווה בוקארשט; ברוז' — ברונדבי (דנמרק).

מכלן, מחזיקת גביע הגביעים האירופי, תארח את גאגן מלוכסמבורג.

יוהאן קרויף יחזור למפעל האירופי, אך לא כשחקן אלא כמאמן ברצלונה, שתצא לרייקיאביק, להתמודד עם פראם מאיסלנד.

משחקים נוספים: רודה (הולנד) — ויטוריה גימאראיאש (פורטוגל); נורשפינג (שבדיה) — סמפדוריה גנואה; דינאמו בוקארשט — לאהטי (פינלנד); אנדרלכט — מץ.

בגביע אופ"א משחקים רבים, אולי יש לציין כמה מהם. באיירן מינכן תארח את לגיה וארשה. טורפדו מוסקבה את מאלמה. דניפר — בורדו. רומא — נירנברג. מונפלייה (צרפת) — בנפיקה ליסבון. נאפולי — פאאוק סאלוניקי. סלביה סופיה — פרטיזן בלגרד. לבריקוזן — בלננשש. א.א.ק. אתונה — אתלטיקו בילבאו. ספורטינג ליסבון — אייאקס אמסטרדם. סוסייאדאד (ספרד) — דוקלה פראג. שטוטגרט — טאטאבנייה (הונגריה). ריינג'רס גלאזגו — קאטוביצ'ה (פולין). אברדין — דינאמו דרזדן. כרונינגן (הולנד) — אתלטיקו מאדריד.

ח"כ יציב: לבטל תקנון התשלומים

ח"כ גדי יציב (מפ"ם) הביע הזדהות מלאה עם עמדת איגוד שחקני הכדורגל לגבי העונשים, חסרי ההגיון, שהוטלו על כמה מהשחקנים.

בהודעתו קובע ח"כ יציב, כי אין אבסורד גדול, מהענשת בכירים משום שהסכימו לקבל שכר גבוה — במקום להעניש מנהלים שהסכימו לשלם למרות שקופתם היתה ריקה.

עוד אומר יציב, כי אותה שיטה פסולה, אשר פועלת בארץ לגבי מפעלים אחרים — המנהל נכשל והשכיר נענש.

ח"כ יציב תובע לבטל לאלתר את תקנון התשלומים המגוחך שהנהיגה ההתאחדות לכדורגל ובעקבות זאת לקבוע ערכות אישית ומוסרית בכל חוזה עבודה.

קריקסטיין הדיח את אדברג

● טניס

לאחר הגשם מהשמיים, שטף אתמול את הפלשינג מדו בניו־יורק גשם של הפתעות על המשטחים. אהרן קריקסטיין בן ה־21 מארה"ב, חולל את הפתעת האליפות, עד כה, כשגבר על אלוף וימבלדון, המדורג שלישי, שטפן אדברג 7:5, 6:7, 6:7, 6:4, 5:7. המשחק נמשך שלוש שעות ו־52 דקות.

„יתכן וזו היתה הנקודה הגבוהה בחיי" אמר היהודי האמריקני שזכה פעמיים בטורניר הטניס ברמת השרון.

קריקסטיין הפגין יכולת נפלאה ברוח החזקה שנשבה. אדברג הגיב: „טרם שיחקתי בתנאים כאלה, אבל אין מה לעשות נגד זה"

קודם לכן הדיח קריקסטיין את המדורג 14, אנדרס גומז בסיבוב השלישי. היה זה נצחונו השני של קריקסטיין על אדברג באליפות ארה"ב. גם ב־1983 הוא ניצח בחמש מערכות.

ברבע הגמר יתמודד קריקסטיין מול האוסטרלי דארן קאהיל. נצחון קל השיג ג'ימי קונורס, המדורג שישי, על הדרום אפריקני, פיטר אולדריץ' 3:6, 2:6, 3:6, ומאטס וילאנדר, המדורג שני, גבר על האוסטרלי מרק וודפורד 3:6, 2:6, 2:6.

האמריקני דריק רוסטאניו, המדורג 52 בעולם, גבר על בן ארצו טים מאיוט, המדורג תשיעי, 3:6, 4:6, 2:6 והשוויצי יעקב לאשק הדיח את המדורג 15, השבדי אנדרס יאריד 2:6, 4:6, 2:6.

המדורג ראשון, איוואן לנדל, הכניע את האמריקני סקוט דייויס 1:6, 4:6, 3:6, ומייקל צ'נג בן ה־16 מארה"ב ניצח את בן ארצו וילקינסון 6:4, 6:3, 3:6, 4:6, 5:7.

ברבע הגמר יפגוש צ'נג את אנדרה אגאסי בן ה־18, שניצח את יוהאן קריק, יליד דרום אפריקה 3:6, 1:6, 6:2, 0:6.

תוצאות נוספות: חורחה לוזאנו (מכסיקו) גבר על המדורג 12, גיירמו פרז רולדאן מארגנטינה 4:6, 4:6, 7:5, 6:7. רונאלד אג'נור (האיטי) — ייסון סטולטנברג (אוסטרליה) 2:6, 6:2, 4:6, 6:4, 3:6.

הטניסאי האמריקני ג'ימי קונורס בן ה־36, שזכה חמש פעמים באליפות ארה"ב, עלה לסיבוב החמישי, כשהכניע את המקסיקני חורחה לוזנו 1:6, 2:6, 0:6.

ברמן — דינמו ברלין 0:3

בפתיחת משחקי גביע אירופה בכדורגל לעונה זו, הכניעה ורדר ברמן במזרח ברלין את דינמו 0:3.

את השערים כבשו: תואס דולי (16), אנדראס תום (62) ופרנק פאסטור (77). 22 אלף צופים ראו את המשחק.

ברייקיאביק, הפתיעה ואלור מאיסלנד, בנצחון על מונאקו 0:1.

במחזיקות גביע, סיימו בתיקו אפס, גרהסהופרס ציריך ואיינטרכט פרנקפורט. פלוריאנה (מלטה) נפרדה בתיקו אפס מדנדי יונייטד. פאנאתינאיקוס — אומוניה בניקוסיה 0:1.

בגביע אופ"א, זקפה קלן נצחון חוץ על אנטוורפן 2:4 (1:2). אנדראס קיים (3), תומאס אלופס (47), פלמינג פובלסן (55) ואלאף ינסן (87) כבשו לקלן. פראנס ואן רוי (3) ודירק גוסנס (43) לאנטוורפן.

פ.צ. ליאז' — ספורטיב לוכסמבורג 1:7. פוטו וינה — ריקאסט דנמרק 0:1.

שיא אישי לצפריר מינצר

האתלט צפריר מינצר מהפועל גלבוע קבע שלשום, בתחרות אתלטיקה שהיתה ברוזנהיים (ליד מינכן), שיא אישי בקפיצה לרוחק.

מינצר המייצג את הפועל גלבוע קפץ 7.16 מטר וניצח בתחרות ההזמנה הבין לאומית.

האתלט הישראלי בן ה־26 תיחר נגד קופצים מהונגריה, אוסטריה, איסלנד ומערב־גרמניה. במשך התחרות ירד גשם שוטף.

גרונדמן ושניאור יבקשו לשתף את המוענשים

ראובן חנניה

המאמנים הלאומיים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן יפנו לראשי ההתאחדות לכדורגל בבקשה להתיר לשחקני הנבחרת אשר הורחקו בתחולת השבוע בשל עבירה על תקנון התשלומים, ליטול חלק במשחקים הבין ארציים הידידותיים.

אתמול התקיים במכון וינגייט מחנה האימון הראשון של הסגל החדש. מאימון הבוקר נעדרו 3 שחקנים: אלי כהן, ניר אלון ויגאל מנחם.

באימון הנוף, אחר הצהריים, כבר נטל יגאל מנחם חלק באימון למרות פציעתו.

אתמול הושם הדגש על הכושר הגופני. מאמן הכושר החדש אבי אלמוג עורך שורה של מבדקי כושר שלבסוף השביעו את רצונם של המאמנים הלאומיים. לאחר תום האימון התפנו המאמנים לשוחח עם העיתונאים ובשיחה זו שוב הושם הדגש על בנית סגל חדש ותלכיד קבוצתי על חשבון שמות מפורצים.

שניאור אמר: „אין לנו כוכבים כל כך גדולים בארץ והשחקנים העומדים לרשותנו אינם מן הדרג הבכיר כמו בעולם. אולי למעט אלי אוחנה. לכן יושתת משחק הנבחרת בעתיד על לחימה וכושר גופני מצויין".

המוזמן החדש שמעון מחלוף מהפועל „צפרירים" חולון לא ישוחרר ממחנה האימונים על אף שלשלום נישא במזל טוב.

היום יקיימו כדורגלני הנבחרת שני אימונים נוספים ובשעות הערב ישוחררו לבתיהם.

אלטר חתם בטבריה

שמואל ברדיק

אמש התקיימה בטבריה ישיבת הנהלה סוערת בנוכחותו של מזכיר הפועל אורי בנימין לאחר שקודם לכן התפטר בהסגנתיות יו"ר הקבוצה יעקב אביב בגלל חילוקי דעות מהותיים. בישיבה שמעו חברי ההנהלה דו"ח מקצועי מפי המאמן דרור ברינור שסיכם את מחנה האימונים בהולנד.

מבין ארבעת הכדורגלנים שניהלו מו"מ בטבריה הוחתם שוער הפועל תל־אביב אריה אלטר והיום תבוצע העברתו מקבוצת הפועל תל־אביב.

המו"מ עם רפי אוסמו הגדול וסמי מלכה נותק והם חופשיים. לגבי משה בן־שאנן תינתן החלטה בסוף השבוע.

עופר דין הפצוע עובר טיפולים רפואיים ועקב כך לא יקח חלק במשחק השבת בגביע הטוטו נגד מכבי נתניה.

מזכיר הפועל טבריה אורי בנימין מסר אתמול כי נוצר קשר עם שלומי שטיקר אשר הביע רצונו לשחק בטבריה. אם תאשר קבוצתו השתתפותו באימון הפועל טבריה יצורף היום למשחק אימון נגד מכבי חיפה כדי לעמוד על יכולתו.

נחנך בית עמנואל גיל

בית עמנואל גיל ז"ל נחנך ביום שני במרכז הימי בקיסריה בהשתתפות בני משפחתו, מזכ"ל הפועל ועשרות מידידיו ומוקירי זכרו.

בית עמנואל גיל שהוחל בבנייתו ביולי 1987, ישמש כמרכז הדרכה של התאגדות הפועל ושל רשות הספורט. בבניין 20 חדרים ברמת בנייה גבוהה, אודיטוריום למאה איש, כיתת לימוד ופינת הנצחה לעמנואל גיל.

קווים לדמותו העלו מרדכי בג, יצחק אופק ואבי אלון. הנחה את הטקס שמשון בובר.

עמנואל גיל ז"ל נפטר בשנת 1983. בן 77 היה במותו. היה אחד ממייסדי התאגדות הפועל ומעצבי דרכה במשך עשרות שנים. היה מיוזמי צליחת הכנרת ומירוץ התבור. אהבתו הגדולה היתה הכתיבה. חיבר את הספרים „חמש סכבות שלובות", „חזק" וספרים רבים נוספים.

הישג השנה בקפיצה לגובה

[illegible] מרגוי מאלצ'בקי בן ה־25, קבע בבאנסקה בישטריצה שבמרכז סלובקיה, את הישג השנה בקפיצה לגובה, כשניתר ל־2.38 מטר.

מרתון בירושלים

מירוץ מרתון בינלאומי בירושלים יהווה בעתיד את מפעל הספורט העממי המרכזי בתל אביב — זאת מסרו אתמול מארגני „מרתון ירושלים" ויוזמיו במסיבת עיתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל אביב.

אריה סלוצקי, יו"ר איגוד האתלטיקה, מסר שהחל מ־1990 יערך המרתון המלא מדי שנה בירושלים, ואילו בתל אביב ירוצו חצי מרתון בלבד.

היוזמה לקיום המירוץ בבירה באה מ„מועדון הרצים" של ניו יורק. נשיא המועדון, פרד לבאו אמר שב־27 בפברואר 1989 ייערך המירוץ הראשון, הפעם חצי מרתון, סביב העיר העתיקה של ירושלים. לאחר מכן, בכל שנה, יהיה מרתון ירושלים אירוע בינלאומי מקצועי מוכר.

מקבלי האותות מימין לשמאל: מרדכי פינברג, אדית כהן־מינץ, מיקלוש סיק, צבי לאופר ומרדכי קריסטל.

אותות למקימי הטניס

בטקס מרשים הוענקו אמש אותות הטניס לשורת אישים אשר הקדישו עשרות שנים להקמת פיתוח וקידום הטניס בארץ ישראל ולאחר קום המדינה.

בטקס המרגש אמר נשיא איגוד הטניס מרדכי מאייר שמקבלי האותות הניחו את היסודות לטניס ועל כך יבואו על הברכה והתודה. „הטניס" ציין מרדכי מאייר, „הוא ערך ליופי ולמשמעת ובכך יש לראותו".

הטקס היה בהשתתפות יו"ר האיגוד קולי פרודשטיין וחברי נשיאות האיגוד בלשכת נשיא האיגוד.

בשם מקבלי האותות הודו בהתרגשות רבה, הגברת אדית כהן מינץ, אימו של הכדורסלן תנחום, ומיקלוש סיק.

יצויין שכהן מינץ היתה אלופת ארץ ישראל הראשונה לנשים ואילו מרדכי פינברג, ותיק הטניסאים החוגג גבורות, משחק עדיין טניס ומשתתף באליפות הסניורים.

בדרבי חיפני בכדורסל לעיני 500 צופים

הפועל — מכבי 80:90

● כדורסל

יוסף גלזר

בדרבי חיפני בכדורסל שנערך אמש לעיני 500 צופים באולם בית הלוחם גברה הפועל חיפה על מכבי חיפה 80:90. הפועל הוליכה גם בהפסקה 42:49.

הפועל, עם זר אחד בלבד, גרג לורד שלא שיכנע וללא אבנר שם טוב הפצוע מוטטה לחלוטין את מכבי ששיחקה בהרכב מלא אך נראתה צל של עצמה. הזר דריל ברייזן ממשיך להפגין חולשה משוועת וכל משחק הקבוצה נראה מבולבל וחסר יד מכוונת.

בהפועל הטיבו לשחק ולקלוע גיא גודס, פנחס חוזו ורוברט יוברט. שפטו היטב שלום וולצר ואמיר הלה.

● קלעו להפועל: גודס 23, חוזו 23, יוברט 19, קסקי 11, לורד 10 ווידל 2.

● קלעו למכבי: גורדון 26, ולס 17, אופיר 13, רוזנברג 10, ברייזן 8, ברנע 4 וליבי 2.

היום, ב־18.30, תקיים מכבי חיפה משחק אימון שישי ברציפות תוך שישה ימים כשתתארח אצל העולה החדשה ללאומית הפועל אילת.

מכבי ראשל"צ — אליצור רמלה 81:92

יצחק ויסהוף

מכבי ראשון לציון גברה אמש על אליצור נוה דוד רמלה 81:92 (31:33) במשחק אימון שנערך בעיר היין.

במשחק בלט הצעיר אמיר בן שקלע 24 נקודות לזכות ראשל"צ. כן הרבו לקלוע לראשל"צ: לפורד 25 וברקוביץ 15.

לרמלה הרבו לקלוע: טרדיקל 23 וגרהאם 22.

ההנהלה הרמלאית מאיימת להתפטר

הנהלת קבוצת הכדורסל של אליצור נוה דוד רמלה מאיימת להתפטר בשל בעיות כספיות חמורות.

עדיין לא הוחלט מי מהשחקנים הזרים יוחתם והאם יש צורך בחיפושים אחר כדורסלנים חדשים.

גרג קורנליוס שנפצע בשבוע שעבר במהלך משחק אימון נגד הפועל ת"א לא שב עדיין לאימונים.

בין הנשים: כריס אוורט (3) — ג'ודית וייסנר (אוסטריה) 2:6, 4:6. קאטרינה מאלייבה (14) — הלנה סוקובה (7) 1:6, 3:6. גאריסון (11) — אראנטקסה סאנצ'ס 6:4, 5:7, 2:6. גבריאלה סבאטיני (5) — סטפאני רהה (ארה"ב) 5:7, 4:6. לאריסה סאווצ'נקו (בריה"מ) — טרי פלפס (ארה"ב) 3:6, 1:6. מרטינה נאוורטילובה (2) — הלנה ריינאק (דרום אפריקה) 4:6, 1:6. שטפי גראף (1) — פאטי פנדיק (ארה"ב) 4:6, 2:6. מנואלה מאלייבה (6) — ברבריה פוטר (ארה"ב) (12) 3:6, 2:6.

בגליל חושבים על המועדך

יצחק ויסהוף

בראשון בנובמבר יערכו בארץ הבחירות, באותו יום עלול המערך להפסיד 15 קולות שכן קבוצת הכדורסל של הפועל הגליל העליון תשהה מחוץ לגבולות ישראל במסגרת משחקיה בגביע אירופה למחזיקות גביע.

הגליל העליון אמורה לשחק בתאריך זה נגד המנצחת בין הקבוצה ההונגרית בניאש ואכילס ניקוסיה מקפריסין. בגליל מקווים כי הקפריסאים ינצחו ואז הם ישכרו מטוס בבוקר וקודם עלייתם לכבש המטוס יצביעו ואז יגיעו לאי השכן ויספיקו לקיים את המשחק. אבל בגליל מציאותיים יותר ובטוחים כי הקבוצה ההונגרית תצליח להלוף על פני המשוכה הקפריסאית ואז הם לא יהיו בארץ ביום הבחירות.

מגי הסיר את התפרים

כדורסל מכבי תל־אביב קווין מגי הסיר מידיו את התפרים אך לא נטל חלק באימון הקבוצה שהתקיים אתמול.

במכבי תל־אביב מקווים כי מחר יטול מגי חלק במשחק אימון הקבוצה נגד מכבי ראשון לציון שבשורותיה משחק מיקי ברקוביץ.

גבחן חדש באליצור נתניה

דוד בבר

באליצור נתניה לא מתרגשים יתר על המידה מהתבוסה שספגה הקבוצה שלשום בירושלים שכן בבוקר המשחק נערך אימון כושר מפרך.

בינתיים נחת באליצור מועמד לתפקיד הזר השני. שמו דיוויד קוק, שחום עור המתנשא לגובה 2.04 מטר. אמש כבר התאמן עם הקבוצה אך קשה היה עדיין לעמוד על יכולתו.

מחר תתמודד אליצור בכפר המכביה עם מכבי רמת גן ובמוצ"ש תארח את אליצור רמלה. לאחר משחקים אלה יחליט מאמן הקבוצה יהושע רוזין אם הוא מתאים לקבוצה.

חגאי לרבע הגמר באליפות הטניס לנכים

אברהם תשובה

אלוף ישראל בטניס לנכים ברוך חגאי שוחרר בתחילת השבוע מסגירות משחקי המובחן שערכה נבחרת הכדורסל בהולנד העפיל למשחקי רבע הגמר במסגרת האליפות הישראלית בטניס לנכים שנערכת ביסו.

בשלב שמינית הגמר גבר חגאי על שלמה כלך 2:6, 3:6. מיקי גוטמן הצליח להדיח את המדורג מספר 6 יואל שפרן לאחר שלוש מערכות שנמשכו כשעתיים והסתיימו בתוצאה 0:6, 6:2, 2:6.

תוצאות נוספות בשמינית הגמר: ששון אהרוני — עזריה רחמים 0:2. בן־יורם — וג'מה 0:2. מלצקי — שרגא ויינברג 1:2.

משחקי זוגות שמינית הגמר: בן־יורם ואהרוני — גלובוס ואביטן 0:2.

תן 12,500 דולר — קח קיית בנט

יצחק ויסהוף

אם הפועל תל־אביב תשלם להפועל ירושלים סכום של 12,500 דולר עד יום ראשון הקרוב, יהיה הכדורסלן קיית בנט שלה.

אם סכום הכסף לא ישולם להפועל ירושלים ישחק הכדורסלן שחום העור עוד עונה בשורות קבוצת הבירה — כך החליט אתמול עו"ד בן ציון כהן שהתמנה לשמש בורר בבקשתו של בנט לעזוב את הפועל ירושלים ולשחק בהפועל תל־אביב.

הפועל: לא נשלם ולא נקח

יו"ר עמותת הכדורסל של הפועל תל־אביב אברהם פלדה אמר אתמול כי הפועל תל־אביב לא תשלם את סכום 12.5 אלף הדולרים להפועל ירושלים כפי שקבע הבורר עו"ד בן ציון כהן אם ברצונה של הפועל תל־אביב לראות את הכדורסלן קיית בנט משחק בשורות הפועל תל־אביב.

כשנשאל פלדה האם האפשרות שהכדורסלן נרכב הנפלד עשוי לשחק בהפועל תל־אביב, אם אכן יתבצע האיחוד בין א.ס. רמת השרון לקבוצה התל־אביבית, גורמת לו לסרב לשלם לירושלים את הכסף עבור בנט אמר: „אין תגובה".

הפועל ת"א העושה במחנה אימון בקיבוץ סאסא תקיים הערב משחק אימון נגד הפועל הגליל העליון.

אריס וגאליס יגיעו לארץ

יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל היוונית אריס סלוניקי, עם כוכב אלופת אירופה ניקי גאליס, תגיע במוצאי יום הכיפורים לסידרה בת שלושה משחקים בישראל.

עסקן הספורט החיפני אבי וילוטיר מתכנן ליוונים שלושה משחקים נגד מכבי תל־אביב, מכבי ראשון־לציון ונבחרת חיפה.

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 [illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי

רמת־גן

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

נס ציונה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

[illegible] ... גוש: 3638 חלקה 38. [illegible]

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב, יום ד', 7.9
סאלח שבתי: 20.30
דודתו של צ'ארלי: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן — בתיאטרון באר־שבע

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

[illegible]

י. בספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי

רמת־גן

הודעה

על הכנת שינוי תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת התכנית ר"ג/923, שינוי לתכנית מתאר ר"ג/340.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גוש: 6145, חלקות: 887־876
מקום: רח' אפרים

מ. כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ד 1964 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי ותארי ציון ושולה, הקלה של כ־1% באחוזי בניה לקומה אחת, בגוש 38558 חלקה 155 רחוב שיטה מספר 67 בנגוד לתכנית/שנוי תכנית 28/102/03/14. כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' — בין השעות 8.00—12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 17.00—19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

זיק ארז,
יו"ר הועדה המקומית — עומר

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6579 חלקה 593 רח' הל"ה הכוללת בצורת הבינוי — ללא קומת עמודים מפולשת מלאה, תוספת 3.1% בניה משטח המגרש דהיינו 83.1% במקום 80% המותרים והקלה בקומה א' 5.9% בניה משטח המגרש.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 73 בגוש 8274 רח' שרת מס' 15 בחריגות בהקלה: עד 6% בניה וחדרים על הגג. את התכנית מס' 310/88 ת.ב. 6586 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעה בוקר. 08.15 גיאוגרפיה של א"י. פני הארץ. ליד הנחל. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע [illegible]. 09.15 [illegible]. 10.30 מדעי הטבע [illegible]. 11.00 חשבון ו' השבר העשרוני. 11.15 יהדות קשת וענן יום תרועה. 11.40 אנגלית ו'. 12.00 [illegible]. 13.05 [illegible]. 13.30 [illegible]. 14.00 האוניברסיטה הפתוחה [illegible]. 15.10 [illegible]. 15.50 [illegible]. 16.25 [illegible]. 17.00 ערב חדש בנחה. 17.30 „תגועבוד" [illegible]. 18.00 „בכיניות קיץ" [illegible]. 18.30 [illegible]. 18.32 [illegible]. 19.00 בריאות [illegible]. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 סדרה תיעודית „רוח הארץ". 20.30 „תצפית" [illegible]. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 סדרה תיעודית „העורכים אל המערב". [illegible] 22.05 [illegible] 23.35 [illegible] חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 „נ'ואי ו־נ'יארוס". 19.00 ג'ניס איאן בהופעה בפורום בלוס אנג'לס. 19.30 סרט דוקומנטרי „אמא ואבא אינם יכולים לשמוע אותי". 20.25 „רגע לפני..." [illegible] 20.30 „אדם וכלכלה" פרק שלוש עשרה: על בעיות תקציב. 21.00 להיטים של „היהלאיזיה" מורה קטנה וסינטה.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור

07.07 בהאזנה נינוחה. [illegible] 09.00 קונצרט בוקר. [illegible] 11.57 פינתה שיר. [illegible] 12.00 [illegible] 13.00 בהאזנה נינוחה. [illegible] 15.00 [illegible] 18.00 מוסיקה ויזה. 19.00 מוסיקה אהובה עליכם. [illegible] 20.05 [illegible] 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים [illegible] 22.30 [illegible] 23.00 מחזורי יצירות. [illegible]

רשת א'

07.30 ישן בעיניי, שירים ישנים. 08.05 חונה, עם בני הגרל. 09.05 טלרדיו, שירות מידע למאזינים. 10.05 פנינה בוקר. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ימ־תיכוני. 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה. [illegible] 16.05 [illegible] 17.05 [illegible] 17.55 מה נשמע — פרסים על התכניות. 18.00 חדשות. 18.06 מנחת ערב — משרד יומי להווי דתי ומסורת. 19.00 שירורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב, תכנית היכרויות [illegible]

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.06 [illegible]

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר, שירים עבריים. 06.30 פיקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע, עם צביקה ישראל. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שבוע, בעיתונים ופזמונים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהירות, עם לאה עוז. 14.05 אני מזמן, עם ארז טל. 15.05 סיכסכה, עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחה"צ. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 עד כשדה, בנאון לעינייני צבא ובטחון. 18.45 מיכה עולמי, מגזין לעינייני חוץ. 00.05 ציצורי לילה, עם מיכה בקר. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 שירים ניבאו, שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שירים בנושא אחד: ריקודים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל הכיפאה. 23.05 עכורים וארבע היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 הדרך הישן עם דני קרפל. 20.05 נעצר הפזמונים הלועזים הכלובים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם דני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאוזר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים. 11.05 עושים רוח. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.06 לי ולך, שיר וברכה. 16.05 הדש, חריס ומחורס. 16.05 פום 89. 18.06 הצעקה האחרונה. 20.05 כטוב באוזניכם. הפניה לשיפוטכם. 21.05 פניני ג'אז, עם לאה ליאור. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אמפיר: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.45
אורלי: נס ברחוב 8 5, 7.30, 9.45
בן־יהודה: ספרי 5, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה: לול 5.10, 7.30, 9.30, 11.30

גת: בוקר טוב ויאטנם 5, 7.10, 9.40
גורדון: במעיין המתגבר 4, 7.30, 9.45
דקל: מיבררים חדשות 7.10, 9.45
דיזינגוף: רמבו 3 8, 10
סקס 12.00
הוד: ארי מרפי מגלה את אמריקה 5, 7.30, 9.45
לימור הרצל: מחליפים ערוצים
גיילת 1: עם המשכה 5, 7.45, 9.45
גיילת 2: מילנרו 5, 7.30, 9.45
גיילת 3: מחיר הבגידה 9.15
פאר: האשה של חיי 5, 7.45, 9.45
פאריס: לוידי איב 7.15, 9.40
1001 סיפורים על פיקאסו 23.30
רביקו:
חן 1: פרנטיק 7.15, 9.55
חן 2: תרגילים בריגול 6.40, 9.40
חן 3: בעקבות האינואנה הכחולה 7.45, 9.45
חן 4: נעורים בהפאלה 7.15, 9.45
חן 5: הקיסר האחרון 5, 7.45, 9.55
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תל־אביב: מחיר הבגידה 5, 7.30, 9.45
תכלת: פרחים בעליית הגג 5, 7.30, 9.45
לב:
לב 1: הנסיכה הקסומה 7.15, 9.45
לב 2: אהבנו כל כך 5, 7.40, 9.55
לב 3: החבר של החברה שלי 5.10, 7.45, 10
לב 4: חופשה בכפר 4, 7.30, 9.50
סינמטק ת"א: עיניים שחורות 7.30, 9.30

רמת־גן

ארמון: פרנטיק 5, 7.10, 9.50
לילי: שברון חולים 5, 7.10, 9.50
רביקו:
גן 1: פרחים בעליית הגג 7.25, 9.50
גן 2: מפגש לוהט 5, 7.10, 9.50
גן 3: תרגילים בריגול 5, 7.25, 9.50
גן 4: מיבררים חדשות 7.30, 9.50

גבעתיים

הדר: ארי מרפי מגלה את אמריקה 5, 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: מילנרו 5, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: ארי מרפי מגלה את אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
אורנה: הקירה בסייגון 7.15, 9.15
הוד: מפגש לוהט 9.30
כפיר: פרחים בעליית הגג 4.30, 7.15, 9.30
אדיגל: נישואים פיקטיביים 7, 9.15
מיטשל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 4, 9
סמדר: הלידי בהמוסקבה 7, 9.15
הבירה: סנור לרגל סיפוצים
עדן: מחיר הבגידה 4.30, 7.15, 9.15
תיאטרון ירושלים:
עולם נפרד 8.30, 10.30
אימפריה 1: מקין בלוו 11.30, 9.30
אימפריה 2: לול 17.00, 19.15, 21.30

בית אגרון:
קובלן 16.10
הרעב 18.45
בריאן כוכב עליון 20.10
נרדפי החוק 22.15

חיפה

אודה: הקיץ של אביה 4.30, 7, 9.15
חן: מפגש לוהט 4.15, 6.45, 9.15
רביגד 1: פרחים בעליית הגג 7, 9.15
רביגד 2: בעקבות האינואנה הכחולה 4.30, 7, 9.15
עצמון 1: קרוקודיל דנדי 2 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.20, 8.10
עצמון 3: עם השיטה 7, 9.15
שביט: אהבנו כל כך 7, 9.15
רון: ארי מרפי מגלה את אמריקה 4.10, 7, 9.15
רביאיר:
רביאיר 1: זוגות ליסבים 6.45, 9.15
רביאיר 2: נעורים בהפאלה 6.45, 9.15
רביאיר 3: נישואים פיקטיביים 6.45, 9.15
אורלי: החבר של החברה שלי 7, 9.15
קרן אור: המהירים: החיה של באטמן 5, 7.15, 9.15
פאר: פרנטיק 4.10, 7, 9.15

נתניה

שרון: הקיסר האחרון 5, 7, 9.15
אסתר: ארי מרפי מגלה את אמריקה 5.10, 7.10, 9.50

חולון

מגדל: ארי מרפי מגלה את אמריקה 5, 7.15, 9.10
מגדל: פרנטיק 7.10, 9.10
ארמון: במעיין המתגבר 5, 7.10, 9.10

בת־ים

עצמאות: ארי מרפי מגלה את אמריקה 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: מלחמת השחקים 7.10, 9.10

פתח־תקוה

היכל 1: ארי מרפי מגלה את אמריקה 7.45, 9.45
היכל 2: הטקילה מיאמי 6.45, 9.45
היכל 3: לילה בטחרר 7.45, 9.45

עפולה

מוסמיה: חופשה בכפר 9.00

ראשון־לציון

רון 1: ארי מרפי מגלה את אמריקה 6.45, 9.45
רון 2: מלחמת השחקים 5, 7.15, 9.10
רון 3: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45, 9.15

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 7.9 ב־21.00
סטריפטיז אחרון 88

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
עצמאות — בלפור 75

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
אליסון — ישעיהו 10

נתניה
נתניה — הרצל 11

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

תל־אביב
אדלוורוב — ארלוזורוב 76
קופ"ח מכבי — בן יהודה 26

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף־הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
בקור חולים — ילדים
הדסה הר"צ — כירורגית, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בי' 08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (20.00–24.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ד'ה - טל. 222732.

„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנפך 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המסבירו קומה א', טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מוקשים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334. טבריה — 101. טלפון 04־911401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת - 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ארבעה נעצרו בפרשת הכאת הסוחר בנישווילי

30 סוחרים יהודים מעכו: תקרית קטנה שנופחה באמצעי התקשורת

חוסיין פארס ממפ"ם דורש מבר־לב לבדוק התנכלות לערבים בחקירה והפרסום המוקדם על רקע לאומני לתקרית ● הסוחרים: נמשיך לחיות בידידות ואחווה עם שכנינו הערבים

יהודה צור

30 סוחרים יהודים מהעיר העתיקה חיברו אתמול גילוי דעת, הקורא להמשך היחסים הטובים בין יהודים וערבים, ומסרו את ההצהרה לידיו של חוסיין פארס, מועמד מפ"ם לכנסת שהוא תושב עכו, כאשר סייר אתמול בעיר העתיקה ונפגש עם סוחרים יהודים וערבים.

„אנו גאים בידידות ויחסים טובים השוררים בינינו לבין שכנינו הערבים לבין כל תושבי העיר העתיקה. חיינו ואנו ממשיכים ונמשיך לחיות בידידות ואחווה עם שכנינו הערבים ושאר תושבי העיר העתיקה", נאמר בהצהרה. הסוחרים גם מגנים את הניפוח באמצעי התקשורת של „התקרית הקטנה" בה הוכה הסוחר היהודי, אלברט בנישווילי.

חוסיין פארס שיגר אתמול מברק לשר המשטרה, בו הוא תובע ממנו לבדוק אם המשטרה לא הגזימה בעת חקירת הסוחרים שנכחו במקום התקרית כי לפי דברים שנמסרו לו המשטרה מנצלת את המצב, ומתנכלת לערבים. כפי שנראו הדברים בשטח, אומר פארס, התקרית היתה מעשה פרחחות ותו לא, והוא תובע מהשר לבדוק מדוע פירסם עוד לפני סיום החקירה, על רקע לאומני לתקרית.

סגן ראש עיריית עכו, דוד בר לב, שסייר אתמול במקום התקרית, אמר שזו אכן תקרית חמורה אך היא חריגה ולדעתו היא לא תשפיע על המשך היחסים בין יהודים לערבים בעיר. הוא ביקש מן הסוחרים היהודים להמשיך להישאר בשוק כי זה גם מקור פרנסתם.

אתמול האריך בית המשפט בעכו כ־10 ימים את מעצר ארבעת החשודים במעורבות התקרית.

התובע המשטרתי אמר בבית המשפט, שתעודה רפואית המעידה על פגיעה פיסית באלברט בנישווילי. יש חשש שמדובר בתקרית על רקע לאומני והמתפרעים כינו את בנישווילי „יהודי מלוכלך". הסנגורים דחו כל התייחסות לרקע לאומני, וציינו שזו תקרית על רקע אישי בלבד. מצפים שבתוך זמן קצר ייעצרו שני חשודים נוספים.

אתמול הורגשה נוכחות רבה של כוחות הביטחון באזור העיר העתיקה. כבר בליל התקרית הוזרמו למקום אנשי יחידה מיוחדת לפיזור הפגנות ומהומות של משטרת מרחב הגליל. ראש העיר, אלי דה קסטרו, מסר שבתקופה האחרונה עזבו את העיר כ־2,000 יהודים והדבר מפר את האיזון העדין בין יהודים לערבים בעיר. הוא קרא לממשלה לעשות הכל למנוע המשך התופעה ויחד עם זאת הדגיש, שבעכו לא יתנו לפגוע ברקמת היחסים בין יהודים לערבים שנוצרה תוך עמל רב של שנים רבות של חיזוק אותם היחסים בין שני העמים.

זכו בלוטו

על תוצאות הגרלת הלוטו מס' 36/88, שהתקיימה ביום 6.9.88 בשעה 19.00 באולם מפעל הפיס, באמצעות מכונת הגרלה מס' 36/88 בנוכחות הוועדה המפקחת ונציגי רואה החשבון ומפעל הפיס.

להלן המספרים שהועלו בגורל: 4; 19; 24; 35; 27; 33 והמספר הנוסף 41.

כולנו גדלים

שבועון הילדים „כולנו" אשר הגיע לתפוצה מרשימה של 45,000 עותקים (מרביתם מנויים) מנצל את ההצלחה ומופיע החל משבוע בפורמט גדול, על נייר משובח ובהדפסת צבע מלאה. „כולנו", לילדים בגילאי 8־12, נוסד לפני שלוש שנים מאיחוד של „דבר לילדים", „הארץ שלנו" ו„משמר לילדים".

השופט לוין: עצורים עד תום ההליכים יוכלו לבקש דיון חוזר בבימ"ש השלום

שופט ביהמ"ש העליון קיבל בכך ערעור של נאשם בתאונת פגע וברח, על החלטת שופט מחוזי

עתי"ם

שופט בית המשפט העליון, דב לוין, קובע כי על־פי התיקון החדש לחוק סדרי הדין הפלילי, הדן במעצר עד תום ההליכים, יכולים נאשמים שנעצרו עד תום ההליכים בבתי משפט שלום לפני החלת החוק, להגיש בקשה לעיון חוזר במעצרם.

השופט לוין קבע זאת כשהחזיר את הדיון בעניינו של ראיאד מטאר מהכפר טירה לבית המשפט השלום בנצרת.

נגד מטאר הוגש כתב אישום על גרימת מוות ברשלנות של ילד בן 10 בתאונת דרכים. הוא הואשם גם בהפקרת הילד על הכביש מבלי שטיפל בו. הילד מת בבית החולים. המדינה ביקשה לעצור את מטאר עד תום ההליכים.

נשיא בית המשפט השלום בנצרת דחה את הבקשה, והמדינה ערערה בפני בית המשפט המחוזי. השופט, עודד גרשון, קיבל את הערעור והורה לעצור את מטאר עד תום ההליכים. פרקליטו של הנאשם, עו"ד דרור מקרין, הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. הוא טען, שמטאר לא ברח מהמקום אלא המתין לראות שהילד נלקח לבית חולים ורק אז נסע לדרכו.

השופט לוין קובע בהחלטתו, כי הוא מחזיר את התיק לדיון בבית המשפט השלום משום שהחלטת בית המשפט השלום נראית לו נכונה והולמת יותר מהחלטת השופט המחוזי. לדבריו, המסקנה הזו מתבקשת עם השינוי בחוק סדר הדין הפלילי, המחייב את השופט לשקול שיקולים נוספים בעת שהוא מחליט על מעצר עד תום ההליכים מאלה שנדרשו ממנו לפני קבלת החוק.

כעת צפויות בקשות רבות של עצירים לעיון חוזר בהחלטה לעוצרם, לאחר קבלת התיקון החדש לחוק. לפי החלטת השופט לוין יכולים אותם עצירים להגיש בקשה לבית המשפט השלום, ואין צורך שיגישו בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

נמשכת פעילות חיובית בשוק המניות

גלגלי הבורסה

כתב „על המשמר"

בשוק המניות החופשיות נמשכה אתמול מגמה חיובית תוך גידול במחזורי העסקות. במהלך המסחר עלו שעריהן של 147 מניות, ולעומתן ירדו 104 מניות ו־169 מניות נוספות נסחרו ללא שינוי שער. מחזור העסקות בשוק המניות הסתכם בכ־5.3 מיליון ש"ח מהן כ־17 מיליון ש"ח במניות הנסחרות במשתנים.

באפיקי ההשקעות הסולידיים היתה אתמול מגמה מעורבת עם תנודות מתונות ברוב סוגי אגרות החוב. למניות הבנקים שבהסדר נמשכו אתמול היצעים שנקלטו בדרך כלל ללא שינויים בשערים. המחזור במניות ההסדר הסתכם בכ־5.6 מיליון ש"ח.

בשוק המניות נמשכה אתמול מגמה חיובית זה יום רביעי ברציפות. בתחילת המסחר הורגש ניסיון מצד חלק מהמשקיעים לממש את החוזים, אולם בהמשך השתפרה האווירה ושערי המניות המשיכו לעלות. במיוחד בלט הדבר במסחר במשתנים שהחל תוך יציבות ותנודות שערים מתונות והסתיים בעליות במרבית המניות. הקונים הבולטים במשתנים היו מנהלי תיקים ומקורבי השוק, הפועלים באמצעות חברות ברוקרים פרטיות ובנקים בינוניים.

הפעילות הבולטת ביותר במסחר במשתנים היתה אתמול במניות טבע. כבר בשלב ההתחלתי במ.ר.צ. עלה שערן ב־25 אחוזים בעקבות ביקוש של כ־317 אלף ש"ח. בהמשך המסחר עלה שערן ב־3.25 אחוז, תוך מחזור כולל של כ־457 אלף שקל חדש בשני שלבי המסחר. ההתעניינות הרבה במניות טבע נובעת מהודעת החברה על כניסת משקיעים זרים לחברה. מדובר בחברת השקעות קנדית הנמצאת בשליטת משפחת ברונפמן אשר תשקיע ב„טבע" כ־22 מיליון דולר.

בין המניות הנוספות בהן מורגשת לאחרונה התעוררות היו מניות פועלים השקעות, שעלו ב־3.25 אחוזים, ומניות כלל סחר, שעלו ב־4 אחוזים, תוך מחזור גדול יחסית. לעומתן נמשכה חולשה במרבית המניות של קבוצת כלל כמו אורים, כלל תעשיות וכלל ישראל, וגם במניות הבנק הבינלאומי ופי.בי.

בין המניות הנסחרות במסחר הרב־צדדי בלטו אתמול עליות שערים חדות עד 10% במניות רסקו, אפיק 5, רוגוזין וטפחות מב'. כמו כן נרשם שער קונים בלבד, תוך עלייה של 37% בכתבי האופציה של חברת ליפשיץ. מנגד נרשמה ירידה חדה במניות אהליאב, שהחלו להיסחר אתמול לראשונה. שערן ירד עם פתיחת המסחר ב־21%. כמו כן נרשמו ירידות שערים חדות בכתבי האופציות של מהדרין, גל תעשיות ואופנת ברוק.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה כפר־סבא הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת: „תכנית מס' כס/1/26."

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: כפר־סבא, כביש ערים, דרך 531, גוש 7502 חלקות 17, 19, 21, גוש 7502 ח"ח 22־26, 61, 65, גוש 7613 חלקות 96, גוש 7615 חלקות 13־14, 16־17, גוש 7616 חלקות 15, גוש 7616 ח"ח 17־24, 49, 52, 55, 58, 63, 66, 68, גוש 7161 ח"ח 72, גוש 7617 חלקות 26, 31, 34, 37, 40, 47.

עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד מאזור מיוחד לאיזור המיועד למלאכה פלוס תעשיה ואחסנה. ב. פתיחת דרכים חדשות. ג. קביעת שטחים ציבוריים ופרטיים פתוחים. ד. קביעת הוראות מיוחדת באיזור התעשיה, המלאכה והאחסנה. ה. קביעת שטח לבנייני ציבור. ו. איחוד וחלוקה על פי סימן ז' לחוק בהסכמת בעלים.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית, וכן על הזכאים לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

4 ישראלים חשודים ביבוא תינוקות מדרום אמריקה

זהבה מוזס

בשנה וחצי האחרונות הובאו לארץ כ־50 תינוקות מדרום אמריקה באמצעות מתווכים ישראלים, שקיבלו בין 15 ל־25 אלף דולר מכל משפחה מאמצת. כך נודע אתמול בדיון שנערך בבית־משפט השלום בפתח־תקוה בעניינם של ארבעה חשודים ביבוא התינוקות.

ארבעת החשודים, שנעצרו על־ידי היחידה לחקירת פשעים במשטרת ישראל: שרה בוכליל בת 46 מהרצליה, יפית אורן בת 35 מהוד־השרון, בנימין (42) ומירים (35) אלון מרמת־השרון שוחררו אתמול בערבות לאחר שנעצרו כ־48 שעות.

שרה בוכליל ויפית אורן חשודות כי עברו על חוק אימוץ ילדים, נסעו פעמים רבות לברזיל, והשיגו תינוקות תמורת תשלום. גם בני הזוג אלון חשודים שנסעו כמה פעמים לדרום אמריקה וקנו תינוקות ממתווכים.

שוטר לשעבר הורשע בהטחת ראשו של נוסע שעצר בקיר

קובי מנדל

שוטר לשעבר שהודה והורשע בתקיפת אזרח, נדון אתמול ע"י נשיא בית משפט השלום בחיפה לשלושה חודשי מאסר על תנאי וקנס של 300 שקל.

אברהם פישלר (27), מקרית־מוצקין, עצר לפני שנה וחצי מכונית לביקורת שגרתית, והתפתח ויכוח עם נוסעי המכונית. פישלר עצר לחקירה את הנוסע עוז נוי ונוסע נוסף, ולקח אותם לתחנת המשטרה זבולון.

בתחנה, הכניס השוטר את העצורים לאחד החדרים, הטיח את ראשו של נוי בקיר וסטר לו.

גז מדמיע, ירייה ומכות במעצר שניים בקרית עקרון

זהבה מוזס

שוטרי משטרת תחנת רחובות פרצו אתמול בלילה את דלת ביתה של משפחת גובר ברחוב עמיחי בקרית־עקרון, היכו שניים מבניה, ועצרו אותם. לדברי אנשי „אור אדום" ושכנים של המשפחה, השוטרים לא הציגו צו חיפוש, וכשלא ניתן להם להיכנס, שברו את הדלת בפטישים ובגרזנים.

כשפרצו השוטרים לדירה היכו את הרצל בן ה־20 ועופר בן ה־21, וכשהגיע אחד השכנים וניסה להפריד בין השוטרים בני משפחת גובר, נורתה יריה מאקדחו של אחד השוטרים.

לדברי השכנים התיזו השוטרים גז מדמיע בבית, ולאחר מכן עצרו את הרצל ועופר.

שני האחים מוכרים למשטרה כבעלי עבר פלילי בסמים ופריצות.

דובר מרחב השפלה, רב־פקד משה מלול, מסר בתגובה, כי השוטרים הגיעו לבית משפחת גובר עם צו חיפוש, בשל חשד להימצאות סמים בבית. משסירבו בני המשפחה לפתוח את הדלת לאחר שהשוטרים הזדהו כחוק, נאלצו השוטרים לפרוץ את הדירה, ואז ניסה הרצל גובר לתקוף אותם בסכין, ושוטר אחר נאבק עמו תוך כדי מאבק נשרטו שניהם. אנשי השכונה שנזעקו למקום ניסו למנוע את המעצר, ואחד השוטרים ירה באוויר כדי להניס את השכנים.

הטור השבועי

לקראת שנת תשמ"ט הבאה עלינו לטובה נישא ברכה לחברינו הגימלאים ולבני משפחותיהם לבריאות טובה אריכות ימים ונחת ולשיבה טובה. מי יתן ותהיה זו שנת הגשמה לכל מאוויינו.

אליהו רייף – יו"ר הסתדרות הגימלאים.

בסניפים

רמת־השרון – הגיע לידינו סיכום פעילות לשנת תשמ"ח של „ביתנו" המרכז לגימלאי, בעריכת ש. אפרת היו"ר. מן הסיכום למדנו כי הסניף ברוך בפעילות יכול לשמש לדוגמא. בשנת 1987־1988 התקיימו פעילויות, לימודיות, גופניות וחוגים לריקודים, לציור, לתנ"ך לאידיש, אנגלית, לשחמט, וכן התקיימו הרצאות עונגי שבת ואירועים לכבוד החגים.

ראשון־לציון – את ישיבת מזכירות הסניף ב־21.8.88 פתח סעדיה מזרחי היו"ר והעלה את הבעיות האקטואליות וכן התווה דרכים לטיפול בנושאים העומדים על פרק היום. בדיון השתתפו, א. בלבן, ג. ברויטמן, לחמן, מ. לוי, שושנה שוורץ, בית גורן, צ. ליברמן. הוחלט – להקים ועדה לטיפול בפרט לארבעת נציגי המועדונים ברמת־אליהו בשכון המזרח בית עובד והמועדון המרכזי ושל צה"ל. ירכז את הוועדה מרדכי לוי.

זכי נסים מזכיר מועצת הפועלים נענה לבקשת המזכירות והעמיד לרשותה חדר קבלת חברים שתתקיים בימי שלישי בשעות בין 7־9 אחה"צ. כמו כן סוכם לערוך מפקד כללי ולהכין פנקסי חבר של הסתדרות הגימלאים. בישיבה הקרובה יתקיים דיון על הקמת מזכירות מצומצמת וועדה לענייני רווחה.

חיפה – נוה דוד – ב־15 לאוגוסט ש.ז. התקיימה אספה בהשתתפות הח' יוסף בלושטיין יו"ר המחוז דנו בבעיות הגימלאים והוא ענה על שאלות. **ותיקי התנועה** – ב־17 אוגוסט ש.ז. בישיבת מטה הבחירות והפעילים בהשתתפות ירוחם משל דנו בהערכות לבחירות לכנסת ה־12. בדיון לקחו חלק יעקב קריץ, משה כהן. יוסף ויינשטיין, חיים מגלי, משה מוהליבר, אהרון לרנר, ישראל רוזנברג, ישעיהו פלג ויוסף בלושטיין. הנחה מרדכי זילברשטיין, יו"ר ותיקי התנועה גימלאים.

פתח־תקוה – מועדון הספורט מודיע על הסדרים מיוחדים לפעילות מותאמת ומבוקרת לגימלאים. וכן שימוש בבריכת תשחיה.

הנהלת עלית מודיעה שההנחה למוצריה 10% ולא כפי שהודעו.

ניב הגימלאי מס' 71 הופיע. הזוכים בהגרלת הפרסים, „גימלאים משחקים" – מגליון מס' 70 הם: שמעון אברמוביץ ירושלים, זמירה משורר אשדוד, אהובה ונער חיפה, רחל סמיטיצקי תל־אביב, יהודה ניר חיפה, אפרים שפלטר קרית־מוצקין.

הופיע ניב הגימלאי בטבריה עלון מס' 7.

הטור השבועי הבא יופיע ביום ג', 4 באוקטובר ש.ז.

לקוראי הטור ברכת שנה טובה ומבורכת העורך אברהם גל.

ב־28 באוגוסט ש.ז. התקיימה מסיבת גימלאי מועצת פועלי חיפה לכבוד השנה החדשה ברכו, י. בלושטיין יו"ר, מ. ורטמן מזכיר מועצת הפועלים, הנחה את המסיבה הח' אבא אברהם יו"ר גימלאי מועצת פועלי חיפה.

בית אבות ספרדי – ב־29 באוגוסט ש.ז. התקיימה אספת גימלאים בבית האבות. לאחר סקירה של הח' י. בלושטיין נשאלו שאלות – והרימו כוסית לקראת השנה החדשה – הנחתה רכזת התרבות מרים ודייר הבית הח' יערי.

חולון – ב־4 בספטמבר ש.ז. התקיימה עצרת גימלאים לכבוד ראש השנה. ברכו: מזכיר מועצת הפועלים משה רינת, ראש העיר עו"ד חיים שרון, הח' משה אונד הרצה על „הימים הנוראים". שי ישראל הנעים בנגינה על פסנתר, קבוצת מתעמלים מ„הפועל" חולון זכו לתשואות רמות. וכן השתתפה הזמרת הצעירה יעל גזית. פתח והנחה הח' אליעזר נכן.

אזכרה לזכרו של הח' ברוך קמין

ביום רביעי 31.8.88 התקיימה באולם הישיבות בוועד הפועל אזכרה לזכרו של הח' ברוך קמין ז"ל.

פתח והנחה את הכנס הח' שמעון אבינוער יו"ר המחלקה לתרבות וחברה גימלאים.

הח' יגאל קמין בנו של המנוח הקריא קטעים מתוך הספר של ברוך קמין ז"ל „הצניחה וחבריה".

דברים לזכרו של ברוך קמין נשאו החברים ארשור ישראלוביץ מזכיר ההסתדרות וחבר הוועדה המרכזת, ח"כ יצחק ארצי חבר ועידה של המנות, הח' יעקב כהן מהמחלקה לתרבות וחברה גימלאים, הח' יוסף גור אריה יו"ר חוג יוצאי אקרמן, הח' שלמה תנעמי מזכיר מ"פ הרצליה, והח' דייזו שלו יו"ר חוג ותיקי יהדות בבל.

תמה „הפסקת האש" בצמרת בנק לאומי

שטרית: יש לחקור פעולות ד"ר חת — אינו ראוי לעמוד בראש בל"ל

„טיפולו של חת בפרשת הסכמי הבכירים בלתי סביר, והוא אחראי גם לליקויים בדיווח"

אודי נחשון

בדו"ח מקיף שהגיש פרופ' שמעון שטרית ליו"ר הרשות לניירות ערך, ליועץ המשפטי לממשלה ולרשויות אחרות, הוא תובע לחקור את התנהגותו של יו"ר דירקטוריון בנק לאומי, ד"ר מאיר חת, בפרשת ההסכמים עם בכירי הבנק.

שטרית הפר אתמול את „הפסקת האש" בעימות הסוער שלו עם חת. הוא טוען, כי פעילותו של פרופ' צבי זוסמן, החבר בדירקטוריון בל"ל, לארגן הצבעת תמיכה בחת, היתה הפרה של ההסכמה להימנע מעימות פומבי בנושא. „הפרה זו וכן העובדה שחת העביר במישרין את מכתבו לכלי התקשורת ובו טענות אישיות כלפי, לא הותירה בידי ברירה אלא להגיש את הדו"ח במלואו לציבור", אומר שטרית. הוא מתכוון להגיש את הדו"ח גם לוועדת הכספים של הכנסת.

לדברי שטרית, הדו"ח שהגיש מבוסס על לימוד כל החומר הרלבנטי, ומסקנתו היא שטיפולו של חת בנושא ההסכמים האישיים היה „בלתי סביר". „התוצאה היא שעל ד"ר חת מוטלת החובה לתת הסברים להתנהגותו הבלתי סבירה ועל הרשויות הנוגעות בדבר לחקור את התנהגותו", הוא אומר.

עוד אומר שטרית, כי הדו"ח מראה כי חת אחראי לליקויים בדיווח על העובדות החדשות שנתגלו בקשר לעלות ההסכמים האישיים, וכן הוא אחראי למניעת קבלת חוות דעת משפטית ועריכת בירור עובדתי לשם כך. הדו"ח גם מפרט את תמיכתו של חת בבעלי החוזים האישיים.

שטרית אומר, כי הוא מאוכזב מכך שראשי „אוצר התיישבות היהודים" דחו שוב את אסיפת בעלי המניות של בנק לאומי, במקום לקיים אסיפה ולהחליף את חת, „שאינו ראוי עוד לעמוד בראש בנק לאומי". הוא דוחה את הגישה שדיון ציבורי פוגע בבנק ואומר, כי אלמלא הובאה לידיעת הציבור פרשת תנאי הפרישה של ארנסט יפת, היא יפת מקבל עד היום פנסיה של 60 אלף דולר לחודש, בנוסף למיליונים שקיבל כפיצויים, „וממשיך לצחוק על הציבור".

המכירה הגדולה ביותר של חברה ממשלתית – מניות בתי הזיקוק

ועדת השרים החליטה למסור אופציה ראשונה לקנייה לחברה לישראל, שבידיה 26% המניות הנותרות

כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות, בראשות שר האוצר, משה נסים, החליטה אתמול למכור את 74 האחוזים של מניות בתי הזיקוק שבידי הממשלה. בכך תתבצע העיסקה הגדולה ביותר של מכירת חברה ממשלתית בישראל.

הוועדה, שנענתה בכך להצעתו של שר האנרגיה משה שחל, קבעה כי האופציה הראשונה לרכישת המניות תהיה בידי החברה לישראל, המחזיקה ביתר 26 האחוזים של מניות בתי הזיקוק.

הוועדה קבעה כמה תנאים למכירה: הבטחת הסמכויות השלטוניות והאינטרסים הלאומיים של ישראל בתחום זיקוק הנפט הגולמי; בכל מקרה יועדפו רוכשים בעלי מעורבות בתחום הדלק בעולם; הרוכש יתחייב לשמור על זכויותיהם של העובדים, בהתאם להסכמי העבודה.

שר האנרגיה אמר אתמול, כי הוא תומך במכירת חלק ממניות החברה לעובדים והציע כמו כן לבדוק את הפרדתם של בתי הזיקוק בחיפה ובאשדוד ומכירתם בנפרד, דבר שיגביר לדעתו, את התחרותיות בזיקוק הנפט בישראל.

נודע, כי הממשלה עומדת להחליט על מכירתן של חברות ממשלתיות נוספות כבר בשבועות הקרובים.

עובדי „פניציה" ירוחם הגיעו לעבודה – המנהלים לא היו שם

ההנהלה: נעדרו בגלל חשש לביטחונם ● העובדים: המפעל הידרדר מאז החל ד"ר טייבר לנהלו

איילת מזור

אתמול בבוקר הגיעו רק העובדים למפעל „פניציה" שבירוחם. הנהלת המפעל, ובראשה ד"ר דור טייבר, לא באו לעבודה.

ביום שני קיבלו 49 מתוך 290 העובדים במפעל מכתבי פיטורין בדואר רשום, זה מספר חודשים מנהל מו"מ בין הנהלת המפעל לוועד העובדים שיערכו התייעלות במפעל. באוקטובר '87 קרס אחד התנורים הגדולים במפעל, ולשם קנייתו גייסה הנהלת החברה בחודש האחרון 4.2 מיליון דולר ממפעל „טמפו". „מאז קריסתו של התנור מאה עובדים מובטלים, אך מקבלים שכר" — נמסר מהנהלת „כור כימיקלים". עוד אמרו, „את קבלת ההלוואה לרכישת התנור החדש התנתה הנהלת „כור כימיקלים" בריאורגניזציה של המפעל, מכיוון שזה צובר מדי חודש הפסדים של 600 אלף דולר".

„ב„פניציה" עבדו עד '87 קרוב ל־400 עובדים וכיום רק 290, ומתוכם רוצה ההנהלה לפטר עוד 49 עובדים בלי כל סיבה אמיתית. אלה סתם תירוצים" — אמר יוסי נעים, יו"ר ועד העובדים החודשיים במפעל. 49 מכתבי הפיטורין שנשלחו שלשום הוחזרו עוד ביום קבלתם להנהלת המפעל. „באמצע המו"מ שולחים מכתבי פיטורין?" שואלים העובדים. דוד בניסטי מזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים בירוחם אמר: „זה חוסר אחריות לגרור את „פניציה" לסגירה, עובדי המפעל הם 35 אחוזים מכלל המפרנסים בירוחם".

ביום ראשון הוצתה מכוניתו של ז'אקי אזולאי, מנהל כוח־אדם ב„פניציה", ולכן הורתה הנהלת „כור כימיקלים" למנהלי המפעל שלא להופיע אתמול לעבודה, מחשש לביטחונם. על כך מגיב יו"ר הוועד נעים: „המכונית נשרפה על־יד ביתו של אזולאי בירוחם, לעובדי המפעל לא היה שום קשר לכך, ואנו מגנים את המקרה".

יו"ר ועד העובדים אמר עוד: „ד"ר טייבר מנהל את המפעל זה שנתיים, ומאז מידרדר מצבו מיום ליום, עד אוקטובר '87 „פניציה" היה מפעל ריווחי, אך מאז שקרס התנור החלו העניינים להידרדר. לדעתי יש למנות ועדת חקירה לבדוק מה קורה במפעל. אני מציע לכל הדוברים והמנהלים בתל־אביב לרדת לירוחם, ולראות מה באמת קורה פה".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה 3% ברחוב הזית מס' 1 גוש 6110, 179.

תיק בנין 4/0755־007
בקשה מס' 880808

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם כיום לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

סוכני הגז: השביתה תימשך — הובלה עצמית מסוכנת

חיים מרגלית, עתי"ם

שביתת סוכני הגז שהחלה לפני 10 ימים נמשכת — מסר אברהם פרידמן, מנכ"ל ארגון סוכני הגז, בפגישה עם כתבים כלכליים אתמול בתל־אביב. הוא מסר כי שלשום בערב נערכה פגישה בין ראשי הארגון לראשי משרד האנרגיה, בתיווכו של ח"כ אהרון נחמיאס, אך ללא תוצאות. סוכני הגז דורשים פיצוי על הפסדיהם בגין הקפאת המחירים מאפריל 1987, ותוספת של 40 אחוז למחיר הגז.

לדברי הסוכנים, השביתה תימשך עד ששר האנרגיה ייפגש אתם בדומה לפגישה של השר עם ארגון בעלי תחנות הדלק בה הסכים השר לבורר חיצוני. „אם השר לא יפגש עם ראשי הארגון, השביתה תימשך והארגון ינקוט בצעדים נוספים", אמרו.

עוד אמרו הסוכנים כי הובלת גז באופן עצמאי על ידי צרכנים, שאין להם המיומנות המקצועית לכך, היא מסוכנת, ומי שאומר אחרת — מטעה את הציבור.

הבוקר מתחדשת העבודה ב„תדיראן" בקרית מלאכי

עזרא אבירן

100 מתוך 204 העובדים של מפעל תדיראן למעגלים מודפסים, חוזרים הבוקר לעבודתם במפעל בקרית מלאכי, לאחר ארבעה ימי שביתה. אתמול הושג הסכם בין הנהלת המפעל לבין מזכיר מועצת פועלי קרית מלאכי, שלמה סופר. לפי ההסכם יפוטרו 50 עובדים ואף סוכם גובה הפיצויים.

חלק משאר העובדים יועברו למפעלי תדיראן אחרים בארץ ו־110 יועסקו בשיפוץ המפעל בקרית מלאכי. מפעל זה עלה באש לפני כחודשיים ונגרמו בו נזקים של יותר מ־13 מיליון דולר. השיפוצים יימשכו עוד כמחצי שנה. אתמול נודע כי חברת ליטון מארה"ב אחת החברות הגדולות בענף האלקטרוניקה מתעניינת בשותפות עם תדיראן במפעל בקרית מלאכי.

כנס ארצי
של ועדי עובדים
יתקיים ביום ה' 8.9.88
בשעה 17.00
ב„צוותא" תל־אביב
אבן גבירול 30
מועצת ועדי העובדים
✦ מוזמנים חברי ועדים ופעילי איגוד מקצועי ✦

חוק התכנון ובניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי

נתניה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה נתניה מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת: תכנית מספר נת/1/28/229. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב נתניה: רח' החלוצים פינת שד' בנימין. גוש: 8265 חלקות 180.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד קומת עמודים מאזור מסחרי 3 לאזור מסחרי מיוחד לבנין בית כנסת ע"ש יחזקאל נביא.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

פיני גרוב על התאבדות עובד אליאנס:

זה קורה שוב, פועל משלם ביוקר על מחדלי אחרים

שעי"ה

בעקבות הידיעה על התאבדותו של מאיר אזולאי מאור עקיבא, אחד מפועליו המושבתים של מפעל אליאנס, פרסם אתמול „ועד 1" — מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם, הודעת השתתפות באבלה של המשפחה ושל ציבור העובדים בארץ.

„שוב חוזרת התמונה הטראגית של פועל, המשלם ביוקר על מחדליהם של אחרים" אמר פיני גרוב מפעיליו המרכזיים של „ועד 1" ולשעבר יו"ר ועד עובדי אתא.

„ביום הסגירה באליאנס ביקרנו שם אני וחבריו ולרוע מזלי יכולתי כבר אז לנבא את גורלם — גורל רע ומר כגורל פועלי אתא — התקפי לב, דיכאונות והתאבדויות. את אשר יגורנו בא לנו. חייבת להידלק נורה אדומה אצל המופקדים על שלומם של העובדים, אין לעבור על מקרה לסדר היום כי בנפשנו הדבר," אמר.

בג"ץ הסיר צו שעיכב כניסת שקדיאל לתפקידה בירוחם

איילת מזור

אתמול הסיר בג"ץ את צו הביניים שהוציאה העדה היהודית בעיירה ירוחם, נגד מינויה של לאה שקדיאל למועצה הדתית. שקדיאל אמרה בתגובה: „הרגשתי אינה מי יודע מה, לצערי, אין לפוליטיקאים במה להתעסק היום אלא רק בעיכוב תהליכים, והקרקע בירוחם בוערת".

שקדיאל מונתה כבר ב־26 בינואר '86 לתפקיד חברה במועצה הדתית, אך כניסתה לתפקיד נדחתה עד עתה.

מהסרת צו הביניים משתמע, ששמה של שקדיאל יופיע ברשומות בתוך כמה ימים, ובתוך 30 יום לכל היותר, יהיה על שר הדתות לאשר את מינויה.

„הדבר הראשון שאעשה ביחד עם חברי במועצה הדתית, יהיה בדיקת התקציב. יש לנו תחושה שהעניינים הכספיים במועצה לא מתנהלים כמו שהיו צריכים להתנהל", אמרה שקדיאל.

קצובר הועבר לטיפול נמרץ – בגלל ריבוי המבקרים

מצבו עדיין קשה, אך יציב

עתי"ם

בני קצובר ראש המועצה האזורית שומרון שנפצע שלשום קשה בתאונת דרכים, הועבר אתמול בשעות הצהריים מהיחידה הכירורגית ליחידה לטיפול נמרץ בבית החולים בילינסון בפתח תקוה.

קצובר עדיין מונשם. ומצבו מוסיף להיות קשה אך יציב. עומס המבקרים פגע בתפקוד המחלקה הכירורגית והתפתחה שם תגרה בין צלמי עיתונות. בעקבות ריבוי המבקרים הוחלט להעבירו להשגחה ביחידה לטיפול נמרץ שהכניסה אליה אסורה.

עם זאת הדגישו בבילינסון, כי אין הרעה במצבו.

אריה מאיר, פצוע נוסף בתאונה, נותר במחלקה הכירורגית בבית החולים השרון בפתח תקוה. הפצוע השלישי, אריה כפיר, שוחרר לביתו.

„מקום בצמרת"

„מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 6.9.88

1. כמו בהתחלה – ירדנה ארזי
2. מקוש האהבה – גלי עטרי
3. חופשת מולדת – מזי כהן
4. חבר – אילנית
5. שלג צח – משינה
6. ימי התום – ריטה
7. שקיעה אחת – אדם
8. בשעה טובה – פונצ'י
9. שיר למעגל – ארנה ומשה דץ
10. צער לך – אריק איינשטיין ויהודית רביץ
11. הכל יהיה טוב עוד – שרון ליפשיץ
12. בדיוק – טאטו
13. תמונה שבורה – מוני ארגון
14. צריך לחזור – רונית אופיר
15. אל תתבכה – חביבי
16. לא מסתיר את הפנים – ראובן לביא
17. תחנה באמן – מזי כהן
18. היא רוקדת לבדה – אדם
19. דמיון חפשי – יצחק קלפטר
20. מוקיון – יגאל בשן
21. תמים – מאיר בנאי
22. רחוב המסגר – צביקה פיק
23. טנגו עכשיו – יזהר כהן
24. מחוץ למעגל – אבי טולדנו
25. עד עולם – אורי פיינמן
26. אור – שושנה דמארי
27. נדמה שיטוב – פונצ'י
28. כן מצאתי עולם – להקת הכיס
29. אל עצמי – מיכה ביטון
30. פה ושם בארץ הזאת – עטי סגאי

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. השיר הזה – שמוליק קראוס
32. ערב – חני למנה
33. אש האהבה – רומי
34. אורי עזר – גבי שושן
35. דו קיום באהבה – אסתר שמיר
36. בפתח השער – פרופיל
37. ילדי הקרנבל – מיקי גבריאלוב
38. כמו ינן – גבי ברלין
39. יחד בלי פחד – נאוה ארבל
40. עכשיו אחר כך – נתית שבל

„כטוב באזניכם" –
חפינת לשיפוטכם

41. קרוב לקצה – סי הימן
42. מי זה שם – טוניטור
43. יש לה אף כל כך ארוך – מאיר בנאי
44. חבר – משה קפטן
45. בוא – ריטה
46. אהבה נכזבת – דור ההמשך
47. ברכת שותים – אמיל
48. לא תודה – משה אתגבי

יצאו את המצעד

- הולך ובא – חיים משה
- אדם – יזהר כהן
- על ראש שמחתי – ריקי גל
- מים רבים רבים – חוה אלברשטיין
- משמעות אחרת – ראובן לביא
- היא רוקדת – ירדנה ארזי

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010

זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ________
כתובת: ________
מיקוד: ________ תאריך: ________